

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbtų
urinių redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
pasirašyti straipsniai nebūtinai reikia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Tautos garbė reikalauja, paskubėkim!

J. KRUCAS

Tautos kalvarijų dienose, raudonojo siaubo sukūryje praradome šimtus tūkstančių tautos narių. Vieni žuvo tėvyneje, kiti Sibiro taigose, dar kiti karo audroje. Laimingiesiems pasisekė pasiekti laisvąjį pasaulį. Kaip tėvyneje, taip ir tremtyje, nors praėjo jau 25 metai, ramybės neturime.

Gera žinoma, kad nei rusai, nei vokiečiai mūsų garbingai parodyto tautinio - valstybinio neutralumo nepripažino — Lietuvai pasidalino įtaką sferomis, okupavo, kruvinais batais mindė, trėmė, žudė, kalino mūsų tautiečius, braidė tautos krauju klanuose. Pasibaigus II D. karui, raudonieji, apsaugę pergalę, apibėrė mūsų įvairiais neteisingsiais kaltinimais. Pabėgusius nuo Stalino bėpročių ir komunizmo vardu daromų "fortūru" bandė ir tebedando sušigražinti, panaudoti partijos propagandai, o vėliau "savanoriškai" pasiūstį "didžiosios tėvynės" erdves vergų darbams.

Daug neteisingsių kaltinimų lietuviams skelbia tam tikros tautybės asmenys, nepriklausomos Lietuvos laikais naudojosi labai geromis gyvenimo sąlygomis ir nuosirdžia lietuvių tolerancijai. Okupavus kraštą rusų komunistams, daugelis jų pirmieji tapo partijos ir NKVD vadais, kurie kankino mūsų tautiečius, ir tarpininkavo rusams išvežant lietuvių į Sibirą.

Kaltinimai pavieniams asmenims neteisingsiai užskaitomi visos tautos vardu. Ką gi mes darome tiems neteisingsiems kaltinimams atremti? Atrodo, labai mažai. Retkarčiais parašome, padėjome spaudoje, pakalbame tautiniuose ir neįėjusių tribūnose ir vėl... saldziai užmiegame.

Taip prapylęme jau 25 metus, o daugelis svarbių liudinių, nukentėjusių, mačiusių ir pergyvenusių dabartinių kaltintųjų padarytus žiaurumus ir skriaudas Lietuvai ir pavieniams jos nariams, svarbius parodymus nusišė ir anapus. Laikas dirba mūsų nenaudai, todėl paskubėkime. Daug dar svarbių ir gyvų liudinių turime laisvame vakarų pasaulyje, daug įdomios medžiagos,

dokumentų rasime pas pavienius tautiečius, mūsų tautiniuose ir kitų laisvų kraštų archyvuose.

Surinkti tą įdomiąją medžiagą ir išleisti atskiru leidiniu yra neįtikėtinai sunku ir šventa pareiga. Kitaip būtų žiaurus nusikaltimas tautai ir jos istorijai. Turime turėti kaltės įrodymą medžiagą — kaltinamųjų aktą prieš mūsų tautos duobkasių ir šmeižikus.

Tam įvykdyti norisi pasiūlyti labai praktiškas būdas. Šiais metais susirenkanti naujai išrinkta KLB krašto taryba išrinkis vykdomąjį organą — KLB krašto valdybą. KLB krašto valdyba galėtų sudaryti iš pajėgių asmenų tam darbui dirbti komitetą, kuris rinktų įdomiąją medžiagą ir paruoštų spaudai. Pačių liudinių apklausinėjimo procedūrą, dokumentų surinkimą, nesugebančius įvykdyti aprašyti paramą ir kt. turėtų pavesti LB apylinkių valdyboms. Kadangi beveik kiekviename krašte lietuvių kolonijose yra tikrų liudinių, bet patys nedrįsta, kiti nesugeba aprašyti arba jei sugeba, neturi kam jų perduoti.

PLB valdyba surinktos įrodymos medžiagos aptvarkymą ir spausdinimą galėtų centralizuoti. Įrodymų rinkimą galima būtų klasifikuoti šiaip:

Rusų okupacija:

a. rusų, lietuvių, žydų tautybės ir kt. asmenų, k. a. partijos, šnipų, NKVD, brigadmeilų, strībų siųstieji ir padaryti nusikaltimai lietuviams.

b. rusų ir partiečių lietuvių nusikaltimai, padaryti kariams Lietuvos karių įjungus į rusų teritorinį korpus.

c. visi kiti komunistiniai žiaurumai, padaryti ir tebedaromi jų valdymo laikotarpyje, k. a. religijos naikinimas, trėnimai, suėmimai, žudymai.

Vokiečių okupacija:

a. okupuoti žiaurumai ir padaryti nusikaltimai lietuvių tautai.

b. žiaurumai, naikinant žydų tautybės asmenis.

c. lietuvių pagalba žydų tautybės asmenims jų naikinimo laikotarpyje.

d. visi kiti nusikaltimai Lietuvai.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

IYVKS ST. CATHARINES Mieste

Šiai didžiajai Kanados lietuvių šventei St. Catharines B-nės v-ba jau telkia atskiroms darbo sąkoms tinkamus asmenis, daro bendrus posėdžius ir studijuoja galimybes kuo tinkamiausiai praveisti šventę. Į Lietuvii Dienos rengimą įsijungė visa eilė visuomenės veikėjų, kurie sutiko rūpintis: Balsas Petras — programa, Bogušis Kazys — loterija, Grigas Jonas — Čiurlionio ansambliu, Stundžia Kazys — nakvynėmis, J. Gustainis — Toronto — sportu. Dar visa eilė darbų laukia vadovų. Vienas iš svarbesnių yra suorganizuoti valgių bufetą. B-nės valdyba mano ir šią problemą tinkamai išspręsti.

Šiais metais Lietuvii Diena turės reikšmingą paskirtį, nes sukanca 25 metai kaip Sov. Rusija okupavo Lietuvą. Ta proga mes, laisvojo pasaulio lietuviai, kelsi-

Politika tautoms pavergti

Anglosaksai laimėjo karą, tačiau pralaimėjo politškai. Jie savo karinę pajėgą ir pokaryje pirmavo, tačiau beveik visas skaudžiausias politines opas paliko atviras. Jie džiaugėsi parbloškę Vokietiją, siekusių įsigalėti Europos Rytuose, tačiau leido sustiprėti sovietams, plėstis jų tarptautinei veržlai, kuri netrukus atsidaugė į pačius anglosaksus.

Ryškiausias anglosaksų dvideiškumo pavyzdys—Atlanto nuostatai. W. Churchillis ir F. D. Rooseveltas susitiko 1941. VIII. 10 Argentijoje, Newfoundland. Ten buvo pasirašyti Atlanto nuostatai, kurie teikė viltis karo aukoms. Sovietų ambasadorius Londone Maiksis, 1941 m. rugsėjo m. pranešė savo vyriausybės norą pasirašyti nuostatus, nors trys pradi aiškiai nesiderino su Maskvos politika:

pasirašiusios šalys nesiekia naujų žemių prijungimo, nedaro jokių santarkos pakeitimų be vietos žmonių pritarimo ir pripažįsta tautoms teisę pasirinkti sau tinkamą valstybės santvarką.

Sie pradi teikė didelių vilčių pavergtiesiems, tačiau kelė nemažą susirūpinimą Maskvoje, kuri, susitarusi su vokiečiais, save laikė teisėtu Pabaltijo valstybių, rytinės Lenkijos, suomių Karelijos ir Rumunijos — Besarabijos bei rytinės Bukovinos valdytoja. Sovietams nepakeliui tautų valia apsispręsti ir pasirinkti sau santvarką. Sovietai darė spaudimą ir anglosaksus savo tragiskomis dienomis, kai vokiečiai jau buvo prie Maskvos vartų. Edenas 1941. XII. 18 - 28 d. Maskvoje buvo Stalino spaudžiamas, kad anglosaksai pripažintų sovietams slapta sutartimi su Hitleriu gautas žemes. Londonas ir Vašingtonas buvo verčiami savo kaimynais sutrypti pradus, kurie buvo vedamoji žvaigždė daugeliui tautų. Abi sostinės nenorėjo viešai parodyti dvideiškumo, viešai įsipareigoję, tačiau pasitarimuose pritarė Stalino reikalavimams. Stalinas anglosaksams įrodinėjo, kad jie, nepritaikdami slapta sutartimi gautų žemių prijungimų, silpnintų sovietų valstybę. Kai rusai savo fronte neturėjo jokių prosvaisčių ir di-

des abejones kėlė karo laimėjimas, 1942. V. 26 Anglija pasirašė su sovietais sutartį, galiojančią 20 metų. Sutartyje nebuvo padaryta tiesioginių ar netiesioginių užuominų dėl sovietų užgrobtų svetimų žemių, tačiau jos buvo pripažintos lygiomis.

Išdavystė Teherane

Kai vokiečių veržla Rusijoje buvo pristabdyta, anglosaksų diplomatai vis dažniau vyko į Maskvą. Gen. John R. Deane, JAV karinis patarėjas Maskvoje, pašaipiai savo knygoje "The Strange Alliance" aprašo amerikiečių višnagė. Nepaprastas rusų vaizgumas, neužbaigiančios kalbos ir linkeimai buvo apmokami tūkstančiais amerikiečių karo lėktuvų. Amerikiečiai vis stengėsi naujomis dovanomis įsisteikti sovietams.

Politiniai pasitarimai Maskvoje buvo žymiai pavojingesni. Prez. Rooseveltas ypatingi pasitūriniai grįžė iš Maskvos per teikė Stalino įvairius pažadus, kad po karo jis nesieks naujų žemių užvaldyti. Politškai buvo nesubrendęs valstybės sekretorius Hull, o prezidento patikėtinis Joseph E. Davies plačiai praverė duris sovietinei propagandai, kuri mulkino amerikiečius ir skleidė įvairius prasimanymus pasitarimams su Stalinu. Pastarasis gi naudojosi Lenino patarimu: jei reikia naudok klaidą, būk drąsus, nevenk apgaulės išsisukinėti ir tikrovę paslėpti.

Teherane 1943. XI. 28 — XII. 1 prez. Rooseveltas žaidė, lyg vaikų darželyje, surūgusiam Staliniui pralinksminti. Stalinas nusisypsojo, kai jis ėmė šaipytis iš Churchillio ir pralinksmėjo XII. 1 d., kai Rooseveltas išdavė Lietuvai, Latvijai, Estijai ir pasmerkė Lenkiją keistam likimui.

Slaptas raštas

Charles E. Bohlen ir nūnai valstybės departamento atsakingas pareigūnas slaptame rašte pateikė Rooseveltui pokalbį su Stalinu Sovietų ambasadoje Teherane.

"Prezidentas tarė noris su Stalinu suglausti ir atvirai pasikalbėti ir paliesti JAV vidaus politiką. 1944 m. įvyks rinkimai ir jei

A + A
Brangiam tėveliui Lietuvoje mirus,
VASERIUS kunigą PRANA, JUOŽĄ ir jo šeimą
nuosirdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —
A. ir D. Zemaičiai

Mielam Tėveliui PRANUI VASERIUI Lietuvoje mirus,
jo sūnams KUN. PRANUI VASERIUI ir JUOŽUI VASERIUI
bei jo šeimai reiškiame nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime —
A. I. A. Lukošiai

Jaunimo kongreso meninė programa

Kanados Liet. Jaunimo Kongreso Komitetas, po ilgesnio susirūpinimo su Bendruomenės apylinkėmis ir paskirais menininkais, jau gali paskelbti meninės programos dalyvius.

Meninė programa bus sudaryta iš dviejų dalių: 1. Jaunimo talentų pasirodymo penktadienį ir šeštadienį, 2. akademinio lygio menininkų koncerto sekmadienį.

Talentų pasirodyme jau užsiregistravo dalyvauti aštuonios Bendruomenės apylinkės: Toronto, Montrealis, Hamiltonas, Londonas, Rodney, Delhi, Sudbury ir Welland. Programoje: tautiniai šokiai, scenos vaizdėliai, instru-

mentalinė muzika (pianinas, akordeonas, klarnetas, kanklės), jaunimo choras, deklamacija, melodeklamacija, humoristinis trilogas ir savos kūrybos skaitymas. Komisija laukia atsiliepimų ir kitų Bendruomenės apylinkių. Argi kitose apylinkėse nebėra galingo pasirodyti jaunimo?

Sekmadienio koncerte pagrindinę programą atliks mūsų iškiliolij solistė Lilija Sukytė, akomponuojama D. Skrinaitės, komiteto muzikinės dalies vadovės. Kita to pat koncerto dalį atliks pianistas — Toronto universiteto muzikos fakulteto studentas T. Gurevicius.

Kongreso informacinė komisija

45 milijonai katalikų dinariats Amerikoje

Siuo metu katalikų gyventojų JAV yra 45.640.619, tai yra 766.248 daugiau negu 1963 m. 1965 m. išleista apžvalga sako, kad ir tą skaičių įeina katalikai, gyvenantieji visose 50 valstijose, ginkluotų jėgų, esančių už JAV teritorijos, narių šeimos, užsienyje tarnaujantys diplomatai, įstaujarnautojai ir kiti. Per pastaruosius 10 metų katalikų gyventojų skaičius pakilo 13.064.917 asmenų; 1955 m. JAV-se buvo 32.576.702 katalikų.

Iš viso yra 28 arkivyskupijos su 19.688.115 tikinčiųjų ir 120 vyskupijų su 25.952.504 katalikais. Į tą sumą įeina kariuomenės or-

dinariats su 2.000.000 katalikų. Yra 17.088 parapijų, kuriose pastoviai gyvena klebonai ir 549 parapijos be pastovių kunigų. Iš viso JAV yra 17.647 parapijos, prie kurių reikia pridėti 4.447 misijas, 1.406 stotis ir 12.344 koplyčios. Dvasininkų skaičius praėjusiais metais pakilo 1.304 ir dabar JAV-se yra 58.632 kunigai; iš jų 35.925 pasiaulietiniai kunigai, 22.707 kunigai vienuoliai, 12.271 broliai ir 179.954 seselės. Hierarchiją sudaro 6 kardinolai (kard. Meyers mirė), 29 arkivyskupai, 212 vyskupų.

STASYS DALIUS

KELIAUTOJO UŽRAŠAI

Dominikonų respublika -- revoliucijų kraštas

1586 m. anglų admirolas Francis Drake užėmė Santo Domingo ir kareiviai išplėšė rūmus. Krintant kolonijos reikšmė, krito ir nuosavybės vertė, taip kad 1730 m. Kolumbo rūmai buvo palikti Dievo valiai. Ispanijai perleidžiant Santo Domingo koloniją Prancūzijai 1799 m. lapkričio mėn. 18 d. Kolumbo rūmų stogas su dideliu triukšmu nugriuvo. Liko tik plikos sienos ir laiptų liekanos.

Pagaliau Dominikonų respublikos valdžia nusprendė šį istorinį palikimą atstatyti. Darbams buvo pakviestas specialistas — garsus ispanų architektas. Atstatytieji rūmai buvo apstatyti to laikotarpio baldais ir kitais tu laikų reikmenimis. Rūmai atidaryti lankytojams 1957 m. spalio 12 d., praėjus 465 metams po Amerikos atsidavimo.

Apžiūri istorinius rūmus

Prie įėjimo į rūmus stovi statula — biustas Diego Kolumbo žmonos Maria de Toledo. Rūmai atidaryti lankytojams visą dieną ir užsimokėjus 50 ct. gali apžiūrėti visus kambarius. Pasirašęs svečių knygoje pradedu žygi per atskirus apytamsius kambarius, nes tu laikų papročiu langai daugiau panašūs į šaudymo angas. Pirmiausia virtuvė su visais tu laikų rakandais ir įrengimais, valgomasis su stalais, suolais, kėdėmis. Indai, porcelianas, turį ryšio su Kolumbo šeima, rankioti iš viso pasaulio. Didžiulius vestibulius ant sienų iškabinėti tu laikų špagos, kalavijai, pistoletai ir šautuvai. Pastatyta pora šarvuočių rietierių, arklio iškamša su šarvuotu karžygiu ir ilga jietimi. Pūkūs dideli gobelenai ant sienų, vaizduoją įvairias mitologines scenas.

Slankiojus vienas po apytamsius kambarius, nes nėra elektros, žiūriniu eksponatus, be jokio užrašėlio, o jei ir pasitaiko koks, tai tik ispaniškai. Gretimame kambarielyje girdžiu lyg anglų kalbą. Vadovė angliškai aiškina mažam būreliui turistų. Nebe pirmos jaunystės moteris, bet su tokia aistringa meile priečiai, kiekvienam kampeiliui, kur Kolumbo dvasia, atrodo, skrajoja. Jos lūpose istorija virsta gyvenimu, džiaugsmu ir kančia, kai aiškina vedžiodama po kambarius. Temperamentinga ispanė puikia anglų kalba beria istorines žinias, intymius tu sienų gyventojų rūpesčius ir rūmų detales.

Iš vestibulio išeiname į gretimą didelį kambarį skirtą lyg kokią susipaikimui, nes čia stovi nedideli vargonai, klaupėms melsis. Klausykla su plačiais suolais. Senoviškos ispanų kalba biblijos. Arnotas auksu siuvinėtas, bet nuo senumo jau pradėjęs trupėti. Ant sienų dalininkų religiniai paveikslai. Kaikurie jų ant medžio nupiešti, ne ant drobės.

Iš šio kambario mažos durelės siauru koridoriu nuveda į privatinę rūmų koplyčią, kur kiekvieną dieną buvo laikomos Mišios. Altorius, žvakidės, kryžius viskas stovi, kaip kad šiandien būtų naudojama. Koplyčia visai nedidelė — vos keletui asmenų. Tai čia Maria de Toledo suklupus prieš altorių melsdavosi ilgais atsiskyrimo metais belaukdama vyro Diego grįžtant atgal iš Ispanijos. Deja, sulaukė tik skaudžią žinią apie jo mirtį.

Toliau kraštutinis kambarys su labai kuklia lova, klaupė, komoda ir prausykla kampe. Tai Bartolomejaus, Kristupo Kolumbo brolio, kambarys, kuriame šis viegnūgis gyveno ir mirė 1514 m. Soninės durys su stipriais apkaustymais veda tiesiai į lauką, kur, pagal padavimą, Bartolomejus nakties metu išsprukdavęs su sūlikiu su indėnų princese palmių šešelyje.

Skaudžios meilės liudininkai

Kitas kampinis kambarys — Diego sūnaus Luis Kolumbo, kuris šiuose rūmuose 1539 m., būdamas tik 17 m. amžiaus, bandė slapta susituokti. Tais metais rūmuose viešėjo iš Ispanijos atvykę svečiai, kuriuos lydėjo gausi palaida iš tarnų ir tarnaičių. Luis, žinomas kaip "admirolas", susižavėjo viena iš tu palydovių ir panorėjo vesti. Jis gerai žinojo, kad motina Maria de Toledo to neleis, nes planavo vedybas su kilmingos šeimos dukra. Todėl nusprendė padaryti jungtuves su priesaika prie liudininkų. Tokios vedybos tais laikais buvo teisėtos. Vieną gražų vakarą Luis su pasirinkta Maria de Orozco išsikėlė rankas per durų atidarymą (durys buvo užkintoms grandine), girdint kitoms tarnams, padarė tokį priesaiką. Sekančią dieną kiti dideli šamys, kai žinia pasiekė rūmus ir visą miestą. Jaunoji tuojau buvo išsiųsta iš krašto, o kol tas įvyko Luis buvo uždarytas rūmų kambarielyje, kad neįvyktų daugiau susitikimų.

Išsiųsta jaunoji buvo apvedinta tuojau su turtingu ispanu, kuris

riam ji pagimdė keletą vaikų. Luis irgi buvo apvedintas po keletą metų su kilminga dona, tačiau šeimyninis gyvenimas neįsisklandė. Atsitiko taip, kad po vienuolikos metų po pirmojo įvykio Maria de Orozco su vyru ir vaikais per Santo Domingo vyko į Ispaniją. Luis padavė skundą arkivyskupui, kad esąs vedęs teisėtai Mariją de Orozco, o antroji sios vedybos turinčios būti panaikintos kaip neteisėtos. Buvo prarastas bažnytinis tardymas, bet sprendimas nebuvo palankus Luis — vedybos nebuvo panaikintos. Po to jo ryšiai su žmona visai nutruko, ir ją palikęs išplaukė Ispanijon.

Kolumbo laiškai

Vingiuotais akmeniniais laiptais užkopiami ir antroji augsta, kur yra didžiulis Diego Kolumbo megamasis. Milžiniška tu laikų lova su baldakymu ant viršaus, klaupėms, šventi paveikslai ant sienų. Išpuodinga priemonė ir baldai salė puošniai įrengta, gražiais baldais apstatyta. Ant sienos didžiulis portretas Kristupo Kolumbo su sūnum Diego. Kaip gyvas didysis atradėjas žvelgia nuo sienos, stovėdamas su labai mergaičių panašiu jaunu sūnumi. Karalienės Izabelės ir karaliaus Ferdinando portretai. Po stiklu padėti Kolumbo laiškai, pergamentas karališkos poros, suteikias Kolumbui privilegijas. Svečių knyga su garsiu pasaulio žmonių parašais, kurie lankėsi šiuose rūmuose. Didelė knyga įrišta į odą; tai 1605 m. Kilimai ant grindų, didžiuliai gobelenai per visas sienas istorinėmis temomis. Grin dydys ispaniškos mozaikos plytelės, specialiai pagamintos šiems rūmams.

Slapti stalciai

Šalia muzikos kambarys su visais tu dienų muzikos instrumentais: klavikordas, arfa, smuikas, kaikurie pučiamieji. Gaidos ranka rašytos, atskleistos ant pulpių. Iš antro augšto išėjimas į balkoną, kur atsiveria puikus reginys į jūrą bei Ozakos upę. Prie balkono padėtos laivuose naudotos jūrų skrynios sudėti brangenybės. Sunkaus medžio dėžė apkaustyta masyviais geležiniais lankais ir užrakinta su spyna labai komplikuoju mechanizmu. Tiesiog reikia stebėtis įvairių spyruoklių ir ratukų raizgnyne, kad atrakinimas būtų kuo sunkesnis ir be rakto gal visai neįmanoma. Panašu kažkas iš šių dienų

seifo užraktus. Kambariuose stovi įvairios komodos ir spintos, kurių daugelis turi slaptus stalčius arba nepastebimas visas paslėpti brangenybėms. Ir įtemptai žiūrėdamas negali to pastebėti, tik kai vadovė parodo, galima pamatyti.

Kolumbo rūmų aplankymas sušlapstant su tu laikų dienų apylinkuma buvo kažkas naujo, nepatirta ir sunkiai išreiškiamo. Kai išėjau iš praieities šešėlių ir triukšminga gatvė, ilgai ausys dar skambėjo vadovės žodžiai, kad daugiau pažintume Kolumbą ir mokytumės iš jo atliktų darbų. O šių rūmų atstatymas gal yra geriausias Kolumbui paminklas, kokį pastatė palikuonys pirmojo miesto, įkurto šiame kontinente.

Daug policijos

Kolumbo rūmų rajonas apsupamas augsta mūrine gynyimo siena ir iš jūros pusės šaudymo angose stovi sustatytos patrankos. Pats kiemas nuo rūmų upės link nėra didelis. Jame tebeauga palmės ir tebestovi gilus šulinys - cisterna, kuri surinkdavo vandenį. Apačioje sienos dideli vartai, vedą žemyn prie uosto, kuriame dabar vyksta didelio laivo išskrovimo darbas. Uosto rajone daug marinų policijos su automatiniais ginklais rankose, kurie eina sargybos pareigas.

Visai netoli, uosto rajone, auga Ceiba medis, prie kurio prikalta lentelė, sakanti, kad Kristupo Kolumbo laivas buvo pririštas prie šio medžio, kai jis buvo čia sustojęs. Kiek teisybės šiame teigime sunku pasakyti, bet visi su sentimentalumu praeičiai apžiūri medį, kuris regėjo tu laikų dienas.

Dvejopi taksiai

Sekančią dieną nuo pat ryto išsirengiamie aplankyti naujojo miesto su moderniais pastatais ir plačiomis gatvėmis. Čia gatvėje sustojus tučiuojau prisistato automobilis kartais pilnas žmonių, kartais pustūstis ir atidares duris prašo lipiti vidun. Nežinodamas stebiesi kodėl tave kviečia vidun, nes klausai nei nebandyk, ispaniškai nemokėdamas atsaky-

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMUI

DABAR
Siųskite pinigų į USSR
Tegu jūsų mylimieji patys pasirenka.
PILNAI GARANTUOTA. TURI
BANKŲ DEPARTAMENTO
LEIDIMĄ IR APDRAUSTA IKI
\$20.000.

Mūsų firma yra VINNTELE, kuri visada siūnėjusi persiuntimą gavę pasirašytą KVITĄ. Pristatoma per dvi savaites. Jokių atskaitymų.
Vertė: 9 rubliai už \$10.00.
Persiuntimas: iki \$30.00 — \$2.75,
virš \$30.00 — 10%.

GRAMERY SHIPING INC.
744 Broad St. Newark, N. J.
Prasysite katalogą
angliškai arba lietuviškai.
GRAMERY SHIPING CO.
118 E. 28 St., New York
MU 9-698
Išleista 1945 m.
Atmeta kasdien 9-5:30;
Šeštadieniais 9-12:30.

PRANESAMA APIE NAUJĄ
GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —
sutraukiančią
hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, irodžiui galią suatrakti hemorojus ir patalstyti sugadintus audinius.

Pagarbėsę tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią suatrakti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumazina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo paeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų suatrakimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tik nuostabūs, kad šis pagreijimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti paeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prasysite visose vaistinėse. Piginai bus grąžinti, jei nebusite patenkinti.

mo nesuprasi. Vėliau pavyksta sužinoti, kad mieste kursuoja dveji taksiai: vieni oficialūs, kiti paprasti, kurių savininkai, pasirinkę kuria gatvę, rankioja keleivius pakeliui ir veža viena linkme iki kurios nors vietos. Skirtumas yra kainoje, nes tie oficialūs paskaito dvigubai daugiau už tą patį atstumą, negu tie, kurie prisirinkę pilną automobilį keleiviu veža žymiai pigiau. Vietiniai daugiausia tais taksiais ir važinėja. Kam nors prie kampo belūkuriuojant, toks taksis bemaž sustoja ir atidares duris pamoja ranka, kad lipnum į vidų.

(Bus daugiau)

MOHAWK
FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V Ė S :

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Balaūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

Gaminame valgomųjų kambario ir virtuvės kompleksus •
Taip pat atpraukiamas senas kėdes.
DARBAS ATLEIKIAMAS SAŽINGIAI

Vytukas ir duonos trupiniai

Aš jau laikiu stovyklą...

Vytukas — vienturtis tėvų sūnelis. Jis yra nuosirdus berniukas, mėgsta žaisti su draugais, tik mamytė turi didelį rūpestį — jis nebrangina duonos. Jei nukrinta žemėn duonos riektė, ar jis ją pakelia? Ne, nuduoda, kad jis jos nemato, o ką bekalbėti apie duonos trupinius, kurių bevalgant prisirenka tiek daug apie jo kėdę. Nekartą mamytė jį pamoko, bet ar tai pagelbsti? Vakar ir senelis papasakojo kaip karo metu badavo, o vaiku būdamas nukritusią duonos riektę su pagalba pakeldavo ir pabučiudavo. Daug žmonių ir dabar badauja — apsidžiaugtų gavę nors mažytę riektelę. Pasiklausė Vytukas — jam buvo gaila tų nelaimingų žmonių, prizadėjo pasitaisyti. Šį vakarą, turbūt užmiršęs, vėl nukritusią duonos riektę primynė su koja po stalu. Pagalvojo, kad niekas nematė, greitai nubėgė į lovutę. Staiga pajuto, jog kažkas jį traukia už kojos žemyn, žemyn į bedugnę. Pagaliau pajutė po kojomis žemę nedrąsiai apsižvalgė aplink ir nustešęs pats klausia save — kur gi aš esu? Didžiulis, nepažįstamas rū-

sys. Nori žingsnį žengti, bet kažkas jo koją laiko. Žiūri ir savo akimis tikėti nenori: viena koja nejudą, jaugusi į duonos kepalą, į toki pat, kaip mama vakar nupirko. Išsigandęs mėgina bėgti, bet negali. Pradėjo balsu šaukti: šaukia tėtę, šaukia mamą, šaukia senelį, šaukia Mariuką, bet aplinkui tylu. Tuo tarpu mato, kad duonos kepalai, išsiriakė lyg kareiviai, žygiuoja pas jį. Apsupę jį sušuko visi kartu:

— Ei, Vytuk, nusiramink, duonos kojomis nebemink! Jei išmoksi gerbti mus, sugrąžinsim į namus!

Susirūpinęs Vytukas užklausė, ką jis dabar turi daryti, kad galėtų grįžti pas tėvelius, prie savo žaislų. Ir vėl jis girdi tuos pačius balsus:

— Duonos trupinius surink, tu barstai juos — atsimink. Kai išmoksi gerbti mus, sugrąžinsim į namus.

Vytas pasiūžūrėjo atidžiai. Aplink jį buvo tiek daug duonutės trupinių, sudarytų riekių, o gale rūšio už groty jį matė alkanus žmones su ištiestomis rankomis. Jie maldavo duonos trupinėlio, panašiai, kaip senelis pasakojo. Jam pasidarė gaila jų ir gėda. Apsisąsčius atsitūpė ir pradėjo rinkti trupinėlius į krepšuką, norėdamas padėti tiems alkaniesiems žmonėms. Pavargęs, sušilęs taip dirbo kantriai tris dienas ir tris naktis. Staiga, visai pailsęs, užmūso. Saulės spindulėlis pažadino jį. Vytukas pravėręs akis susimastė: ar tai buvo sapnas, ar tai buvo tikrovė? Greit nubėgė į virtuvę ir pakėlė vakar sumindžiotą duonutę pabučiavo. Mamytė nustebo pažūrėjus į Vytuką, o jis tarė:

— Mamytė, aš šią naktį sunkiai dirbau ir išmokau rinkti duonutės trupinėlius!

Nuo to laiko Vytukas visada brangino duoną ir jos daugiau nebemėtė.

A. Abr.

Prieš atostogas reikia padirbėti

Girdėjau dainą

Šypsosi žieduotas kelias, Šviečia saulės spinduliai, Iš toli girdėjau dainą, Kad pavasaris ateina!

Ir jaučiu tą didį džiaugsmą Savo širdyje, Kai berželiai sprogsa dailiai Ir čiuaba paukščiai pas mane.

Kristina Budininkaitė,
VIII sk. mokinė,
Hamilton, Ont.

Vabalėlis

Kai sniegutis šaltutėlis Jau visai gerai nutirpo, Jis nubėgo nuo kalnelio, Kai žalia žolelė dygo.

O gėlytė mažulytė Savo galvą jau iškėlė Ir rankytes žalutytas Ant pievutės pasidėjo.

Tas mažutis vabalėlis, Kaip plunksnelė lengvutėlis, Toks gražutis ir švelnutėlis, Jau jis mokosi skraidyti.

Vidas Kažemėkas,
VII sk. mokinis,
Hamilton, Ont.

Atsakykite, koks buvo Linas?

Gyveno du broliai — Linas ir Zigmas. Jiedu turėjo priešingas savybes. Įrašykite, koks buvo Linas.

Zigmas buvo:	O Linas?
1. augštas	1. —————
2. darbštus	2. —————
3. taupus	3. —————
4. greitas	4. —————
5. švarus	5. —————
6. paklusnus	6. —————

Atsakykite: 1. žemas, 2. tinglus, 3. išlaidus, 4. lėtas, 5. mudrus, 6. neklauzadė.

Hamiltono lietuvių Jaunimo Centras, šventinamas birželio 20 dieną

Sventinamas Jaunimo Centras

Ir vėl tas Hamiltonas. Ir vėl Hamiltono lietuvių didžiulis. Ir vėl jiems nieko nepadarysi. Turi pagrindo, ir tai labai apčiuopiamu, matomo, ir visiems suprantamu. Kalbu apie naująjį Lietuvių Jaunimo Centrą. Nauji namai. Prieini prie jų, ir nustembi — augštas pastatas ir be langų. "Kas čia per pilis?" — klausė savęs. Nedrąsiai eini į vidų ir dar daugiau nustembi: brangaus akmens (net ir vardo nežinau) puošni priemenė su Gedimino stulpais, vedanti į didžiulę salę. Pasirodo, kad ir yra ir langai, tik iš kiemo pusės.

Pasitinka šios pilies šeimininkas, sumanytojas, statytojas, visada energingas, visada gerai nusiteikęs mons. dr. Juozas Tadarauškas, lietuvių parapijos klebonas.

— Ar jau galima įeiti? — klausiu, nes dar neseniai čia taip viskas buvo užversta, užgriozdinta, prižiūkšlinta, kad tikrai ir perlipti buvo neįmanoma. Dabar šviesu, šviesu, viskas tvarkoj. Ir prasideda klausimai, atsakymai, aiškinimai.

— Sventiname birželio 20 d. Mišias laikys J. E. mūsų suprantama — lietuvių vyskupas V. Brizgys. Naują pastatą šventins Hamiltono vyskupas. Po to iškilminga puota su trumpa programėle. Dalyvaus visa parapija ir daug, daug svečių — pradeda mane informuoti šeimininkas.

— O ar galima gauti kiek žinių apie pačią salę, apie pastatą — klausiu.

— O kad čia viskas aišku. Viską matote. Matote salę, kuri tinka sportui, puotoms, minėjimams, dideliems susirinkimams ir net teatrui.

— O kur scena, jei sakot teatrui? — pertraukiu entuziastingą monsinjorą.

— Scena? Ji yra, bet kilnojama, sudedama. Reikės pastatysim, nereikės, vėl į šalį. Panašiai kaip Hollywoodo scenos.

— O kas čia viršuje? — rodau augštin.

— Balkonas, kur telpa apie 200 žmonių. Viso salėje ir balkone bus apie 900 sėdimų vietų. Be salės ir balkono yra dar nemaža virtuvė su visais moderniais įrengimais bei šaldytuvais, baras ir visi kiti reikalingi kambariai. Darbai salėje ir apie pastatą jau baigti. Medaliai, krūmai, gėlės — viskas pagal lietuviškus papročius. Niekur nelieta tuštumos. Net ir kalneliai aplink namą — užsidedę savo kūriniu karštai dėsto monsinjoras.

— O kaip kita, nematoma pu-

sė, t. y. finansinė, — klausiu ir pats abejoju atsakymu?

— Viskas tvarkoj. Žinovai įvertina visą pastatą per \$200.000. Mums tiek nekainavo. Dirbom labai taupiai. Darbų prižiūrėtojas p. Liaukus buvo taupus. Jis gerai nusimano statybos darbuose ir turi didelį patyrimą statyboje. Buvo lengva su juo dirbti. Statybos komitetas su inž. J. Kšivickiu prieky ir nariais — K. Meškauskis, Norkumi, Klevu, Simaičiu irgi atliko savo uždavinius pasigėrėtinai. Esu jiems labai dėkingas. Ir skolų liko labai mažai, nes Hamiltono lietuvių stropiai atsiliepė ir parapijos kvietimą dalyvauti statyboje, o kairurie auکوjo net po kelis kartus, matydami kad namai auga. Su tokia parapija galima dirbti" — džiaugėsi monsinjoras.

— Kas dabar naudosis šia sale?

— Visi. Visi Hamiltono lietuvių, visos lietuviškos organizacijos. — Ir nepriklausančios parapijai? — pertraukiu.

— Taip, taip, ir nepriklausančios parapijai, nes ir auکوjo visi lietuvių be išimties. Ir tik kas atliks nuo lietuvių, išnuomosime kitų tautų organizacijoms ir aplamai kitatautiams. Tokios rūšies salė Hamiltono yra vienintelė ir didžiausia ir jau išnuomota kairuriams parengimams. Yra nemaža pasiteiravimų. Neturime sunkumų dabar, neturėsime nė ateityje. Ir nuostolių nebus — optimistiškai aiškino klebonas.

Ir tikrai. Salė daro gerą įspūdį. Savotiškos lubos su bangomis. Taip kažkada niūrios Dundurn gatvės kampe išikūrė lietuviška užuovėja: nauja bažnyčia su priekyje stovinčiu lietuvišku kryžium. Lietuvos kankiniams atminti; nauja impozantiška klebonija su Sv. Juozapo statula ir pagaliau dabartinis Lietuvių Jaunimo Centras. Čia jungiasi ir krikščionių maldos namai, ir lietuviška tvirtovė.

Laiminga Hamiltono lietuvių kolonija ir parapija, kad turi toki energingą, ateitį žvelgiantį ir poilsį dar nemanantį trauktis kleboną mons. dr. J. Tadaraušką, kuris baigęs vieną užmojų, planuoja kitą.

J. Matulionis

Monsinjoras dr. Juozas Tadarauškas, Aušros Vartų parapijos klebonas. Jo rūpesčiu pastatytas Jaunimo Centras Hamiltono.

Pas mus ir kitur

AR ISTIKRUJŲ TABAKAS sutrumpina amžių? Dr. Luther L. Terry, J.A.V. viešosios sveikatos chirurgas ir plaučių ligų specialistas pareiškė, kad J.A.V. kas metai miršta 125.000 asmenys, nesulaukę senatvės, tik dėl nesakingo rūkymo. Nevisi gauna plaučių vėžį, bet yra kitų ligų, sukeliančių tik rūkymo.

NORVEGŲ PROFESORIUS J. VOGT sako, kad šaltame klimate yra daugiau viengungių. Jis ima duomenis iš Norvegijos, Švedijos ir Suomijos, kur viengungių yra 4 kartus daugiau, negu pietinėje Europoje. Kanada irgi yra šalto klimato kraštas, tačiau tėra tik 247.000 viengungių, turinčių virš 45 m. Daugiausia viengungių proporcingai gyventojų skaičiui yra Airijoje. Ketvirtis Airijos vyrų ir moterų virš 45 m. yra nevedę. Vestuvinio amžiaus vidurkis Kanadoje yra 24 m. vyrams, 21 — moterims, Airijoje 35 m. — vyrų ir 30 m. — moterų.

KODEL AMERIKIEČIAI ir kanadiečiai visur taip skuba? Todėl, kad čia laikrodis „bėga“. Anglai sako: „the clock runs“. Lietuvių kalboje mes sakome „laikrodis eina“. Užtat mes irgi einame, bet ne bėgame. Kitose kalbose laikrodis visur tik eina, bet ne bėga. Kanadiečiai, pasivėlinę į autobusą sako: „I missed the bus“, tuo tarpu Ispanijoje: „Autobusas mane paliko“, nes ten laikrodis irgi eina. Daugeliui lietuvių laikrodis irgi jau pradeda „bėgti“...

NIUJORKO PASAULINĖ PARODA vėl atidaryta, bet ji kelia rūpesčių jos rengėjams. 1964 m. paroda davė \$17 mil. nuostolių. Daugelis pavilijonų šiais metais nebeatsidarė, nes bankrutavo. Praėjusiais metais buvo tikėtasi 40 mil. lankytojų, tačiau paroda aplankė tik 27 mil. Šiais metais pakeltas įėjimo mokestis iki \$2.50 ir lankytojų skaičius yra dar mažesnis. Montrealio parodos rengėjai stebi daromas klaidas ir mokosi.

KIEKVIENAM RŪPI didesnis duonos kėsnis. Net ir šuniui. Rytų Berlyno policija maitina šunis tik kas 48 val., kad jie, būdami alkani, geriau vytųsi norinčius pagėbti ir Vakarus. Šunes gudresni už policininkus — nubėga į vakarinį Berlyną ir čia gauna socialiai pašti. Prieš mėnesį laiko vienas toks šuo, plaukiąs skersai per Spandau kanalą, buvo pasienio policijos pastebėtas ir septyniais šūviais nušautas. Nuo 1961 m. bėgdamas iš Rytų Vokietijos „rojaus“, žuvo 57 asmenys ir 1 šuo.

SKAITANT A. RINKŪNO STRAIPSNI „Tėv. Z.“ nr. 22 apie lietuvių ugdymą, kyla mintis, kad yra atėjęs pats laikas susirūpinti lietuviškom šėštadieniškom mokyklom. Kodėl tos mokyklos vaikų visiškai nedomina? Ar negalima padaryti jį įdomesne? Ar ilgai galėsime vaikus prievarta ton mokyklon siusti? Tai klausimai, apie kuriuos visi kalba, bet niekas nieko nedaro. Ar ne per daug premijų (ir gana stambių) yra skiriama menkos vertės romanams, bet ne cento neįsileidžiamu sudarymai programai, kurios būtų pritaikytos dabartiniam laikotarpiui ir vykdomoms modernioms priemonėms?

Užkalbinau ateitininkijos veteraną

Jonas Matulionis neseniai atšventė 50 metų ateitininkijos ir apskritai visuomeninės veiklos sukaktį. Jo mintys yra įdomios ne tik istoriniu požiūriu, bet ir drąsiu nusiteikimu mūsų dabarties atžvilgiu ir bekompromisiniu patriotizmu.

— Jūs esate pergyvenęs pirmąją ateitininkijos emigraciją. Ką jūs apie ją galėtumėte pasakyti?

— Turiu galvoje emigraciją Rusijoje. Ji vyko anais laikais, kai ateitininkija buvo dar labai jaunutė ir neprityrusi. Prieš pirmąją pasaulinį karą Lietuvoje ji veikė giliai pogrindyje, nes turėjo slėptis ir nuo rusiškų gimnazijos vadovybės, ir nuo valstybinės policijos. Apie tokią darbo laisvę, kokią mes čia turime, anuomet nė sapnuoti nesapnavome. Dėlto ateitininkai buvo pasiskirstę į mažus būrelius, kad būtų lengviau nuslėpti savo veiklą. Pirmaisiais mėnesiais panašiai buvo veikiami ir Rusijoje. Tik po 1917 metų bolševikų revoliucijos ateitininkija išsikėlė iš pogrindžio. Tada ji buvo jau pakankamai stipri, galėjo sėkminkai veikti viduje, o pačias didžiąsias jėgas permesiti į visuomenę.

— Jūs pabrėžėte veiklą visuomenėje. Sakykite, kokie motyvai ateitininkus vertė kreipti ypatingą dėmesį į visuomenę?

— Revoliucijos paskleistoji laisvės dvasia sudarė puikias sąlygas idėjinei kovai. Į šią kovą patenka kairiosios grupės ir bolševikai. Lietuviškame bare imta varyti pragaistinga propaganda prieš tautinę ir ypaci religinę sąmonę. Dideliame pavojuje atsidūrė net Lietuvos laisvės idėja. Tuomet ateitininkai visą savo intelektualinį, o vėliau ir fizinį svorį užgulė priešą ir prasidėjo arsi kova už lietuvių ir jo sielą. Ir jaunutė mūsų organizacija, tarytum koks Dovydas, parbloškė už save galingesnę priešą. Šiandien jau drąsiai galima tvirtinti, kad Rusijoje buvusi lietuviškoji liaudies ir didžioji dalis inteligentijos tik ateitininkų pastangomis grįžo Lietuvon tautiškai ir krikščioniškai sveika.

— Ar nemanote, jog ateitininkija, įsimačiusi į idėjinį sukūryną, pati nenukentėjo tiesioginių idėjų plėtojimo?

— Anaipol ne. Susidūrusi su priešingomis ir gerai pasirėngtomis jėgomis, ateitininkija, norendama kristi kovos lauke, buvo priversta įtempti savo dvasines jėgas iki maksimumo. Nes juk reikėjo atremti ano meto milžiniška dvasinį spaudimą ne tuščių žodžiais, bet tvirtais argumentais, istoriniais faktais, socialine išmintimi ir giliu religinės

tiesos pažinimu. O atsimintina, jog mūsų dauguma buvome tik gimnazistai. Vadinasi, be bendro lavinimosi gimnazijoje intelektualinės šviesos dar teko semtis iš kitų, žymiai gausesnių, šaltinių. Daugelis, kaip pavyzdžiui Vytautas Endziulaitis, Petras Karvelis, Domas Jasaitis, Ed. Turauskas, Pr. Raulinaitis, Bern. Zukauskas ir daugelis kitų, tapo tarytum enciklopedijomis ir savo išmintimi, veikla, energija malė priešą, kaip kokiomis girmomis. Taigi, idėjinėje plotmėje ateitininkija tik užsi-grūdino, nes kova su kraštutinėmis jėgomis yra, be to, kova ir už Kristų.

— Ar dabartinė emigracija turi kiek panašumo su pirmąja?

— Labai mažai. Pirmiausia, anoji emigracija truko tik trejus metus, o ši tęsiasi jau ištisą dvidešimtmetį. Anoji vyko tik vienoj, nors ir didelėj valstybėj, o ši gi — visame laisvajame pasaulyje. Tada, nutilus karo audroms, mes entuziastingai rengėmės grįžti savo tėvynėn, ja ginti ir sukurti valstybinį gyvenimą, o dabar mūsų jaunimas, neišskiriant net ir ateitininkų, įsiejo argumentų už pasilikimą svetur. Man tai visiškai nesuprantama ir grau-du. Iš esmės tai yra priešinga ateitininkijos idealams, priešinga jos senosios tradicijoms.

Ateitininkas yra lietuviškosios bendruomenės narys savo giliausia prigimtimi ir todėl jis priviliojo jį likti ir joje dirbti. O jeigu jis šios, sakytiau, privilegijos vengia, tai kažkas jau yra netvarkoj. Be to, ateitininkija nėra vien daigynas. Tiesa, ji turi rūpintis savo narių prieaugliu, bet vien tam skirti visą savo veiklą būtų permaža. Geriau mažiau narių, bet gerų.

— Kuo dabartinės tremties ateitininkas turėtų prisidėti prie laisvos Lietuvos atkūrimo?

— Tuo ryžtu ir entuziazmu, tomis pastangomis ir priemonėmis, kokiomis prisidėjo ateitininkas anuomet. Kaip ir anas, jis turi būti nepalaujamo nusiteikimo grįžti savo tėvynėn, kai tik ateis proga, ir jai pašvesti savo kūrybines jėgas. Lietuvai bus reikalingi žmonės su aiškiu tautiniu nusistatymu ir krikščioniška mintimi. Todėl ateitininkas, nesirengęs grįžti Lietuvon, man yra ne ateitininkas, nes jis atsisąda vieno iš svarbiausių ateitininkų idealų. Geras ateitininkas gerai moka savo tėvų kalbą ir ja kalba savo tarpe, gyvena lietuviškom tradicijom ir visuomet yra pakelui ir namus. Ateitininkui neužtenka būti tik geru krikščioniu ir geru žmogumi. Ne, jis turi būti ir geru lietuviu. A. K.

LAISVĖS KOVOS MANIFESTAS

(Atkelta iš 1 psl.)

baltijo tautas rodyti dėkingumą savo paverėjams.

Mes — laisvieji estai, latviai ir lietuviai — suprasdami mums tekusią atsakomybę savo tautų ir istorijos atžvilgiu, 25 metų sovietinės agresijos sukakties proga jaučiamės ipareigoti iš naujo pareikšti mūsų tautos siekimus:

Mes kaltiname Sovietų Sąjungą įvykdžius ir tęsiant tarptautinį nusikaltimą Pabaltijo valstybėms;

Mes reikalaujame, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę, policiją ir administraciją iš Pabaltijo kraštų;

Mes prašome laisvojo pasaulio valstybių, ypač didžiųjų galybių, vyriausybės panaudoti visus taktinius būdus ir priemones Pabaltijo ir kituose Rytų-Centro Europos kraštuose tautų apsisprendimo teisei vykdyti;

Mes taip pat prašome Jungt. Tautų Komisiją Kolonializmui Likviduoti tuojau vykdyti savo nuderstą prievolę, tuojau pradėti svarstyti kolonializmą Pabaltijo valstybėse;

Mes šaukiamesi ir visos žmonijos sąžinę suprasti Pabaltijo valstybės neatitaisytas pavergimo skriaudas ir stiprinti pastangas joms išlaisvinti;

Mes didžiujamės Estijos, Latvijos, Lietuvos žmonių nepalaužiamą rezistenciją pavergėjo užmacioms, siekiančioms jų tautinę ir žmogiškąją individualybę sunaikinti;

Mes manome kartu su savo tautomis, kad dabartiniai sovietų ūkiniai, politiniai bei ideologiniai sunkumai, būdingi totalistinei sovietų santvarkai, žymiai nusilpnino Sovietų Sąjungą ir sustiprino pavergtųjų išlaisvinimo viltis;

Mes pažadame stiprinti savo jungtinę organizuotą veiklą laisvajame pasaulyje Pabaltijo valstybių laisvės bylai pagreitinti; Mes, pagaliau, pareiškiame ir laisvajam ir komunistų viešpatavimam pasauliui, neišskiriant nė Sovietų Sąjungos, kad išsilaivinusios Pabaltijo tautos darys viską, kad užtikrintų savo kaimynams kuo geriausius valstybinių suverenumo ir teritorinio neliečiamumo abiašaliu gerbimu pagrįstus santykius.

Pabaltijo valstybių laisvės taryba:

Vaclovas Sidzikauskas	pirmininkas
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas	
Aleksander Kuett	Vilis Hazners
vicepirmininkas	vicepirmininkas
Estijos Laisvės Komiteto pirmininkas	Latvijos Laisvės Komiteto pirmininkas

Nariai:

Juozas Bačiūnas	Algis Zaporackas
Pasaulio Liet. B-nės pirmininkas	Lietuvių Studentų S-gos pirmin.
Peter Lejins, jr.	Gundega Michel
Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos pirmininkas	Pasaulio Latvių Studentų S-gos pirmininkė
Olev M. Piirsalu	Peer Rebassoo
Pasaulio Estų Tarybos pirmininkas	Estų Studentų JAV Sąjungos pirmininkas

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuvių klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios. Gydome įvairius psichologinius ir psichiatrinus.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

Birželio 19 diena, 6 valanda vakaro punktualiai

JONINIŲ ŠVENTĖ

St. Catharines, Merrittono salėje

Sventės atidarymo žodis —

Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai

Meninės programos užbaiga — 8 val. 30 min. punktualiai,
po to — linksmoji dalis

Programos meninę dalį išpildo: Hamiltono Aušros Vartų parapijos
choras (vadovas solistas V. Verikaitis) ir
Ročesterio Lietuvių Bendruomenės choras (vadovas J. Adomaitis)

Maloniai kviečiame visus dalyvauti ir išbandyti paparčio žiedo laimę.

Tautinius šokius išpildo: Toronto "Gintaras", vadovaujamas V. Turutos;
Hamiltono "Gyvatargas", vadovaujamas G. Breichmanienės;

Ročesterio taut. šokių grupė "Lazdynas", vadovaujamas J. Reginienės
Šokiai ir pramogos grojant Vytauto Babecko orkestrui

Rengia Skautų Rėmėjų Draugija

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VIESNAGE SUOMIJOJE

Iš Maskvos į Helsinkį išvyko Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai. Jis dalyvavo 49-tame Suomijos vartotojų kooperacijos suvažiavime ir atstovauja visos Sov. Sąjungos kooperatininkams. Suomijoje jis visą savaitę.

KAUNAS SIANDIEN

Kauno miesto vykdomojo komiteto pirm. J. Šerys "Tiesoje" pateikia pluoštą žinių apie Kauną pokariniais metais ir dabartinėmis dienomis. Vokiečiai buvo susprogdinę visus tiltus, geležinkelio stotį, tunelį, vandentiekį, elektros jėgainę, telefonotelegrafo ir radijo stotį. Didelių nuostolių taipogi buvo padaryta Kauno pramonės lygis buvo pasiekta 1943 m., o dabartiniu metu pramonėje dirba 65.000 kauniečių. Sparčiuoju eilėse randami: socialistinio darbo didvyriai Stasys Mažrimas, Vladas Kuzminas, Vytautas Naujokaitis, radijo gamyklos darbininkas Romas Baltrušaitis, "Drobės" fabriko piešėja Genovaitė Karalienė ir kt. Imonėms vadovauja: "Spalvų" — J. Simonavičius, P. Ziberto šilko kombinatui — A. Pliplys, A. Šiaurūnaitis vardo fabriku — P. Kuznickas, "Priekalvi" — V. Stelmokas, "Inkarai" — A. Bendoraitis. Visu statybinių ir projektinių organizacijų vadovaujamosios postose yra Kauno polittechnikos instituto auklėtiniai inžinieriai. Kauno ligoninėse bei ambulatorijose dirba apie 4.000 gydytojų ir vidurinio medicinos personalo. Lovų skaičius esąs padidintas tris kartus. Naujieji pastatai daugiausia koncentruojami Vilijampoleje, Petrašiūnuose, Raudondvario plente, Ranybės gatvėje ir hidroelektrinės rajone. Gatvės esančios asfaltuotos, apželdintos. Šias vietas sunku atpažinti žmogui, ilgesni laiką nebuvisim Kaune.

VAISTININKU
SUVAŽIAVIMAS

Vilniuje įvyko dvi dienas trukęs Lietuvos vaistininkų suvažiavimas, kuriame susitiko farmacijos pramonės ir vaistinių darbuotojai aptarti veiklos gairės. Dabar Lietuvoje yra 312 vaistinių, kurių 117 atidaryta pokariniais metais. Veikia dvi chemijos-farmacijos gamyklos, švenčionių vaistžolių gamybinio fabriko ir Vilniaus "Medaparatus" įmonė. Suvažiavimo metu buvo išrinkta nauja farmacininkų mokslnės draugijos valdyba.

SPROGUSI MINA

Iš Zarasų pranešama apie nelaimę su vokiška minosvaldžio mina. Aikštelėje, kur remontuojami "Jaušosios gvardijos" kolchozo traktoriai, buvo aptikta nuo karo dienų užsilikusi mina. Kolchozo mechanikas A. Kazlauskas sakos ją norėjęs nuvesti į metalo laužo krivą, bet mina nukrito ant kelio, kur tuo metu stovėjo grupė kolchozinių. Įvykusio sprogo metu buvo sužalotas kolchozo stovybos brigadininkas J. Kanapeckas, lengviau sužeisti — kolchozo pirm. P. Statuškis, veterinarijos sanitaras J. Dajotis ir traktorininkas R. Gudelis.

VANCOUVER, B.C.

ATGAIVINIO VEIKLĄ. — Po ilgesnės pertraukos Vankuverio Lietuvių Kultūros Draugija atgaivino savo veiklą. Birželio 5 d. pirmą kartą pasirodė savo pavasario baliumi, kuris praėjo labai sėkmingai. Be šokių ir vaidinimų, buvo duota kiek ir meninės programos. Šokiams H. Fi muziką paskolino B-nės apyl. v-ba, tuo parodydama savo pagalbą Kultūros Draugijos veiklai. Girdėti, kad netrukus vėl pasirodys Kultūros Dr-jos leidžiamas laikraštukas "Br. Kolombijos Lietuvis". Naują numerį išleisti sutiko inž. K. Vanagas.

PRASIDĖJO GEGUŽINIŲ SEZONAS. — Pirmą š.m. pavasario gegužinę ir išvykį į gamtą suorganizavo birželio 6 d., sekmadienį, daug Bendruomenės pasidarbavę Antanai — Plibaitis ir Stalionis. Jie buvo ir vaikių šeiminkai. Į gegužinę susirinko gau-

KRITIKA IS APAČIOS

Senukas Dominykas Mižutavičius dirbo rūbinku Radviliškio pirtyje. Susirinkimuose vietinio ūkio valdybos viršininkas Juozapas Juška savo pavaldinius ragindavo kelti pastebėjimus trūkumus — kritika iš apačios, girdi, yra geriausias vaistas visokioms negerovėms. Paklausė D. Mižutavičius viršininko patarimo ir parašė "Šluotai" laiška, o "Šluotos" redakcija jį pasiuntė Radviliškio vykdomajam komitetui. J. Juška senuką D. Mižutavičių už šią kritiką iš apačios tuojau pat išmetė iš pirties drabužinės. Tiesa, oficialiosios popieriuose atleidimas buvo motyvuojamas "etatų mažinimu". Po šio įvykio viršininką J. Jušką ir vyr. buhalterę Elzę Katilienę milicijos pareigūnai uždarė į kalėjimą — ne dėl senukui padarytos skriaudos, bet dėl spragų miesto buhalterijoje. Miesto vadovai sėdi kalėjime, o jų atleistas senukas dar ir šandien negrąžintas į darbą, nors jo kritika iš apačios buvo teisinga. Skriaudai atitaistyti "Tiesa" ir Radviliškio buvo priversta pasijusti net du savo korespondentus. Naujasis ūkio valdybos viršininkas Stasys Gulbinas senuką D. Mižutavičių pažadėjo grąžinti į darbą, bet šio reikalo prašė nekelti spaudoje: "... nepatogu bus visam kolektyvui..."

SVEICIAI IS UZSIENIO

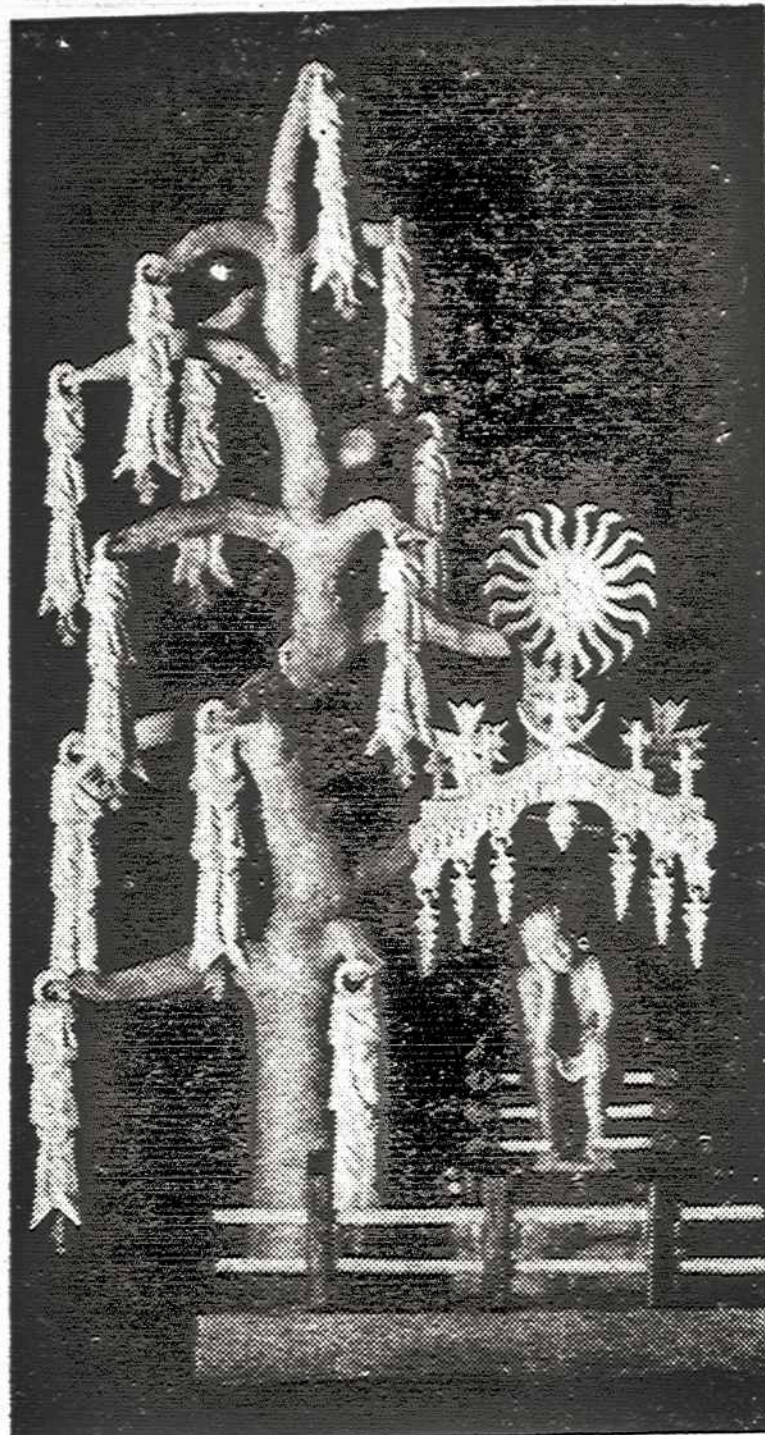
Grigiškių bandomojo popieriaus kombinato viešėjo Austrijos Arlando popieriaus fabriko aktyviausieji profesinės sąjungos nariai ir jų tarybos pirm. G. Gerber. Jie buvo su pažindinti su Grigiškių kombinato naujuoju medžio pluošto skyriumi. Vilniuje lankėsi 40 Jugoslavijos geležinkeliečių, kurie karo metais yra buvę partizanais. Juos globojo Lietuvos geležinkeliečiai ir sovietiniai partizanai.

SENOJI PENSININKĖ

Plungės rajono Varduos kolchozo gyventojai Praneį Lignarskieni, kuri neseniai sulaukė 100 m. amžiaus, paskirta pensija. Visą savo gyvenimą ji yra išdirbusi žemės ūkyje. Senutė dar gerai mato, girdi ir nesiskundžia atminties stoka.

TELEVIZIJA

Vilniaus televizijos studijai statomas vienuolikos aukštų redakcinis pastatas ir aparatinis studijinis blokas. Šie abu pastatai bus sujungti tarp jų kabančia 100 vietų valgykla. Planus paruošė architektai Z. Daunoravičius, P. Dičius ir konstruktorius A. Bernadišius. Vilniaus televizijos stotis veikia jau 8 metus. Pagrindiniai pranešėjai dirba dramo aktorė D. Rutkutė, G. Bigelytė, J. Baranaukas, B. Kleivinskas. Televizijos teatrui vadovauja rež. S. Borisienė. Per 8 metus filmų archyve yra sukaupta 15.000 dešūčių filmo juostų, o muzikos kartotekoje yra virš 50.000 magnetofono juostelių. Vietinio pobūdžio transliacijoms studija turi 2 sunkvežimius su atitinkama aparatu. Televizijos programa darbo dienomis duodama 8½ valandų, o sekmadieniais — visą dieną. Lygiagrečiai Lietuvos teritorijai pertransliuojama centrinės televizijos laida iš Maskvos. V. Kst.

Vakarų Vokietijoje Vechtos mieste gyvena Stasys Motūzas, kuris užsiima drožinėjimo menu. Jis yra pagaminęs drožinių įvairiom temom, daugiausia patrijotinėm. Vokietijoje daug kas yra įsigiję jo drožinių. Žymesnieji svečiai paprastai yra apdovanojami meniškais jo drožiniais. Šis drožinys vaizduoja Rūpintojėlį po berželiu svyrūnėliu. Lebenstado lietuviai jį padovanojo kun. kapelionui Vaclovui Šarkai jo 43 metų amžiaus sukaikties proga.

HAMILTON ONT

POVILAS VAITONIS, tarnybos reikalais lankęsis Anglijoje, neseniai grįžo į Hamiltoną. Pakeliui aplankė Vokietiją, Šveicariją ir Ispaniją. Birželio 20 d. vėl iškrenda į Vankuverį dalyvauti Kanados šachmatų pirmenybėse birželio 21 — liepos 4 d. P. Vaitonis jau anksčiau du kartus (51-53 m. ir 57-59 m.) yra išsikovojęs Kanados šachmatų meistro titulą. Ir dabar linkime jam geriausios sėkmės bei pergalės. D.

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS

Choro bal. 24 d. surengtas vakaras dalyvams, kurios ne tik papildė rengėjų idėją, bet ir įgalino dar viena šimtinė prisidėti prie Jaunimo Centro statybos. Už tą sėkmingą parengimą ypatinga padėka tenka loterijos staliukų aukotojams: p.p. B. Kronui — Real Estate \$25, A. Šilinskiui — Algo Mansory \$20, A. Liaukui — Oakville Contrst. Co. \$15, Dirseli ir Pilypavičiui — viešbučio sav. \$15, Armonui ir Boleksui — Concession garage \$15, Sakas Parcel Serv. \$14, p. Deksnui — Hardwood Floor (paruoštas staliukas). Fantų loterijai aukoję: mons. dr. J. Tadarauškas \$10; p. \$5: A. Apanavičius, p. Kriauciūnas, Gedulis ABC Auto Body ir p. Enskaitis 39 knygas. Labai apgailestaujami, kad nėra įmanoma smulkiau išvardinti visus mūsų geradarius, todėl bendrai visiems reikiame nuosirdų acii.

AV parapijos choras

Choro valdybos nariai aplankė Saulę Lukoševičiūtę, kuri gydoši Sv. Juozapo ligoninėje. Mielai choristei linkime greitai pasveikti ir grįžti į mūsų tarpą.

MOKSLO METŲ UŽBAIGA. Vysk. M. Valandis šeštad. mokykla birželio 5 d. Aušros Vartų parapijos salėje užbaigė mokslo metus. Pamaldas atlaikė ir gražų pamokslą pasakė mons. dr. J. Tadarauškas. Pamaldų

metų giedojimo mokyklos mokiniai, vadovaujami sol. V. Verikaitis. Baigimo iškilme pradėjo mokyklos vedėjas J. Mikšys, tardamas į baigusius mokinius gražų žodį. Prezidiuman buvo pakviesti: mons. dr. J. Tadarauškas, KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Mikšys, tėvų komiteto pirm. A. Juozapavičius, skyr. mokytoja M. Kvedarienė, m-las ved. J. Mikšys. X skyrių baigusius mokinius sveikino: mons. dr. J. Tadarauškas, skyr. mokytoja M. Kvedarienė, B-nės pirm. K. Mikšys, tėvų komiteto pirm. A. Juozapavičius.

Siais mokslo metais X skyrių baigė: Bungailiškytė Onutė, Grinius Marijus, Juozapavičiūtė Gabija, Kybartas Antanas, Mikalauskas Andrius, Orvidas Antanas, Stukaitė Birutė, Sakavičius Marius, Volungytė Aldona, Volungytė Rūta.

Jiems pažymėjimus įteikė mons. dr. J. Tadarauškas. Dovanas įteikė tėvų k-to pirm. A. Juozapavičius; berniukams — medžio drožinį Vyti, mergaitėms — medžio drožinius — koplytėlę. IX skyr. mokiniai baigusiems įteikė po raudoną rožę žiedą. Baigusiųjų vardų tarė žodį jų atstovas M. Grinius. Kiekvieno skyriaus trims pirmiesiems mokiniams ir nepaėmėsiems pamokų įteikti pažymėjimo ženklai. Iš 218 mokinių nepaėmėdo nei vienos pamokos per visus mokslo metus 57. Tėvų k-to pirm. A. Juozapavičius padėjo: vedėjui, mokytojams, mokiniams, tėvams ir mokyklos vyriausiam globėjui.

Užbaigiamajį žodį tarė ved. J. Mikšys, nuosirdžiai padėkodamas visiems, o labiausiai mokyklos išlaikytojui — mons. dr. J. Tadarauškui.

Meninę programos dalį išpildė sol. V. Verikaitis su mokinių choru. Pavašinti mokiniai išsiskirstė vasaros atostogų. St. S.

St. Catharines, Ont.

JAUNIMAS JONINIŲ PROGRAMOJE. — Siemet Joninės St. Catharines bus sutelktinės — Hamiltono, Toronto ir Ročesterio jaunimo. Girdėsime jungtines ir solistines dainas, matysime rinkinius tautinius šokius. Tikimasi daug svečių, jautiama nuosirdi visuomenės parama. Visi aukojia loterijai, visi žada dalyvauti, nes žino, kad visa tai eina skautams — lietuviškam jaunimui.

Suvažiavus tiek daug jaunimo, kiekvienam bus miela ir smagu. Joninių tradicija garsi čia savo programų lygiu ir dideliu nuosirdumu bei vaišingumu. Neveltui tad į Jonines atvažiuoja iš tolimiausių Kanados kraštų. Jonas

LONDON, ONT.

KUN. L. JANUSKOS primicijos Londone įvyks birželio mėn. 29 diena. A. ZEMAITIENE, Katalikių Moterų skyriaus narė, po sunkios operacijos labai sėkmingai sveiksta. Pradžioje gydėsi Viktorijos ligoninėje, o dabar namie. L. POCIUS dar tebesigdo Sv. Juozapo ligoninėje, 403 kamb. Jam sužalotas kojos kaulas prie riešo. Linkime sergantiems kuo greičiausiai pasveikti. D. E.

VIENNA, Ont.

P A D E K A

Dėkojame rengėjams: p.p. Augaitienei, Ožalienei, Nemurienei ir visoms ponims už suruoštą staigmeną (show-er) mūsų šūneliui. Ačiū labai už apsilankymą ir už brangias dovanas. I. A. Baronas, Vienna, Ont.

KAS DARYTI GAVUS

SIRDIES SMŪGĮ?

Kanados sveikatos lygos biuletenį skelbiamas toks patarimas: svarbiausia — kuo mažiau judėti. Jei yra kam pagelbėti, tai atsigulti ant lovos ar sofos ir laukti atvykstant gydytojo. Neišsigąsti ir negalvoti, kad viskas šiame pasaulyje jau yra baigta. Yra labai daug žmonių, kurie ir po kelių širdies smūgių galutinai pasveiko ir veda normalų gyvenimą. Kiekvienais metais medicina atranda vis naujų būdų širdies ligų gydymui. Dabar jau net nuo širdies smūgio suparyžuoti vėl pasveiksta.

Norintieji gauti smulkesnių žinių apie užsilaikymą širdies smūgio atveju ir kaip susirgusio šeima privalėtų elgtis, kad ligonis greičiau pasveiktų, gali nemokamai gauti informacinių brošiūrų. Rašyti — Ontario Heart Foundation, 247 Davenport Rd., Toronto 5, Ont.

DR. V. D. KVEDARAS

Dantistas

460 MAIN ST. E.

Hamilton, Ont.

Telefonas 529-4911

PLK. K. SKIRPA sulaukė 70 m. amžiaus. Dirbo Vašingtono bibliotekoje 15 m.; dabar išėjęs į pensiją. Kačinskų namuose jis artimųjų buvo gražiai pagerbtas. Ramovėnai ir kariai linki jam ilgiausiu metų!

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ALD. SILEIKYTE iš Niujorko išskrido vasaros atostogų į Vokietiją, kur ji Miuncheno universitete studijuos vokiečių kalbą. Ji yra mokytoja ir aktyvi akademikų skautų veikėja.

KRETINGISKIŲ DEMESIUI. S. m. birželio mėn. 26 d. Čikagoje įvyks Kretingos gimnazijos 1944 m. abiturientų laidos suvažiavimas, į kurį yra maloniai kviečiami visi buvę mokytojai, ankstyvesniųjų laidų abiturientai bei visi Kretingos gimnaziją lankę asmenys ir jų šeimos nariai. Smulkesnių informacijų apie šį suvažiavimą kreipkitės į Valė Vėlavičiūtę - Pleiriene, 6658 So. Rockwell Street, Chicago, Illinois, USA. Tel. PR 8-8868.

ERNESTUI KULBOKUI, mokytojuojančiam J. John augst. mokykloje Cartona, N.Y., padaryta sunki širdies operacija.

DR. ONA LABANAUSKAITE, persikėlusi gyventi į Putnamą, neseniai buvo atvykusi Niujorką ir porą savaitių darbavosi "Darbininko" redakcijoje.

INŽ. VACYS IR STASĖ URBONAI, detroitiečiai, paaukojo Lietuviai Fondui \$1.000.

ZARASISKIAI, dabar gyvena Niujorko, sutelkę lėšų Zarasų ligoninei, bet iš paverstos Lietuvos, okupantui įsakius, atėjo pranešimas, kad zarasiškių auka nepriimtina. Ji buvo nukreipta į Lietuviai Fondą.

J. VISTARTAS, sergas pensininkas Brooklyn, Liet. Fondui paaukojo viso mėnesio pensiją, o buvęs Lietuvos ūkininkas, Amerikoje papr. darbininkas, dabar jau irgi pensininkas, paaukojo Fondui \$1.000, prašydamas jo pavardės neskelbti. Laiškę jis rašo: "... aukoti reikia įprastai".

K. S. KARPIŲ, visuomenininkui, žurnalistui, buv. ilgamečiui "Dirvos" redaktoriui ir leidėjui liepos 20 d. sueina 70 m. amžiaus. Sukaktuvininkas "Dirva" redagavo ir leido nuo 1917 iki 1948 m., o spaudojį jį bendradarbiauja nuo 1910 m. Už nuopelnus Lietuvai prezidento aktu K. S. Karpis yra apdovanotas D.L. K. Gedimino IV laipsnio ordinu.

LIET. FONDE jau yra 700 narių. Ona ir Pranas Zailskai iš Ciccero, įnešdami savo auką į Fondą, tapo 700-tuoju nariu. Fonde šiuo metu yra \$180.500.

SILUVOS KOPLYCIOS komiteto pasitarimas įvyko gegužės 26 d.; dalyvavo vysk. V. Brizgas, prelatai J. Balkūnas ir P. Juras, Vašingtono šventovės rektorius, dailininkai — V. K. Jonynas, A. Elskus, V. Kašuba. Priimtas galutinis koplyčios dekoravimo planas. Šventinimo iškilmės numatytos 1966 m. rugsėjo 3-5, Darbo Dienos savaitgalį ir Siluvos Marijos šventės oktavoję. Svarbieji iškilnių rengimo komitetai jau sudaryti. Tomis dienomis šaukiamas ir pasaulio lietuvių religinis kongresas.

ALGIRDAS VILKAS daugiau kaip 10 metų ištarnavo kariuomenėje; grįžęs į Čikagą pasiryžęs stoti ir vienuolyną ir jau įvyko pas Tėvus pranciškonus į Kennebunkport. JONAS SPACKAUSKAS, Bridge-

NEBEMINIMI ŽODŽIAI

Vakarų diplomatai Europos sostinėse bando naują žaidimą: nori išgirsti iš sovietų atstovų žodžius "Kinija" arba "kiniečiai". Rusai pokalbiuose su užsieniečiais visai bando išvengti tų žodžių. Paprastai naudojamas bendresnis terminas "Rytai" ir A. Gromyko yra tos sovietinės taktikos šalininkas. Tai jis pademonstravo neseniai lankydamasis Paryžiuje. Prancūzų užsienių reik. ministerijos atstovas pasakoja: Gromyko negalėjo ištarti žodžio "Kinija", lyg jis reikštų fizinį skausmą.

porto tautinio ansamblio kanklių ir šokių mokytojas, serga ir guli Central Community ligoninėje. Jam padaryta sunki stuburkaulio operacija.

JULIUS TRINKŪNAS išlaikė egzaminus, parašė tezę ir Massachusetts Institute of Technology įgijo technikos mokslų magistro laipsnį. Jis 1961 m. baigė Venecuelos centrinio un-to statybos fakultetą ir po to dirbo "Creole Petroleum" bendrovėje. Pastaroji jį buvo atsiuntusi į Bostoną magistro laipsniui įsigyti. J. Trinkūnas laisvai naudojasi lietuvių kalba net ir modernioje mokslineje terminologijoje.

Vokietija

IS VASARIO 16 gimnazijos pastatė kelerius metus buvus inspektorium dail. ir mokyt. Alf. Krivickas. Nauju inspektorium pakviestas ir jau dirba J. Meduškauskas iš Miuncheno. Be to, dėsto lotynų kalbą. Po Vėlykų atostogų į gimnaziją pakviestas naujas mokytojas — Polovinkas. Jis prieš ketverius metus yra atvykęs iš Lietuvos; dėsto aritmetiką ir geografiją žemesnėse klasėse ir pavaduoja bendrabučio vedėją Tautvydą Gailių.

VILKAS NUMATO PERTVARKYTI informacijos barą Vokietijoje: ELTOS istaiga iš Reutlingeno perkelti į Miuncheną. Ten būsia leidžiamas ir lig šiol Reutlingene ejęs ELTOS biuletėnis lietuvių ir vokiečių kalbomis.

Šveicarija

DR. J. GERUTIS nupirko Gabrio archyvą. Šveicarijoje mirus Juozo Gabrio našlei (kilme šveicarei) dr. A. Gerutis nupirko iš įpėdinystės valdytojo Gabrio palikto archyvą ir biblioteką. Archyvas apima daugiau kaip J. Gabrio pastangoms 1911 m. Paryžiuje įsteigtą ir 1915 m. į Lausanne miestą, Šveicarijoje, perkeltą "Tautybų Sąjungą" ir Lietuvii Informacijos Biurą. Biblioteka pirmoje eilėje susideda iš Biuro išleisčių leidinių svetimomis kalbomis ir iš Biurui atsiųstų raštų, liečiančių įvairių tautų išsilavinimo aspiracijas. Dr. Gerutis žinioje yra ir J. Gabrio atsiminimų rankraščiai, aprašą autorius veiklą 1911-19 m.

Australija

PEDAG. A. KRAUSAS išplatino nemažą "I Laisvę" fondo leidinių: dr. J. Girmėnas "Žmogus be Dievo", Sūdūvio "Vienų vieni" ir kt. Jis džiaugiasi, kad "I Laisvę" fondo leidiniai yra vertingi ir mieliai skaitytojų įsigijami.

Brazilija

JONAS PALECKAS, išgyvenęs pavergtoje Lietuvoje daugiau kaip metus, vėl grįžo Brazilijon, nes geriau jam gyventi kapitalistinėje "vergių", negu komunistinėje "rojuje". Jis buvo grįžęs paverstam Lietuvon komunistų propagandos suvilotas ir suklaidintas. Paruošė Pr. Al.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$5.000, morktičių paskolos iki 60% turto vertės. Už šėrus mokama 4½% dividendų iš pelno, už DEPOSITUS — 4% ir veikio nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKŲ PATARNAVIMAS. Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. p.p. — 8 val. vakaro. Atsidavimas į banką dienomis — 5 val. p.p. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0511

ZINIOS IŠ BRAZILIJO

H. MOŠINSKIENĖ

Tautinei veiklai vadovauja Lietuvių Sąjunga

• Gegužės 26 d. paskutini kartą buvo susirinkęs Trečiojo P. Amerikos Kongreso Komitetas likvidacijai posėdžiui. Kadangi komitetas jau atliko savo darbą, apvainikuotą pasisekimu, nutarta jį likviduoti, perdėjant tolimesnį kultūrinį - tautinį veikimą Brazilijos Lietuvių Sąjungai, kurios nariai yra beveik visi buvusio kongreso komiteto nariai. Tuo pavedama Lietuvių Sąjunga vadovauti lietuviškai veiklai. Dabar telieka laukti kaip ir kuo ši veikla pasieks.

• Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras S. Paulijje gegužės 2 d. išrinko šiemetams valdybą; pirmininkas — Pijus Butrimas, vice-pirm. — Jonas Sepeštas, I sek. — Rikardas Braslauskas, II sek. — Monika Jonavičiūtė, I izd. — Albertas Pavilonis, II izd. — Br. Frankevičiūtė, socialinių reikalų vedėjas — Juozas Ratkevičius. Choro valdybą taip pat įeina choro dirigentas Viktoras Tatarūnas ir buvęs pirmininkas Jonas Bagdžius, kuris ir toliau vadovaus tautinių šokių grupei.

• Gegužės 16 d. popietėje choras surengė V. Zelinio gimnazijos salėje Motinos Dienos minėjimą su įvairia programa. Įžangoje p-lė Monika Jonavičiūtė ir Rikardas Braslauskas apibūdino lietuviškos motinos kęli, cituodami mūsų rašytojų ir poetų jautriausius motinai skirtus žodžius. Eilėraščių deklamavimą p-lė Klėšytė ir p-lė Asta Vinkšnaitytė. Jaunas virtuozas Tamašauskas akordeonu pagrojo „Cumparaitę“, pianinu J. Strauso valsą. Po taut. šokių, kuriuos paruošė Jonas Bagdžius, jautriai eilėraščių paskaitė Mirna Braslauskaitė. Choras sudainavo tris liaudies dainas, vad. V. Tatarūnui. Programos metu buvo pagerbta seniausia susirinkusiųjų tarpe motinėle Katarina Marcinkevičienė 80 metų amž. Žilagalvei motilei buvo įteikta dovana ir didžiulė gėlių puokštė. Užbaigai jautrų žodį tarė ir susirinkusias mamytės p. Butrimas ir p. Pijus Ragažinskas, primindamas motinoms ir močiutėms, kad nuo jų priklausoma jaunosios kartos lietuviškumas ir tik jos tepajėgia apsaugoti savo vaikus nuo nutautėjimo pavojaus.

• Motinos Dienos minėjimą atskirai surengė Magdalena

Vinkšnaitytė mažiems „Zilvičio“ dalyviams ir jų mamytėms. V. Anastasio lietuvių suruošė dr. Jono Basanavičiaus vardo mokykloje pagerbimą motinoms su turtinga menine programa.

• Taigi šiais metais lietuviškos motinos buvo tris kartus pagerbtos! • S. Paulo lietuvių visuomenė ruošiasi tinkamai atžymėti 25 metus lietuvių tautos okupacijos. Tuo reikalu bus plačiai informuota Brazilijos spauda, radijas ir televizija. Bus suruoštas viešas minėjimas.

• Trečiojo P. Amerikos Lietuvių Kongreso nutarimu, kongreso komitetas savo posėdyje balandžio 22 d., pirmininkaujant prel. P. Ragažinskui ir sekretoriaujant H. Mošinskienei, išrinko Pietų Amerikos Lietuvių Tarybą. Ją sudaro: pirm. — prel. Pijus Ragažinskas, vicepirm. — Petras Simonis, izd. — Jonas Juodelis, I sek. — Halina Mošinskiene, II sek. — Vladas Steponaitis, ir du jaunimo atstovai, kurių pavardes paskelbsime vėliau. Tarybą papildė du vicepirmininkai: Pirmojo PAL Kongreso pirm. adv. Zeferinas Juknevičius — Buenos Aires, Argentina, ir Antrojo PAL Kongreso pirmininkas — Vytautas Dorelis, Montevideo, Uruguay. Jiems palikta teisė išrinkti sekretorius ir jaunimo atstovus.

• P. A. Lietuvių Tarybos centras yra S. Paulijje iki sekančio P. A. L. kongreso, kuris, pagal nutarimą, turėtų įvykti 1967 m. Argentinoje.

• Tarybos tikslas — koordinuoti P. Amerikos lietuvių kultūrinį ir tautinį veikimą. • Tėvas Jonas Bružikas, SJ, gegužės 29 d. išvyko šešioms mėnesiams atostogų į JAV. Išgyvens 5 metus S. Paulijje, jis buvo vienas uoliausių „Mūsų Lietuvos“ savitarnos administratorių, o savo pašaukime nenulįstantis darbuotojas. Jis, kaip gerasis tėvas, kurio šeima sudarė visi S. Paulo lietuviai, stengėsi aplankyti visus savo „vaikus“, atnešdamas šeimoms taiką, nuskriaustiesiems pagūdą, nusiminusiems viltį. Kad ir sunku buvo vaikščioti po sunkios kojos operacijos, bet pasiramsčiuodamas lazdele, jis atsidavdavo ten, kur susiburdavo lietuviai, ar tai linksmai šventei, ar skausmam pasidalinti. Jausime jo trūkumą ir lauksime grįžtančio į Braziliją!

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITS

MIRUSIŲ PAGERBIMO DIENA vyko iškilmės lietuviškos kapinėse. Tūkstantiniai žmonių susirinko į Sv. Kazimiero ir į Lietuvių Tautines kapines (čia apiegos buvo gegužės 30 d.). Sv. Kazimiero kapinėse Mišias atnaušavo iš Europos atvykęs naujasis lietuvių vyskupas Pr. Brazys, MIC, kuriam asistavo kun. P. Činikas, MIC, ir kun. dr. K. Matulaitis, MIC. Pamokslą sakė kun. A. Naudžiūnas, MIC, paminėjęs, jog Sv. Kazimiero kapinėse jau yra palaidota netoli 40.000 žmonių. Mišių metu giedoję lietuvių vargoninkų choras, kuriam vadovavo muzikas dr. L. Šimutis. Po pamaldų įvyko kapų lankymas ir paminklų pašventinimas. Daugiausia žmonių susirinko prie prof. Kazio Pakšto paminklo, kurį pašventino vysk. Pr. Brazys, MIC. Kalbas pasakė vysk. Brazys ir paminklui statyti komiteto pirm. inž. J. Mikaila iš Detroito. Paminkle, kurio projektą padarė archit. J. Mulokas, yra kuklus įrašas: „Prof. Kazys Pakštas 1893—1960 Lietuvos kultūrinės pažangos kūrėjas Ateitininkų Federacijos vadas“.

Lietuvių Tautinėse kapinėse religinių apeigų nebuvo. Čia pasitenkinta tik kalbomis ir keliomis giesmėmis. Žmonių susirinko mažiau, negu Sv. Kazimiero kapinėse. Dauguma jų buvo „naujieniečiai“ ir „vilniečiai“ (pagal laikraščius „Naujienos“ ir „Vilnia“).

SUKAKTYS, PARODOS. Gegužės 30 d. įvyko Čikagos veikėjų inž. Antano ir Marijonos Rudienės 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties iškilmės, dair. Vyt. Kasulio meno parodos uždarymas, Altvudo organizacijos gegužinė, K. Donelaičio lit. mokyklos šventė-gegužinė Marijoną sode ir kt.

Dail. Vyt. Kasulio paroda sutraukė net apie 600 lankytojų. Buvo parodoma netoli 60 kūrinių (nemaža jų dalis buvo litografinės kopijos). Kaip ir buvo galima tikėtis, čikagiečiai „neįkandė“ dviejų darbų, kurie buvo įkainoti net po \$2.500. Likusius paveikslus išgabeno dail. Kasulio igaliojimas Amerikoje Vyt. Gedgaudais į Klevelandą, kur jis turi meno galeriją. Vyt. Gedgaudas minėjo, joks sekanti Vyt. Kasulio kūrinių paroda įvyks Detroito, o po to — ir kitose vietovėse.

JAUNO LIETUVIO DAILININKO Kęstutis Zapkauskas paroda žymioje K. Kazimier galerijoje atkreipė ir didelio

sios amerikiečių spaudos kritikų dėmesį. „Chicago Sun-Times“ gegužės 30 d. laidoje paskyrė daug vietos K. Zapkauskos parodos įvertinimui ir įsidėję vieną didžiulę jo paveikslų reprodukciją. Dail. K. Zapkauskas paveikslai yra brangūs, kairiųjų kainos siekia net iki \$4.800. Paroda truks iki birželio 18 d. Vienas šio dailininko paveikslas buvo išstatytas Čikagos Meno Institute vykstančioje parodoje, kuri uždarė birželio 4 d.

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ 25 metų kovos už Lietuvos laisvę minėjimas Čikagoje įvyko birželio 12 dieną. Tos dienos vakare — 6.30 val. buvo pamaldos už žuvusius Sv. P. M. Gimimo bažnyčioje Marquette parke. Jas laikė vysk. V. Brizys. Po pamaldų buvo eitynės prie Dariaus-Girėno paminklo, kuris yra netoli bažnyčios. Į šį minėjimą buvo pakviesti dalyvauti Čikagos lietviai bei estai.

Birželio 13 d. panašia mintimi įvyko Čikagos Lietuvių Operos koncertas McCormick Place pastate. Čia buvo išpildyta G. Verdi „Requiem“ ir kun. B. Markaičio, SJ, „Vilniaus varpai“. Tik neaišku, kodėl kun. B. Markaičio kūrinių rengėjai amerikiečių spaudoje garsina kitu vardu — „Bells of Hope“. Nežau amerikiečių tarpe yra bijojami minėti Vilniaus vardą?

MIRUSIŲ PAGERBIMO SAVAITGALY 4 dienas vyko Illinois „open“ šachmatų varžybos, kurios sutraukė 146 dalyvius iš 11 Amerikos valstijų. Jų tarpe buvo ir 9 lietuviai, beveik visi iš Čikagos ir Cicero. Išskyrus meistrę P. Tautvaišą, kuris čia pasiekė kuklesnę pasekmę negu buvo laukta, kiti lietuviai sužaidė pusėtinai. K. Ramašauskas-Ramas surinko 5 taškus iš 7 galimų; P. Tautvaišas ir K. Šalcauskas — po 4,5, V. Bikulčius (jis laimėjo C klasės žaidėjo prizą), Makutėnas, Narkevičius — po 4, VI. Karpuška, Juška — po 3, Gramsas — 2.

Čikagoje yra žymiai daugiau lietuvių šachmatininkų, bet kiti varžybose nedalyvavo. Ir iš tiesų, reikia didelio entuziazmo 4 dienas „kaitinti“ smegenis prie šachmatų lentos, kai gražus oras ir žaumas trunka į gamtą! Tačiau reikia sveikinti tuos išterminguosius, kurie vietoje gegužinių ir pramoginių pasirenka šachmatų figūras. (Nuotrauka 6 psl.)

Toronto Priskėlimo parapijos klebonas Tėvas Placidus Barius, OFM, naujųjų pastatų statybai žemę prakasant. Jam asistuoja du Karaliai — Medardas ir Rytis. Nuotr. S. Dabkaus

ATEITININKŲ KONGRESO INFORMACIJA

GIESMĖS • NAKVYNĖS • SUSIPAŽINIMO, MUZIKOS IR LITERATŪROS VAKARAI

Visi kongreso dalyviai prašomi išmokti kongreso pamaldų giesmės iš atspausdinto leidinio „Bendruomenės Auka“ Melodija — kun. B. Markaičio, S.J., žodžiai — kun. St. Ylos. Leidinys gaunamas pas Tėvus jėzuitus Čikagoje. Kongreso pamaldos bus laikomos lietuvių kalba. Svarbu, kad visi kongreso dalyviai juse aktyviai dalyvautų — giesmė, recitavimu, bendra malda. Toronto ateitininkai, ypač jaunimas jau yra turėję keletą naujų giesmių repetitijų ir tikisi, kad su jais kartu giedos visi dalyvaujantieji.

Ateitininkų kongreso, įvykstančio š. m. liepos 3—4 d. Toronte, atstovai ir svečiai, nori pasinaudoti nakvyne pas torontiečius lietuvius, yra prašomi užsiregistruoti pas V. Aušrotą, 485 Windermere Ave, Toronto 9, Ontario, telef. 757-1562, iki birželio 26 dienos. Prašome pastebėti, jog V. Aušrotas adresas yra pasikeitęs. Čia paskelbtasis yra naujas ir pastovus.

Kongreso proga Toronto moksleiviai at-kai rengia susipažinimo vakarą su kitų kuopų moksleiviais ateitininkais. Jis įvyks Priskėlimo parapijos muzikos studijoje; be šokių, žinoma, neapsieis. Studentai at-kai susipažinimo ir šokių vakarą rengia Sv. Jono Kr. par. salėje 941 Dundas St. W.

Aldona Kepalaitė kongreso koncerte dalyvaus kaip solo pianistė, o ne akompaniatorė. Taigi, šiuo atitaisoma ankstesnė informacijos išbrovusi klaida.

Jaunimas šiame kongrese užima labai reikšmingas vietas tiek vadovybėje, tiek problemų sprendime, diskusijose ir apskritai programos išpildyme.

Ne tik ateitininkškoji, bet ir apskritai lietuviškoji visuomenė reiskia didelį susidomėjimą Toronte įvykstančiu kongresu. Visuomenė rūpi muzikos ir literatūros vakarus, viešos paskaitos ir ypač simpoziumas, kurio metu bus viešai diskutuojamos prelegentų iškeltos problemos.

Muzikinę vakaro dalį išpildys solistai — Pr. Bičkienė, J. Vaznelis, pianistė A. Kepalaitė. Programoje — tik lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaikurie jų sukurti specialiai šiam kongresui (Darius Lapinskas, garsėjas Vokietijoje). Literatūrinei daliai vadovaus rašytojas „Draugo“ red. K. Bradūnas.

Rinktinis kūrinius skaitys ne patys autoriai, bet aktoriai. Muzikos ir literatūros vakaras įvyks Toronto universiteto Hart House salėje.

Bendras susipažinimo bei šokių vakaras rengiamas Priskėlimo salėje. Jame dalyvauti kviečiami kongreso dalyviai ir Toronto lietuviškoji visuomenė. Tai bus proga užmiršti visokioms „grizbantom“.

Ateitininkų organizaciniai padaliniai, kurie turi savo vėliavas, yra prašomi jas atsivežti kongresan.

Iš ateitininkų kongresui rengti komiteto posėdžio: pirm. dr. J. Sungaila ir sekr. A. Gurevičius šypsoi ir pro rūpesčius. Nuotr. S. Dabkaus

PREZIDENTAS DOMISI ITALIAIJA

Italija yra labiau patikimas JA V šalininkas Baltuosiuose Rūnuose, negu bet kuris kitas sąjungininkas. Diplomatai vis dar tebekalba, kaip prez. Johnsonas šiltai priėmė Italijos premjerą Moro, Vašingtone. Prezidentas net sulaužė protokolą, pakviesdamas Moro į ministerių kabineto posėdį. Kodėl prezidentas toks palankus italams. Mat, britai iki karko yra ekonominėse paimavose, vokiečiai užsiėmę ateinančiais rinkimais, prancūzai stato savo reikavimus, graikai ir turkai šnairuoja vieni į kitus dėl Kipro. Johnsonas jaučia, kad Italija yra Europos bendrininkas, labiausia vertas pasitikėjimo. Italijos valdžia nekėlė Vietnamo krizės reikalų prez. Johnsonui ir pasirodė pakankamai nepriklausoma pasisakyti prieš kaikius prez. De Gaulle persamas politikos linijas.

Ymieji kongreso paskaitininkai: dr. Juozas Girnius ir dr. Antanas Sužiedėlis. Simpoziumo dalyviai: dr. K. Keblys, dr. K. Ambrozaitis, kun. K. Trimakas, J. Boguta ir kt.

Ateitininkų kongreso globėjai: J. E. arkivyskupas P. F. Pocock, J. E. vyskupas V. Brizys, J. E. vyskupas Pr. Brazys ir buvę federacijos vadai — dr. S. Sužiedėlis ir dr. A. Damušis.

Bedarbių pašalpos fondas, iš kurio mokamos pašalpos nedirbantiems, praėjusiu dvejų metų laikotarpyje keletą kartų buvo deficite. 1965 m. padėtis yra daug geresnė, nes nedirbančių skaičius yra žymiai sumažėjęs. Balandžio mėn. bedarbiams išmokėta \$43 mil.

Kvebeko švietimo sistema pertvarkoma iš pačių pagrindų ir užtruks apie 5 m., kol bus galutinai pertvarkyta. Pagrindui imamas principas — surasti kuo vaikas domisi. Numatoma panaikinti skyrių sistemą; vietoj jų bus įvedamos amžiaus grupės. Jeigu koks nors dėstomas dalykas vaikui nesiseks, tai jis ir nebus verčiamas jo mokytis, žinoma, tik ne pradžios mokykloje. Egzaminų sistema taip pat keičiama. Visų reformų šalininkas yra provincijos švietimo min. Paul Gerin-Lajoie.

Kodėl Kanadoje iškilo dviejų kultūrų ir kalbų konfliktas? Prof. M. Gnarowski Lakehead universiteto literatūros profesorius atsako: dėlto, kad angliškai kalbą kanadiečiai visą laiką daugiau dėmesio kreipė į Commonwealth kultūrą, negu į savąją.

Prancūzijos De Gaulle dažnai savo kalbose mini Kvebeką. Ryšiai tarp Kvebeko ir Prancūzijos paskutiniu metu yra pasidaryję tampa. Kvebeko mokytojai vyksta Prancūzijoje pasitobulinti, iš Prancūzijos atvyksta įvairūs technikai ir dauguma įvairių mašinų importuojama iš Prancūzijos.

Indėnų problema kelia Kanados vyriausybei susirūpinimą,

Puola Kanada

Sovietų spauda pradėjo pulti Kanadą. Matyt, tuo nori atskirti šyti už dviejų šnipų, kurie dirbo sovietų ambasadoje Otavoje, išvaramą. Savaitraštis „Sovietskaja Rosija“ paskelbė, kad sovietų mokslininkas Ceremisinov, žuvis automobilio nelaimėje netoli nuo Otavos 1963 m. gegužės mėn., buvęs nužudytas Kanados policijos. Sovietų spaudos atakė Otavoje V. Grigoroviči pasiskundė, kad ji visur seka RCMP. Sovietų ambasadoje Otavoje visur esą įrengti slapti mikrofonai ir visi ambasados tarnautojai esą sekami.

Nusikaltėlių skaičius didėja ne tik JAV, bet ir Kanadoje. Toronte praėjusią savaitę įvyko kriminologų ir policijos atstovų konferencija, kurioje buvo svarstomi būdai, kaip apsaugoti visuomenę, išlaikyti policijos prestižą ir sumažinti nusikaltėlių skaičių. Konferencija buvo uždara ir nei publika, nei spaudos atstovai negalėjo dalyvauti.

Alkoholinių gėrų nuostatai keičiami Ontario provincijoje. Numatoma, kad netrukus alkoholiniai gėrai bus leisti pardavinėti lektuvuose, teatru užkandinėse, kėglų alėjose. Sekmdieniai Ontario prov. lieka ir toliau „sausai“. Nebebus reikalaujama uždaryti alines nuo 6.30 iki 8 v.v. Bus leidžiama gerti alio gėrulus prie kaikiurių namų aikštelėse bei sodoose, jeigu juose bus pakankamai privatumo. Nauji nuostatai numato įvesti pakeitimų taisyklėse, tvarkančiose kontrolę ir gėrų leidimų alk. gėrų pardavimui.

Trys didžiosios automobilių gamybos firmos „Ford“, „General Motors“ ir Chrysler atsisakė įrengti savo paviljonus Montreale pasaulinėje parodoje EXPO 67. Parodos rengėjai ir Kanados vyriausybė tuo buvo nustebinti, nes Niujorko pasaulinėje parodoje jų paviljonai užima vyraujančias vietas. Prekybos min. M. Sharp išvyko tuo reikalu į Detroitą tartis su bendrovių direktoriais.

Bedarbių pašalpos fondas, iš kurio mokamos pašalpos nedirbantiems, praėjusiu dvejų metų laikotarpyje keletą kartų buvo deficite. 1965 m. padėtis yra daug geresnė, nes nedirbančių skaičius yra žymiai sumažėjęs. Balandžio mėn. bedarbiams išmokėta \$43 mil.

Kvebeko švietimo sistema pertvarkoma iš pačių pagrindų ir užtruks apie 5 m., kol bus galutinai pertvarkyta. Pagrindui imamas principas — surasti kuo vaikas domisi. Numatoma panaikinti skyrių sistemą; vietoj jų bus įvedamos amžiaus grupės. Jeigu koks nors dėstomas dalykas vaikui nesiseks, tai jis ir nebus verčiamas jo mokytis, žinoma, tik ne pradžios mokykloje. Egzaminų sistema taip pat keičiama. Visų reformų šalininkas yra provincijos švietimo min. Paul Gerin-Lajoie.

Kodėl Kanadoje iškilo dviejų kultūrų ir kalbų konfliktas? Prof. M. Gnarowski Lakehead universiteto literatūros profesorius atsako: dėlto, kad angliškai kalbą kanadiečiai visą laiką daugiau dėmesio kreipė į Commonwealth kultūrą, negu į savąją.

Prancūzijos De Gaulle dažnai savo kalbose mini Kvebeką. Ryšiai tarp Kvebeko ir Prancūzijos paskutiniu metu yra pasidaryję tampa. Kvebeko mokytojai vyksta Prancūzijoje pasitobulinti, iš Prancūzijos atvyksta įvairūs technikai ir dauguma įvairių mašinų importuojama iš Prancūzijos.

Indėnų problema kelia Kanados vyriausybei susirūpinimą,

nes išleidžiama stambios sumos pinigų, tačiau rezultaty nesimato. Kanadoje yra 207.000 indėnų, iš kurių apie 40% visą laiką gyvena iš valdžios pašalpų. Tik maža indėnų dalis parodo norą išsikelti iš rezervatų į įsijungti į baltųjų bendruomenę, nors iš veido dažnai ir negalima pasakyti, ar jis indėnas, ar ne. Didesnė dauguma vargsta rezervatuose.

Kanados šimtmečiui paminėti yra įsteigta atskira komisija, kuriai vadovauja John Fisher. Kanados visuomenė nerodo tuo reikalu didelio susidomėjimo. Net miestų savivaldybės, kurios yra raginamos planuoti įvairius projektus, laikosi gana pasyviai. Vyksta panašiai, kaip ir vėliavos ginčų metu: viena grupė norėjo palikti anglišką vėliavą, kita norėjo naujos, bet didžiausia grupė buvo ta, kuri sakė: „Man visiškai nesvarbu.“ Tai būdinga daugeliui kanadiečių.

Montrealio kardinolui P. E. Leger Toronto universitetas suteikė teisių garbės doktoratą. Savo kalboje kardinolas pareiškė, kad neapykanta ir karai kykla dėlto, kad mes kituose motame tik priešus, bespalves figūras ir pamirštame, kad jie yra žmonės, kaip mes.

Naujos konstitucijos reikalauja prancūzų kilmės kanadiečiai. Dviejų kalbų ir kultūrų komisijai pateiktose pasiūlymuose beveik visus Kvebeko organizacijos reikalauja konstitucijos pakeitimo ir prancūzų kalbai oficialaus statuso pripažinimo.

Streikų banga užplūdo Kanadą šį pavasarį. Daugelis darbo unių reikalauja iš darbavinių, bet ir kitų privilegijų. Bendrovės su tais reikalavimais nesutinka, ir dėlto streikuojama. Montrealyje streikavo autobusų šoferiai, prie jų prisidėjo Steinberg krautuvų darbininkai. Ontario provincijoje taip pat daugelis unių ruošiasi streikuoti.

Kanados pralamente daromos reformos. Norima panaikinti iš seno užsikilusias tradicijas. Apribojamas ir sumažinamas laikas kalbėjimams iki 20 min. ir įvedami kiti pakeitimai. Taip pat norima paskirti nuolatinį parlamento pirmininką, kuris iki šiol kiekvienai sesijai buvo perrenkamas.

19 METŲ AMZIAUS?

Kai jums sueina 19 metų, nebesate kartu su tėvais dengiami ligoninės draudž. Kad ir toliau būtumėte apdrausti, turite per 30 dienų individualiai įsirašyti. Prašymų formas galite gauti banko, ligoninėje arba tiesiog iš Komisijos įstaigos.

KA TIK VEDE?

Reikia mokėti šeimyninį draudimą mokesį, jei norite, kad dengtų abu — vyrą ir žmoną. Todėl nedelsdami praneškite savo grupei arba, jei abu mokate tiesiogiai, praneškite Komisijos įstaigai.

GAVOTE NAUJĄ DARBĄ?

Jei pakeičiate darbą ir norite turėti apdraudą ir toliau, sekite instrukcijas, surašytas „Form 104“ Hospital Insurance mokesčio pažymėjime, kurį išduoti turi jūsų darbdavys paliekant darbą.

Your ONTARIO HOSPITAL INSURANCE Plan

Ontario Hospital Services Commission Toronto 7, Ontario Ad. No. 5002

Toronto Priskėlimo parapijos naujųjų pastatų statybai prakasa žemę: skautų atstovai — E. Ramanauskas ir R. Narušytė; „Aušros“ sporto klubo atstovai — A. Grigaitė ir R. Tamulionis.

Morkus Sungaila Priskėlimo par. jauniųjų vardu prakasa žemę

DR. J. GUTAS

Sis klausimas yra idomus ne tik gydytojui, bet ir kiekvienam žmogui, kuris medicinos nestudijavo ir ligonių negydo. Tai ne vien medicininis, bet ir dorinis bei teisinis klausimas. Su šia problema yra susijusi eilė neaiškumų, svarbių kiekvienam žmogui.

Ar gali ligoniui padėti toks gydytojas, kuris medicinos nesimokė arba tik šiek tiek joje nusimano? Ar visi negydytojai, gyda ligonius, yra apgavikai? Kaip išaiškinti jų turimas didelis pasisekimas ir pasiekti išgydymai? Ar yra leista ligoniui kreiptis pas "stebuklingus" gydytojus?

1. Jų skaičius legionas

Skaicius negydytojų, kurie gydo ligonius įvairiose kraštuose yra tikrai didelis. Taip yra ne kur nors Azijos ar Afrikos užkampy, bet ir kultūringose šalyse. Vieno Prancūzijos yra daugiau vadinamųjų "sundaktarių", negu medicinos gydytojų. Pirmųjų priskaitoma pagal 1953 m. duomenis 40.000, o antrųjų 38.000. Dr. G. Medina savo tezeje "Tyrimai apie negydytojų pasisekimo priežastis", išleistoje 1954 m. Paryžiuje, tvirtina, kad netikrieji gydytojai tikruosius gydytojus viršija dvigubai — jų esą 75.000! Panašūs skaičiai netikrų gydytojų yra ir JAV bei kituose kraštuose.

Gydytojus mėgėjus galima pasiskirstyti keliomis kategorijomis, pagal tai, kaip jie gydo, kokias priemones vartoja.

Pirmąją rūši sudaro tie gydytojai, kurie sąmoningai ar mažiau sąmoningai vartoja psichoterapijos priemones. Jau garsusis gydytojas Galenas yra pastebėjęs: "Eskulapo šventovės mums duoda įrodymų, kad daugelis sunkių ligų galima išgydyti sujungus dvasią". Šie gydytojai siekia įkvepti ligonius pasitikėjimu, drąsos, ryžto nugalėti ligą, stiprina jo viltį pasveikti. Ligonio nuotaikos pakėlimas, jo dvasios sustiprinimas prisideda prie pasveikimo. Juk sakoma: nėra vaistų ligoniui, kuris nenori pasveikti. Aišku, ne visas ligas galima tuo būdu pagydyti, bet būtų naudinga, kad ir profesionaliai gydytojai ne tik stengtųsi nustatyti tikrą ligą, prirašyti reikalingų vaistų, bet daugiau kreiptų dėmesio į ligonio dvasinę pusę: kūnas reikalingas dvasios paramos.

Antrąją rūši tokių gydytojų sudaro tie, kurie vartoja taip vadinamą asmeninę "radiaciją". Ji veikianti ligoni teigiamai ir fiziologiškai. Kiti tą pačią radiaciją vadiną kitais vardais, kaip fluidu, magnetizmu, bangavimu ir t.t. Daugelis tokią asmeninę emanaciją neigia, laiko dalyku, kurio visai nėra. Kiti, priešingai, ją pripažįsta kaip esančią ir padedančią ligoniui pasveikti. Tuo būdu gydo pagarsėjęs šios rūšies gydytojas italas D'Angelo. Jis užveda rankas ant ligonio galvos, kad jam palengvintų. Juk plačiai kalbama apie "gydancias rankas". Gal kažkurie asmenys ir gali tuo būdu ligoniams padėti, jei ne visose, tai bent kai kuriuose ligose.

Trečioji negydytojų rūšis, kurie gydo ligonius, yra vartojantieji tam tikrą medicininę techniką ir jiems teiginus vaistus. Dr. K. Grinius savo atsiminimų pirmoje dalyje pažymi, kad jam gydytojaujant prieš I D. karą Suvalkijoje, tekė matyti atvejų, kad kažkuriuos odos ligas (šaukiamas galvas) paprastos žydės greičiau ir sėkmingiau pagydydavusios, negu medicinos gydytojai. O kai kurie, susirgę "rože", visai nesikreipė pas tikruosius gydytojus, nes buvę ištikimieji, kad tos ligos jie nesupranta ir negali padėti. Spaujoje buvo rašyta, kad vienas universitetas pasiuntė į Afriką medikų susipažinti su negrų medicina ir jų vartojamais vaistais. Misijonieriai, dirbą Brazilijos mišku gilumoje, susiduria

su žmonėmis labai geros sveikatos. Jie žino daugelį žolių labai naudingų sveikatai. Jie taip pat vartoja įvairias šaknis ir augalus kaip vaistus susirgę kuria nors liga.

Ketvirtoji tokių gydytojų rūšis, mažiausia patikima, yra tie, kurie gydymą jungia su magija ir okultizmu. Jų gydymo "menas" sunku pažinti, nes tai jų paslaptis, kurios jie neišduoda. Prie tokių gydytojų galima priskirti seniau Lietuvoje buvusius prieš gyvatės ikandimą "užkalbėtojus". Jie kalbėdavo tam tikrus žodžius, kartais net maldeles, dažnai duodavo duonos šmotelį sušerti įkirstam gyvuliui arba suvalgyti žmogui.

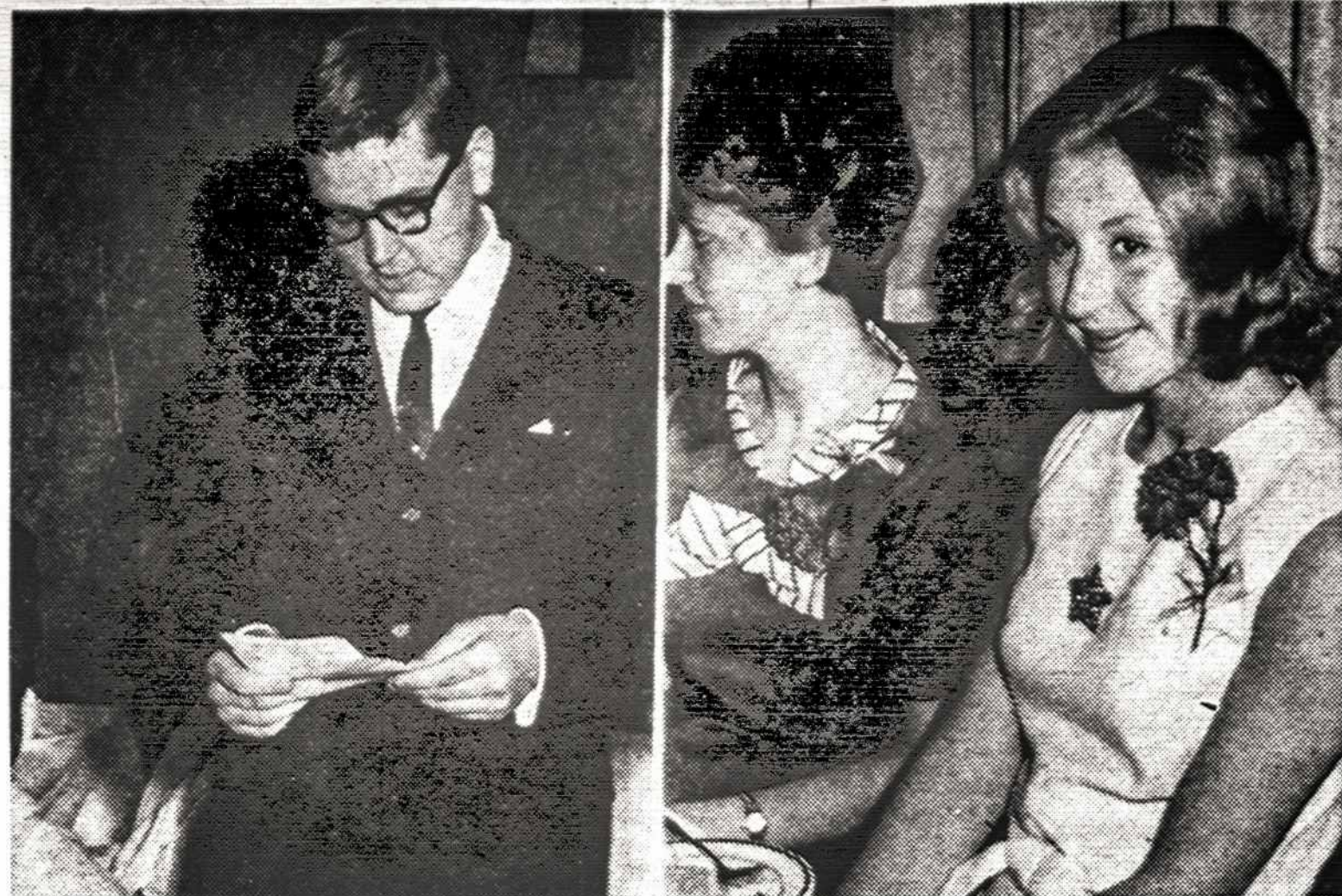
Penktoji kategorija tariamųjų gydytojų yra tie, kurie gydo žmones "galia, duota iš augščiau". Jie sakosi gali pagydyti ligonius jiems duota Dievo galia arba tiesiai per malda. Vienas tokių "gydytojų" turėjo (o gal ir dabar tebūri — nesu tikras) net savo specialią programą per Buffalo televizijos stotį ir gydydavo ligonius maldos pagalba, skaitydavo tariamai pasveikusių padėkos laiškus ir t.t. Ką galvoti apie tokių gydymą?

Tarp kitų mistinių dovanų, Dievo duodamų šventiems žmonėms, yra ir dovana ligonius išgydyti. Apaštala Darbuose (5, 12, 15) sakoma: "Per apaštalus buvo daroma daug ženklių ir stebuklų žmonėse... Net ligonius išnėsdavo ir gatus ir guldydavo juos ant patalų ir nestuvų, kad praeitų Petriui, bent jo šešėlis apdengtų kurį nors iš jų ir jie būtų išgelbėti nuo savo ligų". Ir vėlesniais laikais daugelis šventųjų gydydė stebuklingai ligonius jiems duota Dievo galia. Sv. kun. Jonas Bosco gydydavo ligonius ir daugybe gražių sveikatą pasimėgdamas, kai jų ligos atrodėdavo nepagydomos. Šventieji žmonės jiems duotąją galią gydyti ligonius vartojo labai atsargiai ir ribotai. Jie iš to nedarė teatro, kaip tai daro kažkurie "stebuklingieji" gydytojai. Jų televizijos programose daug vaidinimo, reklamavimosi, teatrališko. Jų visi elgsena visai nepanaši į šventųjų žmonių, kurie turėjo arba turi Dievo dovaną išgydyti žmones iš sunkių ligų. Sergantiems įvairiomis nervų ligomis jų gydymo vaidyba gal ir gali kartais bent laikinai padėti.

2. Pacientai

Tokių gydytojų pacientai yra įvairaus išsilavinimo ir socialinės padėties žmonės. Negalima sakyti, kad juos lanko tik "tamsioji laudis". Jų pacientais yra politikai, prekybos ir pramonės žmonių ir net... medicinos srities darbuotojų. Pridėjus: juos lanko universitetų profesoriai ir dalis dvasiškųjų. Taip kalba apie jų pacientus M. Robert Toquet savo knygoje "Quant la medicine se tait", išleistoje 1954 m. Paryžiuje.

Didelę dalį tokių pacientų sudaro sunkiai sergantieji ligoniai, kurie neranda pagalbos įprastoje medicinoje. Jų kreipimasis pas tariamuosius gydytojus yra paskutinis bandymas gauti pagalbą. Prieš tai eina draugo ar pažįstamo rekomendacija, kad tas ar anas "gydytojas" tikrai nuostabiai padeda. Teisingai sako dr. A. Strul, kad ne lengvapediškumas ar kvailystė sutelkia jiems pacientus, bet beviltiška padėtis. Yra ir antraeiliai priežastys, kuriuos palenkia žmonės kreiptis ne į tikrą gydytoją, bet, kaip mūsų žmonės sakydavo, į "sundaktari". Viena tokių priežasčių yra smalsumas — noras pamatyti, kaip gi tas "stebuklingas" daktaras gydo. Toliau — baimė operacijos, kurią pataria daryti gydytojai, jos išlaikos, viltis greitai pasveikti, išvengti ligoninės, ilgo gydymo.

Laimingos studentės, baigusios augstuosius mokslus Kanadoje. Iš dešinės: D. Pacevičiūtė ir S. Vėlyvytė; Toronto lietuvių studentų vardu visus baigusius akademinių mokslų sveikina pirm. A. Šileika.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

(Atkelta iš 5 psl.)

ČIKAGOS IR APYLINKŲ LITUANISTIKOS MOKYKLOS jau užbaigė mokslo metus. Dauguma jų užbaigimo iškilmes turėjo birželio 5-6 d. Didžiausia šių mokyklų — Čikagos Augst. Lituanistikos mokykla. Ji abiturientų išleidimo akta buvo surengusi birželio 6 dieną Jaunimo Centre. Čia buvo ilga ir turininga programa, kurią stebėjo daug jaunimo ir vyresniųjų. Programos metu buvo platinamas šeštasis mokyklos metraštis, pavadintas "Daisgeliais". Tai gana stambi, gražiai atrodanti knyga, turinti dvi dalis: pirmoje atspausdinti mokinių kūriniai (40 Čikagos mokyklos ir 19 kitų vietovių mokyklų), o antroje — Čikagos Augst. Lituanistikos mokyklos plati istorija. Metraštį yra gausu moksliečių bei įvairių įvykių nuotraukų. Taip pat buvo malonu matyti ir šios mokyklos mokinių leidžiamą laikraštį — "Tėvynės Atgarsiai" naują (nr. 3) sąsiuvinį. Šis laikraštis, dabar spausdinamas spaustuveje, yra gana didelės apimties ir gausiai iliustruotas. Ypač pažymėtina gera nuotraukų kokybė, nežūrint, kad jų autoriai yra patys mokiniai. Mokyklos mokinio V. Beleskos nuotraukos prilygsta mūsų periodinėje spaudoje besireiškiančių fotografų nuotraukoms.

Cicero Augst. Lituanistikos mokykla mokslo metų baigimo iškilmėms susirinko birželio 5 d. ir Sv. Antano parap. salė. Čia beveik pilna salė žmonių matė baigimo pažymėjimų įteikimą. Juos gavo 11 jaunuolių: 7 mergaitės ir 4 berniukai. Susirinkusieji išklausė kalbą, linkėjimų iš mokytojų bei kelių organizacijų atstovų pusės. Taip pat kalbėjo ir mokyklą baigiančiųjų atstovas, o kiek plačiau pats mokyklos direktorius rašytojas Česlovas Grincevičius. Geresnieji ir uoliesnieji mokiniai buvo apdovanoti knygomis. Pabaigai mokyklos mokiniai atliko kelias raštų. Grincevičius ir rašt. A. Barono kūrinių inscenizacijas.

Ir čia susirinkusieji gavo šios mokyklos leidžiamą laikraštį "Žibuvelis" naująsias numeris, paženkliną 1965 m. birželio mėn. data. Šis leidinys kiek kuklesnis už čikagiečių: rašomas mašinėle, bet spausdinamas spaustuveje ofseto būdu. Laikraštio redaktorės: O. Pračkalaitė, G. Gintytė ir A. Arštikytė.

JAV PREZ. L. B. JOHNSONAS birželio 3 d. lankydamsis Čikagoje, galėjo pajusti ir vietos lietuvių priėmimą jo politikai Vietnamie bei kituose kraštuose. Apie 100 tautiečių, apsiginklavę plakatais, išreiškė simpatijas prezidentui, kuris čia atvyko kalbėti Čikagos demokratų rengiamam vakariėn (įėjimo bilietas — \$100). Prie Hiltono viešbučio Čikagos centre, kur prezidentas buvo apsisėjęs, su plakatais pasirodė kitos tautinės grupės. Taip pat netoli viešbučio buvo įrengta estrada, kurioje su tautiniais šokiais pasirodė įvairių tautų šokėjai. Lietuvių šokėjai — Čikagos Augst. Lituanistikos mokyklos mokiniai šoko tuoj pat po prezidento atvykimo ir buvo išskirtinai paminėti per vietos radiją. Tačiau pasirodymo kokybė lietuvių pranešė ukrainiečiai ir kitos tautinės grupės. Vis dėlto tiek gera, kad lietuviai dalyvavo ir garsino lietuvių vardą.

Sekantios didesnės demonstracijos Čikagoje yra rengiamos liepos 17 d., kai įvyks Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas. Čia lietuviai šiemet nori kiek galint geriau pasirodyti ir iš anksto ruošiasi. Šiais metais bus paruošama ne Grant Parke, kur parada stebėdavo tik jo dalyviai, bet miesto gatvėse ir čia, tikimasi, bus desimtytis tūkstančių pašalinių žiūrovų.

IS IDOMESNIŲ PASKUTINIŲ ŽINIŲ paminėtinas Rozalijos Petruskienės atvykimas iš okup. Lietuvos ir Čikagą. Ji birželio 4 d. atskrido pas savo dukterį Petronėlę Petruskaitę. Atvykusioji gyvena Kauno apskrityje.

Čikagoje kelias savaites viešėjo naujasis lietuvių vyskupas Pr. Brazys, MIC, kuris čia turėjo eilę viešų pasirodymų bei susitikimų su čikagiečiais. Birželio 3 d. iš Čikagos jis išvažiavo į Daytoną, Ohio, kur skaitė paskaitą Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos vietos židinio susirinkime. Birželio 6 d. vyšk. Pr. Brazys dalyvavo Marianopolio mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmėse.

Birželio mėn. pradžioje iš gyvųjų tarpo išsiskyrė ilgametis Amerikos lietuvių veikėjas Juozas Varkala. Jis jau ilgesnį laiką sirgo ir negalėjo vaikščioti. J. Varkala nemaža veikė lietuvių prekybininkų tarpe, kurdamas ir vadovaudamas jų organizacijoms. Jis buvo išteigęs net Amerikos Lietuvių Ekonominį Centrą, nors šis vienetas lietuvių tarpe plačiai neprijio.

Alabama. — Gubernatorius Wallace uoliai registruoja visus baltuosius balsuotojus. Skelbiama, kad randama daugiau neregistruotų baltųjų, negu juodųjų.

Havana. — Kubos Castro rengia siųsti savanorius į Vietnamą. Sakoma, kad jis nori atsikratyti kairiųjų savo kariais, kurie yra "neramūs".

ONTARIO DEPARTMENT OF EDUCATION

Committee on Aims and Objectives of Education in the Schools of Ontario

The Minister of Education has appointed a Committee to set forth the aims and objectives of education in the schools of Ontario. The Committee is desirous of having the views of all parties interested in education in Ontario. Briefs with regard to the aims and objectives of education in Ontario are invited from interested organizations, associations and individuals.

Submissions (25 copies) should be in writing and should reach the Secretary on or before October 31, 1965. Participants are urged to submit briefs within the time indicated so that full account can be taken of the views expressed. Copies of the terms of reference of the Committee and further details relative to the work of the Committee may be obtained by writing to the undersigned.

SECRETARY,
COMMITTEE ON AIMS AND OBJECTIVES,
CURRICULUM DIVISION,
DEPARTMENT OF EDUCATION,
SUITE 600, 344 BLOOR ST. W.,
TORONTO 4, ONTARIO.

1940 – 1965 METAI

(Atkelta iš 1 psl.)

I pasaulinę suirutę įsivėlė ir Amerika, žinoma, dėl jos laivyno paskandinimo Honolulų salyne. Ne tai svarbu, kaip ten bebūvo. Svarbiausias dalykas mums — tai išlaisvinimas tų kraštų, kurie svetimų buvo užimti karo eigoje, kaip bylojo garsioji Atlanto charta. Deja, bolševikai nepagerbė savo parašo; priešingai, jie primestinui būdu sudarė komunistines vyriausybes Rumunijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Rytinėje Vokietijos dalyje ir kitur. Vokietija tebėra suskaldyta ir šiandieną, nors visas pasaulis gerai žino ir supranta, kad tai yra didelė politinė nesąmonė! Nebūtų didelio vargo, nei aukų, jei vadinamos demokratijos nuosirdžiai norėtų Vokietiją sujungti. Deja, to nemeluoto noro vis dar tebinga.

Kodėl bolševikinė Rusija taip atkakliai gina Rytinę Vokietiją? Reikalas labai paprastas: jie bijo Vokietijos, bijo vokiečių ataskaitų anksčiau ar vėliau. Šiandien ir mažas vaikas gali suprasti, kad prie dabartinės vokiečių ekonominės bei karinės paruošos jokia bolševikų armija ilgainiui neišsilaikytų: satelitinuose bei pavergtuose kraštuose prasiveržtų noras "atsipalaiduoti", o ir pačiame Rusijos viduje bolševikinis režimas vargu ar beisilaikytų. Taigi, čia tas dvokiantis šuo pakastas, ir tuo tarpu jo niekas nenori "pirmas" pajudinti.

Gener. Douglas McArthur'o išmintingos politikos dėka Amerika šiandien turi didelį sąjungininką, kad ir be rašytinių sutarčių. Kinijos milžiniški žmonių skaičiai dar nesudaro jėgos, o ar jie pajėgs, kaip čia kai kas spėja per 20 metų sudaryti jėgą, tai didelis klausimas. Teoriškai bijoti geltonosios rasės gal ir logiška, bet praktiškai Kinija turi daugiau rūpesčių pas save, negu užsieniuose. Vien pasidairę į Formozą daug ką galėtume pamatyti, nors mes ir Čiangkaišeko nelaikome dideliu kareiva.

Palietę įvykių raidą, tik vieno dalyko neprivaldome pamiršti, būtent, kad esame sau žmonės, ir kad savo krašto ateitį galime daug kuo pastarauti. Tad išlikime gražios bei garbingos Lietuvos palikuonimis, kurių laisvės bei kovos ryžtas nedyla su praligstanciais metais.

ŽURNALUI "LAISKAI LIETUVIAMS" PENKIOLIKA METŲ

15 metų būvyje iš dviejų puslapių biuletenio išaugo gražus, turiningas apie 40 psl. mėnesinis žurnalas "Laiskai Lietuviams", kuris, pasak red. Tėvo K. Trimako, ir toliau linkęs bręsti bei stiprėti, bet nesenti.

Sis žurnalas š. m. birželio 5 d. Jaunimo Centre atšventė savo 15 m. sukaktį. Ta proga buvo suorganizuotas didingas koncertas, kurio metu savo nepaprastus gabumus parodė Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas, šventės proga buvo įteiktos ir žurnalo straipsnių konkurso premijos: P. Razminui, J. Jaskauskui, V. Smažiūnei, A. Glytėi ir A. Hermanui. Premijas įteikė vertintojų komisijos pirm. J. Ignatonis, o protokolą perskaitė p. Tumasienė.

Baileto šokėjai su ypatingu pasisekimu interpretavo P. Čaikovskio "Romansą", Liszt'o "Rapsodiją", ir "Vergo sapną", Chopino "Scherzo", Minkaus "Grand Pas de Deux". Šiuos bailetos numerius atliko ne tik su dideliu meniškumu sugebėjimu, bet ir tu melodių bailetinę interpretaciją sukūrė arba naujai interpretavo.

Pov. Dirks

Šį pavasarį baigusiems augštąjį mokslą Toronte Studentams Remti Būrelis surengė iškilmingas išleistuves, kuriose dalyvavo žymi dalis baigusiųjų. Fotografui pavyko pagauti vieną kitą grupę. Viršuje iš kairės: G. Beresnevičius, K. Augustinavičius, D. Tamulionytė; prie gretimo stalo — KLB Toronto apyl. pirm. Aug. Kuolas; II eilėje: G. Slekytė, A. Mikelėnaitė, G. Rinkūnaitė. D. Tamošauskaitė; III eilėje: A. Kuolaitė, S. Krupskienė, S. Vėlyvytė, D. Pacevičiūtė, R. Račinskas. I. Kuniutytė, J. Čirūnas.

JIB. vartoję 16 savaičių, pusę metų, vienus metus, paveikslai parodo, kad JIB. vaistai ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, suailko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuotai. JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIAUKS NEI ŽILAS. JIB. 8. Oz. 16 savaičių vartojimui Kanadoje viso \$6.30. Užsakymus su Money Orderiu, reikalaukite tuojau. JIB LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650

MIELI TAUTIECIAI!

Pasiremami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniams prekybiniais ryšiais su Lietuva, kviečiame per mus pasiūlyti Tėvynėje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Siūlome šiuos veptingus siuntinius labai augstos kokybės dovanų labai sužinotomis kainomis, įskaitant sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino lietaiškis; 3/4 jardų angliškos vilnonės medžiagos eilutė ir 4 jardai puikios nepermatomo nailono suknelė tik už \$66.00

DVIGUBAS LKS: 2 lietaiškiai, 7 jardai medž. dvim. eilutėm ir 7 jardai nailono dvim. suknelėm tik už \$120.00

P-3: 6 jardai šiltos angliškos vilnonės medžiagos dvim. apsiaustam ir 3/4 jardų, ekstra geros viln. angl. medžiagos eilutė tik už \$75.00

V-3: 10 1/2 jardų labai tvirtų, gražių vilnonių angl. medžiagų 3 eilutėm tik už \$55.00

N-4: 16 jardų keturiu suknelėm nepermatomo sunkaus pageidaujamų spalvų labai gražių raštų nailono tik už \$45.00

V-3: ir N-4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (susitaupo persiuntimo išlaidos)

PATS VERTINGIAUSIAS

SM siuntinys: 6 vilnonės kašmėros skarelės su gėlimis įvairių spalvų; 6 ita-liško šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 skotiškos vilnos arba orlono labai šilti susegami arba per galvą užmaunami megzliniai tik už \$55.00.

Garantuojame ir apdrausime pristatymas per 3 — 4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaituota į nurodytas kainas.

Užsakymus siųsti:

BALTIC STORES LTD. (D. Juras).

421, Hackney Rd., London E 2., England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m.

Atstovai Kanadoje:

A. KUSINSKIS, 124 Park Street, Sudbury, Ont.

L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Porth Arthur, Ont.

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ GIMNAZIJAI Italijoje ir Kolumbijos lietuviai statomam centrui BALFO centro valdyba paskyrė po \$1000.

ALGRIDAS GUSTAITIS, nors ir išsiskyręs su buvusiu bendradarbiu J. Andriumi, Lietuvos žemėlapio darbus tęsia toliau.

MINNESOTOS UNIVERSITETAS yra įsteigęs imigracijos archyvą, kuriame telkia įvairių ateivių liečiančią medžiagą. Naujajame savo biuletenyje universitetas praneša, kad praėjusiais metais buvo nemažai suteikta archyvinės medžiagos šių tautinių grupių: kroatų, lietuvių, italų, graikų ir slovenų. Gauti rinkiniai "Aidų" r "Tėviškės Žiburių". Didelius rinkinius įteikė ukrainiečių prof. A. Granovsky.

ALG. KEZIO, SJ, meniško fotografijų paroda rengiama Čikagoje Art Institute liepos 18 d. Instituto oficialiame pranešime pateikiama platoka informacija apie autorį kaip lietuvių jėzuitą, baigusį mokslus JAV ir dabar redaguojantį mėnraštį "Žvaigždė". Alg. Kezio, SJ, fotografijų parodos buvo surengtos Klevelande, Čikagoje, Filadelfijoje, Niujorke. Daug jų buvo spausdinta įvairiuose leidiniuose. Nėseniai išėjo net istisia knyga "Šventoji Auka", kurioje Mišų eiga pavaizduota puikiosiomis nuotraukomis.

DAIL. J. PAUTINIUS Los Angeles Dailių Menų Klube apie dailininkus pasisakė: "Dailininkas darosi visi, nes jais dabar lengviausia pasidaryti. 5 milijonai mėgėjų dailininkų Amerikoje! Dailininkais skelbiami našlės, pensininkai, daktarai, bedarbiai. Iš Lietuvos išbėgo apie 30 dailininkų, dabar yra apie 330. Kitose srityse lietuvių menininkai mažėja, daliję nepaprastai auga".

MUZ. BRONIS BUDBIRNAS Dailių Menų Klube apie šį dieną meno stilių šitaip bylojo: "Dabartinis meno stilius toks lengvas, kad prie sofos gali pasirinkti paveikslą, kurį dailininkas nupiešė per dieną ar dvi. Dabar mums nėra didelių reikalavimų. Paprastumas atsirado ar tik ne nuo bolševikų laikų, šaukusių rengtis kuo paprasčiau ir bus gerai. Vakar Los Angeles lietuviai turėjo šaunų balių, o ten matėsi jaunuolių, atėjusių su megtukais, iš po kurių kyšojo marškiniai; jie šoko su balinėmis sukniomis pasipuošusiomis damomis..."

INŽ. M. IVANAUSKAS, gyv. Ciceiro, III, gavo iš Vašingtono kapitolio architekto J. George Stewart palankų atsakymą ir padėką už jo nusistatę sugestijas ir išskeltus klausimus. Liečiančios kapitolio rotundos ir statulų salės meno kūrinių apšvietimą, statulų išdėstymą. Kapitolio architektas pažymėjo, kad šiuo metu yra spausdinama didelės apimties knyga, kurioje tilps visi žymūs kapitolijose esantieji meno kūriniai. Ši meno knyga turėtų pasirodyti už kelių mėnesių.

TAUTINIŲ SOKIŲ KURSAI Nijoroje Girginaitė iš Hamiltono, LB Grand Rapids apylinkės, Rasa Juknelytė ir Birutė Rudaitė iš LB Melrose Parko apylinkės, užsiregistravo į lietuvių tautinių sokių grupių vadovų-mokytojų kursų, kurie prasidėjo birželio 14 d. Dainavos stovyklavietėje ir truks dvi savaites. Kursus surengė JAV LB centro ir Kanados kr. valdybos. Kursams vadovauja Lietuvių Tautinių So-

kių Institutas su 11 prityrusių mokytoju: Leokadija Brazdienė, Ona Ivaskienė, Ljudas Sagys, Bronė Jameikienė, dr. Jonas Balyš, Vera Rudauskienė, Juzė Vaičiūnienė, muz. Jonas Zdanušas, Jadvyga Matulaitienė, Galina Gabienė ir Genovaitė Breichmanienė. Kursantams pragyvenimas stovyklavietėje už dvi savaites kainuos \$65 asmeniui.

EUROPOS LIETUVISKŲJŲ SAVAITĖ, globojama Lietuvių Bendruomenės valdybos Vokietijoje, įvyksta rugpjūčio 1-8 d. Huettenfelde, Vasario 16 gimnazijos patalpose. Kadangi šiemet sukanka 25 metai, kai Lietuvai pagrobta laisvė, lietuviškųjų studijų savaitės centrinė tema bus "Lietuvių pasipriešinimui 25 metai". Be to, bus kelios paskaitos dabarties ir ateities problemomis. Lig šiol studijų savaitę su paskaitomis yra pasižadėję dalyvauti šie prelegentai: vysk. dr. Pr. Brazys, min. St. Lozoraitis, prof. dr. J. Eretas, prof. dr. Z. Ivinskis, prof. dr. A. Maceina, muz. V. Banaitis, rašytojas R. Spalis ir dar du prelegentai, kurių pavardės bus paskelbtos vėliau. Numatytas laikas ir organizacijų susirinkimams, pokalbiams bei iškylosms. Šių pastarųjų numatytos dvi — į Wormsą ir Heidelbergą. Be to, savaitės meninėje programoje numatyti literatūros vakaras ir koncertas.

Išrašyti į studijų savaitę galima per ateitinius, skautus, evangelikų jaunimo ratelį, Liet. Studentų Sągą Vokietijoje, Europos Lietuvių Fronto Bičiulius ir Lietuvių Bendruomenės valdybas. (ELI)

OKUPOTOJ LIETUVOJ

ZEMAITĖS KŪRYBOS ir gyvenimo paroda atidaryta respublikinėje bibliotekoje Vilniuje. Dviejuose šio pastato aukštuose išstatyti jos rankraščiai, dar praėjusio šimtmečio pusantrosio amžiaus lietuvių knygnešys, rašiniai periodinėje spaudoje, seni ir nauji leidiniai, keliasdešimt dailininkų darbų, skirtų Zemaitei. Paroda suruošta rašytojos 120-jo gimtadienio proga.

LIAUDIŲ ANSAMBLIS, kurį įkūrė muz. J. Švedas ir kuris dabar pakrikštytas nauju vardu — "Lietuva", gegužės 16, 17 ir 20 d. vilniečiams pateikė dvejus metus ruošą premjerą "Amžių vėjas". Scenarijus autorius yra dabartinis ansamblio meno vadovas VI. Bartusevičius. Koncertinė dainų ir šokių pynė yra padalinta į dvi dalis — praeitį ir dabartį. Praeities skiriamos trys dainų ir šokių grupės — "Čiuto", "Oi, varge varge", "Šiaudinė pastogė", pradedant baudžiava ir baigiant neprikli. Lietuvos gyvenimu. Antroji dalis — dabartinės Lietuvos gyvenimas, kuri į jį įplinta tautų draugystės tema, ir netgi žvilgsnis į ateitį (šokis "Kibernetika", skirtas 2.000-iesiems metams). Koncerto programoje dėmesį patraukia V. Klovos harmonizuotos liaudies dainos, V. Laurušo "Pirčių motina", R. Žygačio, A. Bražinsko kūriniai, humoristinės B. Dvariono ir M. Novikovo dainos. Pirmą kartą į programą įvesti liaudies instrumentai — Labanoro dūda ir molinukai. J. Lingys, išstudijavęs senovinių apeigų aprašymus ir dainų tekstus, sukūrė 7 naujus liaudies šokius, o 3 dabartinio jaunimo šokius pa-

Ketvirtosios latvių dainų šventės dirigantai žygioja drauge su dainininkais Toronto gatvėmis į Maple Leaf Gardens—dainų šventės vietą. Iš kairės: Roberts Zulka, Janis Norvils, Alberts Jerums, Arvids Purvs

MUZIKA PASTABOS

Latvių dainų šventė ir koncertas

Gegužės 29 d. Toronto įvyko įspūdingas S. Amerikos latvių kultūrinis pasirodymas — dainų šventė, dominanti, ne tik latvių, bet ir kitus. Pirmieji dalyvavo subjektiniai, antrieji — objektyviai. Tokie masiniai etniniai grupių pasirodymai turi gan svarbų tikslą, ir, nepaisant išlaidų, ta tradicija tegul išlaiko ir ateityje.

stātė J. Gudavičius. Eszkizus tautiniams drabužiams paruošė dail. J. Mataitienė. Naudos, programos paruošimui daug darbo yra skyręs chormeisteris A. Krogertas, dirigentas E. Pilypaitis, koncertmeisteriai A. Prūsevicius ir P. Budrius.

LITERATŪRINĖ PREMĖJA Zemaitei pagerbti įsteigė Kelmės rajono Zemaitei vardo kolchozas. Ji kasmet bus skiriama už geriausią apsakymą kaimo tematika ir laimėjusiam autoriui įteikiama gegužės 31 — rašytojos gimimo diena.

MUZIKA MOKYKLŲ moksleivių konkurse Vilniuje laimėtojai pripažinti: valst. vid. meno m-klos pianistė Z. Krasnoselskytė, violončelistas S. Lipčius, Vilniaus J. Tallat-Kelpšos muzikos technikum dainininkas St. Petkevičius, Kauno J. Gruodžio muzikos technikum akordeonistas V. Guržis ir instrumentalistas S. Baltušis pučiamųjų instrumentų grupėje.

PAMINKLINIS AKMUO rašytojai Zemaitei atidengtas Ušėnuose. Jame įrašyta: "Čia buvusioje sodyboje 1884-1900 m. gyveno ir kūrė lietuvių literatūros klasikė Julija Zymantienė-Zemaitė". Iškilinėse dalyvavo kultūros ministerio pavad. V. Jakelaitis, jubiliejinio komiteto pirm. A. Gudaitis-Guzevičius, vilniečiai rašytojai — A. Baltrušis, J. Mikėlinas, A. Pocius, kompartijos ir visuomenės atstovai. Atsiminimų pluoštą dalyviams pateikė rašytojos anūkas J. Jankus.

Vyresnioji karta suvažiuoja, pasiūdo, pabendrauja, pagyvena prisiminimuose jaunų dienų laisvę, tėvynę, o naujoji karta susipažįsta, padainuoja, pašoka ir sudaro branduolį ateičiai, nešdama tautinį žiburėlį, kuris užsidega per tautinius šokus, dainas ir t.t.

Gintautas Beresnevičius, B. Sc., baigęs šį pavasarį Toronto universitetą matematiką ir fiziką su pirmo laipsnio pagyrimu ir bakalauru laipsniu. Jis numato toliau specializuotis Toronto universitetą ir siekti magistro laipsnio, o paskui daktaro. Šalia studijų, jis aktyviai dalyvauja visuomeninėje lietuvių veikloje: yra KLB Toronto apylinkės valdybos narys, o prieš trejus metus buvo S. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos Toronto skyriaus pirmininku.

Masinės dainos

Dainų šventės susirinko masė klausytojų, buvo plati ir įvairi programa, keletas dirigentų ir daugybė tautinių drabužių pasiūsiusių dainininkų. Visa tai žavėjo ir pagavo klausytoją. Jautėsi bendras susijaudinimas, bet kartu ir vieningumas masėje. Juk liaudies dainas, ar tai būtų latvių, kanadiečių, indėnų ar lietuvių geriausiai supranta ir gervena tos pačios kilmės žmogus, kaip skausmą ar laimę tegali tas suprasti, kuris yra tą patį išgyvenęs. Kitatautis klauso objektyviai, ir, nors žodžių nesuprasdamas, stengiasi įsijausti į muziką, į garsus, kurie pasklinda salės gilumoje. Iš pavadinimo dainos žinai temą, o visa kita gali įsivaizduoti, suprasti bei vertinti iš garsų, muzikos. Programą atliko išskyrus solistę, 1.000 balsų jungtinis choras a cappella. Kaip ir kiekvienam pasirodyme, taip ir čia buvo trūkumų, bet juos atsversė gerosios savybės. Harmonija buvo labai nesudėtinga, prieinama kiekvienam chorui, tačiau klausytoją pagavo susidainavimas, dinamiški kontrastai, skirtingo žanro dainos — nuo chorų iki moderniška harmonizuotos dainos apie arkliaus, kur beveik galėjai juos matyti bėgančius dulkiniu lauku. Pajautėsimui programos, be solistės, buvo įtrauktas puikus vyrų choras, kuris stebino savo preciziška tarsena, balansu ir jautriu išpildymu. Diriguoti tokiai masei nėra lengvas uždavinys dirigentui. Vis dėlto reikia pagirti ir dirigentą, ir dainininkus, nes programa, apimanti pačius, buvo įdomi ir gerai atlikta. Tik gal būtų geriau, kad nebūtų kartojama kiekviena daina, nors klausytojai ir labai plotų. Be to, teko pasigesti jau-

K. Donelaitis prabyla vokiškai

"Schon stieg die Sonne zur Höhe und weckte die Welt auf..."

Heidelberge leidžiamas literatūros ir mokslo žurnalas "Mickiewicz Blaetter" nr. 7 atspaudė polonistikos tyrinėtojo Hermann Budensieg atliktą K. Donelaičio "Pavasario linksmybių" vertimą. Žodinis vertimas minėtajam vokiečių literatui buvo atsiųstas iš Lietuvos. "Tiesos" korespondentui Leono Stepanausko tvirtinimu, H. Budensieg suėliuotus "Pavasario linksmybės" toli praškančios XIX š. pabaigos Liudviko Pasargės vokiškąjį vertimą meniniu vertingumu.

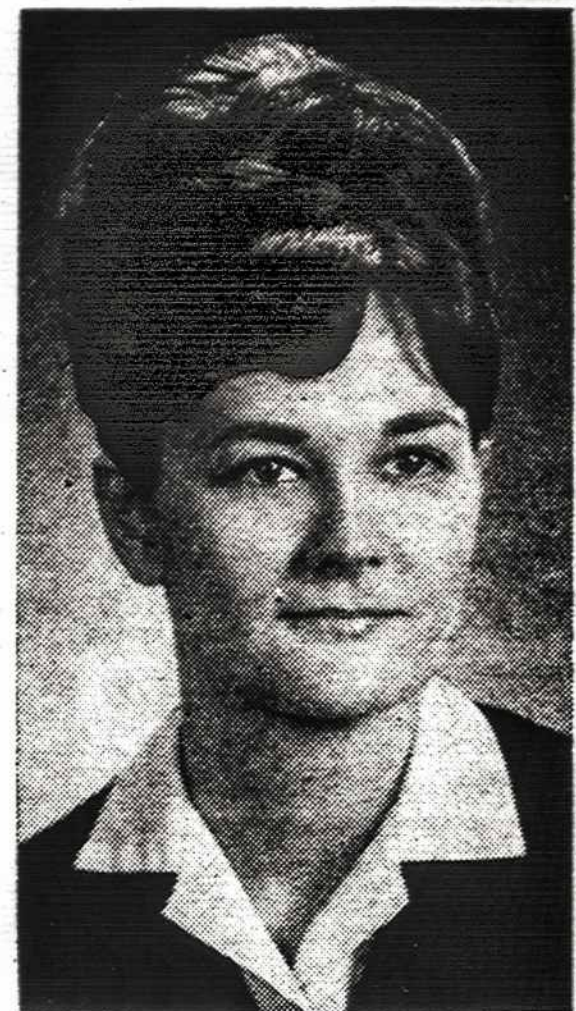
Tame pačiame žurnalo numeryje H. Budensieg pateikia išsamią straipsnį apie Donelaičio kūrybą ir paaiškinimą, kodėl jis, polonistas, susidomėjo lietuviškai rašiusiu Donelačiu. Pasirodo, čia pagrindinį vaidmenį suvaidino Adomo Mickievičiaus dėmesys didžiajam būrų poetui, kai į jį rankas pateko pirmasis, palyginti netobulas, "Metų" vertimas. H. Budensieg daro išvadą, jog Mickievičius jautė pasaulinę K. Donelaičio kūrybos reikšmę — vienas didelis poetas pajuto kito didelio poeto talentą. Vertėjas atkreipia skaitytojų dėmesį į nepaprastą Donelaičio kūrybos originalumą ano meto pasaulinės literatūros remuose. Rašinis iliustruotas taipogi iš Lietuvos gauta nuotrauka — rašytojo skulptūriniu atvaizdu prie Vilniaus universiteto sienos.

Ta pačia proga "Mickiewicz Blaetter" atspaudė ir keletą vokiečių kalba išverstų Maironio, Salomėjos Nėries, Aleksio Churgino, Janinos Degutytes, Eduardo Astramsko eilėraščių, kurie lietuviškąją poeziją iš Donelaičio rankų perneša į modernesnius laikus.

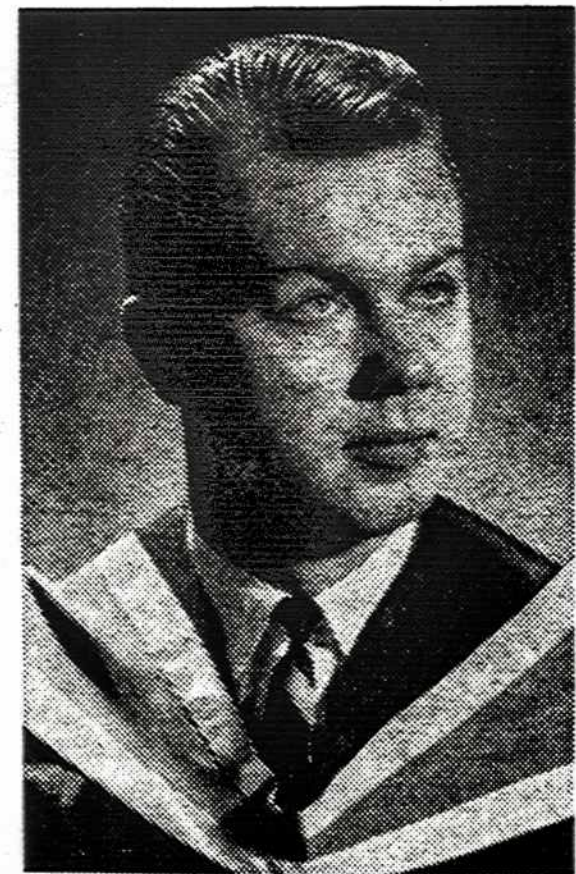
L. Stepanauskas buvo sutikęs H. Budensiegą pakeliui į Varšuvą, kur jis žada svečiuotis ilgesnį laiką, kviečiamas Lenkijos mokslelininkų ir rašytojų. Portfelį jis jau vėžėsi pilnai surinktu "Rudens gėrybių" pirmąsias korektūras ir "Žiemos" eilutėmis išmargintą rankraštį. Į korespondento nusistebėjimą tokiu didelio dar-

no dirigentų. Gal jie taip meistriškai nesuvaldytų masės, bet vienai ar kitai dainai tikrai sugebėtų padirguoti. Reikia jaunesnius pratinti ir ugdyti, kad jie galėtų pradėti darbą teisi. Būtu tragedija, jeigu vyresniesiems muzikams pasitraukus, ir pas latvius ir lietuvius nebūtų jaunų jėgų, kurios užimtų paliktas vietas ir plėstų liaudies meną.

Toronto Maple Leaf Gardens nėra pritaikinta salė muzikiniam pasirodymams, ir tai sudarė tam tikrų problemų. Daug ką galima atleisti, prisimenant, kad čia nebūvo grynai muzikinis pasirodymas, o daugiau kultūrinis, socialinis, masinis šakrydis. Tenka sveikinti šventės rengėjus ir dalyvius už tokį pasirodymą, skatinantį nepamiršti savo liaudies (Nukelta į 9 psl.)

Izabelė Lastauskaitė, baigusi šį pavasarį Toronto Ryesono institute stenografijos ir masinraščio kursą. Nuo šio rudens ji mokytojaus Niagara Falls, Ont., gimnazijoje.

Eugenijus B. Paulauskas, B. Sc., šį pavasarį baigęs Sudburio Laurientian universitetą ir gavęs gamtos mokslų bei chemijos bakalauru laipsnį.

KAIP ATSIKARDO KARALIAUČIUS?

Lietuviškos sritys kovose su ordinu

1. Pirmasis Sambijos puolimas 1253 m.

Keletą metų po Christburgo sutarties sudarymo prasidėjo tolimesnis ordino veržimasis į senprisių kraštus. Sambija puolimo objektu buvo numatyta Sambija, kuri buvo lengvai iš Balgos pasiekama.

Pirmąjį puolimą pravedė Christburgo pilies komturas Christoph Stango⁽¹⁾. Jau 1253 m. žiemą ordino kariuomenė žygiavo per užšalusias Aistų marias ir Sambiją ir pasiekė kraštą toje vietoje, kur ordinas vėliau pastatė Lockstedto vietovę. Traukdami pagal vandens ir šiaurę, kryžiuočiai viską naikino ir degino. Daug gyventojų buvo nužudyti, o nelaisvėn patekę sambiečiai buvo velkami ir vergovė. Mažai tebuvo sutikta pasipriešinimo, nes tokiame puolime sambiečiai, matyt, nebuvo pasiruošę. Traukdami į šiaurę, kryžiuočiai pasiekė Girmavos (Girmau) apylinkę, kurios atstatė buvo šventas miškas su romuva, krivės ir dvasininkų gyvenama vieta⁽²⁾. Tik čia buvo sutikta sambiečių kariuomenė, kuri kryžiuočius puolė, kai šitie artinosi prie romuvos. Jų puolimas buvo toks stiprus, jog po keleto valandų ordino eilės pakriko ir kryžiuočiai pradėjo trauktis atgal. Traukimosi metu dauguma jų buvo sunaikinta. Jiems traukiantis minėtas komturas kovojo kaip liūtas (quasi leo intrepidus), bet galiausiai ir savo brolių buvo užmuštas⁽³⁾. Kryžiuočių kariuomenės likučiai pasitraukė Aistų mariomis atgal į Balgą. To puolimo buvo paliestas tik siauras ruožas pagal Aistų marias ligi Baltijos jūros.

Sakoma, kad toliau gyvenę, šio puolimo nepalietę sambiečiai, norėdami sužinoti, kaip atrodo šie į jų kraštą besiveržią riteriai, vėliau siuntė savo pasuntinius ir Balgos pilį su jais susipažinti. Ordino riteriai juos maloniai priėmė bei supažindino su savo papročiais ir ginklais. Sugrįžę jie pasakojo savo tautiečiams, jog sambiečiai visame esą lygūs riteriams, išskyrus jų nuolatinį meldimąsi bažnyčioje, net ir nakties metu, ir jų kuklų valgi. Jie juos matę valgant daržoves ir jas palaikę žole⁽⁴⁾.

Manoma, kad ordino riteriai broliai dar tebegyveno tikybinėje drausmėje ir buvo kuklūs savo apranga. Iš kitos pusės aiškinama,

kad senprisiai mėgdavo daug ir gerai valgyti⁽⁵⁾.

2. Didysis ordino smūgis Sambijai 1255 m.

Sambiečiams sunaikinus Christburgo komturą kariuomenei, ordinui buvo aišku, kad Sambijos užkariavimas nėra įmanomas jo vieno jėgomis, be pagalbos tų, kurie iki šiol dideliais pulkais atvykdavo jam pagelbėti. Vėl buvo kreiptasi į popiežių su prašymu ordinui padėti skelbiant naują kryžiaus žygį prieš sambiečius. Norėdamas jį sustiprinti, popiežius leido priimti į ordino imperatoriaus Fridricho II šalininkus, kuriuos anksčiau jis buvo nubaudęs interdiktu. Be to, jis atskira bule ordinui patvirtino visas teises, laisves ir malones⁽⁶⁾. Kad sambiečiai negautų paramos iš kitur, popiežius senstanciam Svanteipolkui priminė laikytis sudarytos taikos sutarties su ordinu ir atsislygti jam už padarytus nuostolius; jei darytų kitaip, Pomezanos vyskupas esąs įgaliojta nubausti interdiktu⁽⁷⁾. Svanteipolkas 1253 m. liepos 30 d. sutartimi su ordinu galutinai susitaikė ir daugiau nebedalyvavo senprisių laisvės kovose. Dar t. p. metais popiežius šį susitarimą patvirtino. Šiuo mostu Svanteipolkas buvo išskirtas iš ordino priešų tarpo.

Popiežius paskelbė naują kryžiaus karą prieš pagonis, į kuriuos buvo įjungti ir totariai. Jis kreipėsi ne tik į vakariečius kunigaikščius, bet ir į lenkus, — Krokuvos Boleslovą bei Kujavijos Kazimierą, juos prašydamas dalyvauti kryžiaus žygyje, ir pažadėdamas, kad kraštai, kuriuos jie užkariaus ir kurie dar nepriklauso jokiai vyskupijai, priklausys jų valdymui⁽⁸⁾.

Didįjį ordino magistrui 1253 m. mirus, jo vieton buvo išrinktas Poppo von Ostera⁽⁹⁾, kuris jau 20 metų buvo ejęs žymesnes pareigas ordine. Dar tu pačių metų pabaigoje ordinas puolė su žymesne atvykusių kryžiuočių pagalba didžiąją Bartą ir Galindą. Tie kraštai, nors ir anksčiau užkariauti, vėl buvo atsiimę nuo ordino. Jie nebuvo prisidėję prie 1249 m. sudarytos Christburgo sutarties ir dabar, 1253-54 m., tapo naujai užkariauti. Didėsių kovų šaltiniuose nesuminėta⁽¹⁰⁾.

DR. M. ANYSAS

Jau 1254 m. brolis riteris von Hornhusen buvo paskirtas Sambijos krašto valdytoju (voigtu). Dar prieš ordino žygį Sambijon jis bandė patraukti savo pusėn kilmingus bei įtakingus sambiečius, kurie galėtų teigiamai paveikti Sambijos gyventojus. Vienas tokių ordinui pasidavusių asmenų buvo sambietis Ponatė, kuriam krašto magistras užrašė didesnę žemės plotus⁽¹¹⁾. Ordinas juos viliojo dideliais pažadais.

Pas ordną atvyko Olomouco vyskupas (episcopus Olomucensis) Bruno su žinia, kad jaunas Bohemijos karalius Ottokaras pažadėjęs paimti kryžių ir sekandį žiemą atvykti su didika kariuomene. Vyskupas atvežė ir karaliaus raštą Sambijos gyventojams, kuriuo jis prašė juos priimti krikščionių tikėjimą ir pasiduoti ordino valdžiai⁽¹²⁾. Nėra žinių, ar ir kokių būdu šio rašto turinys buvo paskelbtas sambiečiams.

Ottokaras, Bohemijos (čekų) karalius ir Muravijos markgrafas, valdė nuo 1253 m., mirus jo tėvui Vanceslavui⁽¹³⁾. Jis buvo didelis ordino draugas. 1254 m. pabaigoje jis sutelkė didelį skaičių kilmingų riterių ir kryžiuočių iš Austrijos, Bohemijos ir Muravijos po karališka vėliava. Kariuomenė jau pirmomis 1255 m. sausio mėn. dienomis pasiekė Vyslą ir už kelių dienų Elbingo mieste buvo sutikta ordino vadovybės. Ji turėjo iš viso 60.000 ginkluotų vyrų⁽¹⁴⁾. Dar niekuomet nebuvisi, susirinkusi tokia didelė karinė pajėga ordinui pagelbėti. Be Bohemijos karaliaus kariuomenės dalyvavo Brandenburgų markgrafas Otto, Saksonijos, Misnijos (Meissen), Tiuringijos ir Reino kraštų valdovai su mažesniais pulkais kryžiuočiu.

Siai kariuomenei, o ypač jos vadams, trūko reikalingo susiklausymo, ir jie dėl savitarpio gincų vos nesusimušė. Olomouco vyskupui pavyko juos sutaukinti ir visą jėgą nukreipti prieš sambiečius. Jeigu šios kariuomenės skaičius yra kiek perdidelis, ji vis dėlto buvo tiek stipri, jog sambiečiams tebuvo maža vilties juos puolimą atremti. Bet ir kryžiuočiams nebuvo aišku, kaip stiprus yra sambiečiai, ir jie iš anksto stengėsi sužinoti sambiečių karių pajėgumą.

3. Karalius Ottokaras apgauna sambietį

Gedunę ir naikina Sambiją
Balgos pilįje ordino vadovybė pristatė karaliui pagyvenusį sambietį Gedunę, Ringėlos sūnų, tėvą vėlesnio Vitingo Visigaudės (Wissigaude), iš kilmingos Kandėnynių (Candeynen)

giminės, gyvenusios Medenavoje (Medenau)⁽¹⁵⁾. Kai karalius parodė Gedunei visą turimą kariuomenę, šis pasakė: "Užteks; eik, karaliau, kur nori ir daryk ką nori. Tu viską pasieksi".

Gedunė prašant, kad jo namas ir turtai liktų apsaugoti nuo kryžiuočių naikinimo, karalius jam davė vėliavėlę su karališku herbu ir liepė ją prisegti prie savo namo. Karalius dar pažadėjo, kad tie sambiečiai, kurie prie savo namų prikabsins šį herbą kaip laisvo pasidavimo ženklą, bus apsaugoti nuo kariuomenės žudymo ir naikinimo. Bet Gedunė, dar nepažindamas ordino brolių ir kryžiuočių klasingumo, o gal ir sąmoningai apgautas, perligai užsibuvo Balgoje. Į savo kraštą su grįžęs rado jis savo šeimos ir giminų turtą išgrobta, namus sudegintus ir visą jo giminę bei tėvą Ringelą (Ringel) užmuštus⁽¹⁶⁾.

Ivykliai vystėsi labai greitai. Dar sausio mėn. pradžioje kryžiuočių kariuomenė ėjo per užšalusias Aistų marias ir pasiekė vietovę, kur prieš 250 m. buvo užmuštas apaštalas Vaitiekus - Adalbertas. Kariuomenės išiveržė į pačią romuvą; šventasis ažuolas buvo sunaikintas kartu su dievaičių paveikslais ir visu kuo, kas galėjo priimti senąjį tikėjimą⁽¹⁷⁾. Po to kryžiuočių kariuomenė žygiavo į Medenavos apylinkę, kurią išgrobė ir sunaikino. Gyventojų dalis buvo sunaikinta, kiti paimti ir nelaisvė. Toliau žygiuodama ji pasiekė šventąją mišką Nostrenų, vėliau Nostrehnen, apylinkę. Sambiečiai matyt netikėtai buvo užpulsti, ir būdami kovai nepasiruošę, nestoję į mūšį su kryžiuočiais. Tik vieną kartą sambiečių būrys puolė karališką stovyklą, bet greitai pasitraukė kovai dar nepasiruošę.

Po to karalius žygiavo su kariuomene į Rūduvos (Rudau) apylinkę. Kitą rytą juos puolė stiprus sambiečių daliniai, bet buvo kryžiuočių atmušti. Sambiečių kilmingieji ir vadai pasitraukė į Rūduvos artumoje esančią Nogympteno pilį⁽¹⁸⁾. Viena kariuomenės dalis persekiojo besitraukiančius sambiečius, daug jų užmušė arba paėmė ir nelaisvę ir viską sunaikino bei sudegino.

Karališkųjų kariuomenės dalis puolė minėtą pilį. Pradžioje pilies igula stipriai gynėsi, bet neturėdama pakankamai maisto, buvo priversta siųsti pas karalių pasiuntinius su pasiūlymu pasiduoti, jeigu jis saugos jų gyvybę. Ottokaras pasiuntiniams atsakė: "Esi krikščioniškas karalius ir laikysiu savo žodį⁽¹⁹⁾. Kitą rytą pilies gynėjai pasidavė. Atvykę pas karalių, jie pažadėjo paklusnumą ir davė įkai-

tus, prašydami juos priimti malonėje ir nesunaikinti visos tautos. Krikštas buvo pirmoji karaliaus sąlyga, kurią tuojau išpildė minėtas Olmouco vyskupas Brunonas. Krikštijant pirmąjį kilmingą sambietį, pats karalius buvo jo krikšto tėvas ir jam davė savo t. y. Ottokaro, varda. Sekandio kilmingo sambiečio krikšto tėvu buvo Brandenburgų markgrafas Ottonas, krikštijamajam buvo duotas jo vardas. Abu neofitai karalius apdovanojo brangiais drabužiais ir pasveikino kaip krikščioniškus brolius. Bohemijos kronika pasakoja, kad tik du sambiečiai vadai ta proga buvo pakrikštyti, bet pažymi, kad visi pagonys priėmė tikėjimą ir buvo priversti prie Viešpaties Dievo⁽²⁰⁾. Po šių įvykių atėjo daug sambiečių ir priėmė krikštą.

Po kelių dienų karalius su kariuomene traukė į pietus per miškus ligi Kvedenavos (Quedenau), kur gyveno kilmingasis Sklodė su gausia gimine. Jis pasidavė geruoju ir priėmė krikštą su visais šeimais ir apylinkės gyventojais. Ir čia karalius apdovanojo neofitus gražiais drabužiais. Sklodė laikė savo pažadą ir niekuomet neatsimetė nuo ordino. Po penkių metų jis žuvo Durbės mūšyje ordino pusėje.

- (1) Dusburg, III, c. 68 jį vadina Stango, bet Lucas David, IV, 3 psl. jį vadina Stange, kilusį iš Turingo.
- (2) Voigt, III, 43 psl. ta proga kalba apie "Sventąją romuvą".
- (3) Voigt, III, 44 psl.; Dusburg, III, c. 68.
- (4) Dusburg, III, c. 70; Lucas David, IV, 1/3 psl.; Henneberg, 413 psl.
- (5) Dusburg, III, c. 70; Baczko, I, 87 psl.
- (6) Voigt, III, 45 psl.
- (7) Voigt, III, 46 psl.
- (8) Voigt, III, 50/51 psl.
- (9) Voigt, III, 52 psl.
- (10) Voigt, III, 56 psl.
- (11) Voigt, III, 63 psl.
- (12) Voigt, III, 64 psl.
- (13) Palyginti: Liet. Encikl. XXI, 254 psl.
- (14) Lucas David, IV, 6 psl.
- (15) Kandėnynių pavardę yra išlikusi pietuose nuo Medenavos esančiame kaime Condehnen. Dvras Candeyn minimas jau 1371 ir 1401 metų užrašuose (Voigt, III, 80 psl.).
- (16) Dusburg, III, c. 70.
- (17) Buvusios romuvos vietoje vėliau įsteigtas kaimas Rom (Romehnen); pgl. Schuetz, Rer. Prus. Hist. 66 psl.
- (18) Voigt, III, 82 psl., 2 pstr. rašo, kad Nogympteno pilis, prie Nurandos miško, esanti pamėnė vienam dokumente iš 1274 m., kur ji vadinama "castrum antiquum".
- (19) Voigt, III, 82 psl.
- (20) Voigt, III, 83 psl., 2 pstr. (Bus daugiau)

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pakopas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 masinio pastatyti. Kilimai, alumininiai langai ir kiti priedai. Artūs susisiekimo ir krautuvų. Geros nuomos. Pila kaina \$37,500.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamus, didelį kambarį, patogus išnuomoti. 5% ilgalaikis morkiūšius. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvų. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo tel. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime su tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

TORONTO

Lietuvių studentų žinios

Toronto un-te inžinerijos fakultete I II kursą perėjo: E. Stičinas su I laipsnio pagyrimu, A. Šlekys, A. Raudys; I III kursą: E. Latvaitis, R. Stibrys, K. Butūra, S. Razaukas; I IV kursą (chemijos): S. Maslonis. Ceslovas Stungurs baigė Toronto mokytojų kolegiją.

Toronto un-te medicinos fakultete: A. Lingytė perėjo I III kursą, A. Balsys — I II, R. Staškevičius — I (baigė dviejų metų paruošiamąjį premedical kursą).

Toronto un-te odontologijos fakultete perėjo I II kursą: Dalia Andriulionytė ir Artūras Tinginis; I III kursą: Algis Mikelėnas; I IV kursą: Rimantas Karka. Dantų gydytojų TU kursas yra 5 metai. Anksčiau reikėjo baigti vienerių metų paruošiamąjį (predental) kursą. Nuo pernykščių metų, nori patekti I I odontologijos kursą, turi studijuoti 1 metus humanitariniame fakultete atitinkamus dalykus arba net turėti BA. Kasmet 125 I odontologijos fakultetą priima 120, o kandidatų būna virš 400 (pernai 425). Lietuvoje studijas baigę dantų gydytojai priimami I I kursą, Anglijoje ir kt. — I III kursą. Nova Scotia-Halifax un-te, Alberto-Edmontone ir kt. Lietuvoje baigę dantų gydytojai priimami I III kursą.

Lietuvių skautų veikla

Šį šeštadienį, birželio 19 d., St. Catharines, Tėvų pranciškonų patalpose, įvyksta suvažiavimas visų vadovų, kurie vyksta I stovyklą nuo liepos 17 d. iki rugpjūčio 1 d. Jame bus galutinai nustatyti stovyklų darbotvarkė ir suderinti darbo planai.

Rambyno tunto turtininkas S. K. Butūra gydyosi New Maunt Sinai ligoninėje 831 kambariye. Laikiniai turtininko pareigas eina S. L. Kalinauskas LE 3-7506. Tunt. S. Butūrai linkime sėkmingos operacijos ir greito pasveikimo.

Birželio 26 d. organizuojama didelė talka Romuvoj patiens pagrindinis darbas stovyklai paruošti. Kviečiame tėvelius-rėmėjus ta savaitęjį paauglių savo vaikų gerovei.

Vadovų-vi stovyklą įvyks rugpjūčio 14-21 d. Romuvoj. Jau yra su-

planuota ir joje dalyvaus tiek brolių tiek seserijos vyriausieji skautininkai. Stovyklautojai-jos jau dabar turi pakartoti visus tris patyrimo laipsnius ir pagyvoti apie visas iškilančias problemas, kad galėtų įsigyti kuo daugiau teorinių ir praktinių žinių. Ši stovykla bus pirmoji Amerikos žemynne surengta LSS Pirmijos.

Sibirian išvežtųjų minėjimo pamaldose Sv. Jono Kr. par. bažnyčioje skautams atstovavo dalis jūros skautų, o Priskikimo par. bažnyčioje — skautų skiltis.

Organizacijos, kurios norėtų, kad skautai dalyvautų šventėse, išskilmsė ir pan., turėtų mažiausiai prieš porą savaitę susirūšti su turtininkais, kurie galėtų tuos reikalus patvirtinti.

Sportas Lietuvoje

Keturioliktosios Europos krepšinio pirmenybės prasidėjo gegužės 30 d. Po dviejų meistrystių, kurias Lietuva laimėjo 1937 ir 1939 m., krepšinio ir lietuvių vardas yra tampa surišti. Tad ir nenustabu, kad nors ir ne savo vardu lietuviai dar vis pasirodė šiose pirmenybėse. Šiais metais Sovietų S-gos rinktinėje matome jauną krepšininką Modestą Pankauską, kuris yra pagrindinio penketuko žaidėjas. Jis yra vienas geriausių taškų rinkėjų, tačiau kartais per greitai susirenka ir 5 baudas. Be jo, šiose pirmenybėse dalyvauja anksčiau už Sov. S-gą žaidęs S. Stančius, kuris yra šių pirmenybių vienas teisėjų.

Pačios pirmenybės vykdomos dviejose grupėse, kurios sudarytos iš 8 komandų. A grupės komandos žaidžia Maskvoje ir B grupės — Tiblisye. Pirmenybių favoritu laikoma Sov. S-gos komanda, tačiau yra daug susipriešijusių komandų, kurios pasiryžusios lengvai nepasiduoti. Rumunija vos neįveikė Sov. S-gos. Tik pastutinėse sekundėse rusams pasisekė vienu metu išpešti pergalę 62:60. Aplamai šioje grupėje daug rungtynių laimėta ar pralaimėta paskutinėse sekundėse ir vieno ar dviejų taškų skirtumu. Pirmoje grupėje aiškiai pirmuoja Sov. S-ga, toliau seka žymia pažangą padaręs Izraelis, Italija ir Čekoslovakija. Šioje grupėje taip pat prie pažangųjų tenka priiskirti Suomiją, kuri paklūpė Italijai. Antroje grupėje pirmuoja Lenkija ir Jugoslavija, kurios tikisi paklūpti Sov. S-gai. Toliau seka Bulgarija ir Graikija. Iš smunkantių komandų pažymėtinos Prancūzija, kuri B grupėje yra 7-toje vietoje, o Vengrija neįėjo nė I pirmenybės. Baigiminiai žaidimai bus Maskvoje. Del pirmos vietos varžysis grupių pirmų dviejų vietų laimėtojai.

CALGARY, Alta.

ME TINIS SUSIRINKIMAS. — Calgary Liet. Draugija užbaigė 12 savo veiklos metus. Pirm. F. Zukas ir senoji valdyba perrinkta sekantiems metams. Susirinkime narių buvo pasisakyta vietos lietuvių reikalais ir nutarta laikytis ir toliau C. Liet. Draugijos įstatų; nekreipti dėmesio I nepagrįstus kaltinimus; savo veikloje nenukrypti I kraštutiniams, remti ir padėti kas gražu, būtina ir naudinga Calgary lietuviams; neskirstyti lietuvių I gerus ir blogus; dirbti naudingą darbą savo gimtajam kraštui, neįžeikant asmeninės garbės; remti ir padėti organizuoti lietuviškas pamaldas. Po susirinkimo dalyvių šeiminingas pavaišino kava. D.

Grazina Šlekytė, ši pavasarį baigusi Toronto universitete pagalbinę mediciną bakalauru laipsniu su labai gerais pažymiais, susižiedavo su Liudu Matuku, jau seniau baigusių Otavos universitete ekonominius mokslus.

High Park liberalų sąjunga re-nominavo A. J. P. Cameron, M. M., sekantiems federaliniams rinkimams. Cameron atstovauja šiuomet High Park rinkiminių apylinkių ir gana įtemptai dirba įvairiose vyriausybės parlamento komitetuose. Jis pirmininkauja pensijų komitetui. Šiaip labai paslaugus ir padeda besikreipiantiems įvairiais reikalais. Iš profesijos advokatas.

Parlamente Ottawa West rinkiminei apylinkėi atstovauja nuo 1940 m. Pokalbyje paminėjo, kad penkiomis kalbomis naudojasi savo apylinkėje norėdamas susisiekti su gyventojais. St. D.

Toronto un-tas kasmet išleidžia 150 gydytojų, o reikia mažiausia 230. Ateinančiais metais ruošiamasi padidinti patalpas ir priimti daugiau kandidatų.

Ateitininkų vasaros stovykla prasidės liepos 25 d. ir truks 3 savaites. Amžius 12—18 m. Smulkesnės informacijos prašome sekti kas savaitę ateitininkų žiniose. Registruotis jau dabar pas V. Kolycių LE 4-5586, B. Sakalą LE 6-1410 ir Priskikimo par. raštineje LE 3-0621.

Per CBL radiją "Carl Topscott Singers" ir sol. V. Verikaitis išpildė gražią programą, trukusią pusę valandos. Dvylikos vyrų choras išpildė škotų liaudies dainas, o sol. Verikaitis padainavo lietuviškai dvi dainas. Jo dainos skambėjo maloniai ir melodingai. Lauksime ir daugiau. St. D.

Jonas Grinskis, dipl. buhalteris, Kanadoje gimęs ir augęs lietuvis, išvyko I Europą 3 mėn. atostogų. Žada aplankyti beveik visas Europos valstybes ir savatei užsukti I savo tėvų gimtąjį kraštą — Lietuvą.

Sesuo Marija A. Hartmann, kanadietė, vadinamų pilkųjų seserų — Nekalto Prasidėjimo vienuolijos Otavoj narė. Ji pagarsėjo savo paskaitomis jaunimui. Pvz. ji sakė: "Jeigu rožė pirmiausia imtų auginti žiedą, paskui lapus, stieba, tai laikraštiniškai būtų jos fotografuoti, o Kanados sostinėje Otavoj turėtume specialią parlamento sesiją, kurioje p. Diēbenkeris ir p. Pearsonas drąsytų vienas kitą įieškodami priežasties". Telegram nuotrauka

Putvio šaulių kuopos šaudymo komanda per šaudymo rungtynes birželio 6 d. Udora, Ont., laimėjo prieš Toronto suomių komandą 14 taškų skirtumu. Šaudymo komandoje dalyvavo: B. Savickas, Vl. Rukšys, J. Budrevičius, J. Usvaltas.

Parkdale B-A Service Centre
1181 QUEEN St. W., prie Gladstone
Tel. 535-9468 — Lietuvis Savininkas
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t.
Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS Kvalifikuoti mechanikai.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
A & B TAILORS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)
531-1432 A. B. Beresnevičius

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Šį šeštadienį, birželio 19 d., 3 val. L.V. Namuose įvyks visų ateitininkų — jaunesniųjų ir vyresniųjų — užbaigiamasis susirinkimas. Tokie bendri susirinkimai rengiami kelinti metai iš eilės. Programoje: globėjio žodis ir visiem bendros valės. Kviečiame dalyvauti ir visi tėveliai.

Vasaros stovyklon prašomi visi registruotis nedelsiant. Stovykla prasidės liepos 25 d. ir jeigu atsisars užtekčiai norinčių trečiai savaitė, stovykla bus pratęsta. Stovyklai vadovaus jauni, čia mokslus baigę, akademikai ir studentai. Programa sudaroma jau dabar. Stovyklos tema: "Ateitininkas naujame pasaulyje". Pilnas vadovų sąrašas bus paskelbtas vėliau. Stovykloms komendantas bus Romas Vaštokas, dvasios vadas — Tevas Gediminas Kijauskas, SJ. Stovyklavimo metu numatomos dvi ekskursijos: viena I Midlandą, kita I Stratfordo Šekspyro festivalį, kur bus iš anksto stengiamasi užsakyti bilietus I "Julijų Cezarį".

Kongreso metu įdod duos jaunūčiai berniukai ir mergaitės, kurie dar žodžio nėra davę, taip pat bus jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių žodis. Penktadienio vakare, liepos 2 d., studentai ir moksleiviai ruošia atskirus susipažinimo šokus.

"Pirmyn Jaunime" moksleivių neperiodinis laikraštėlis, išeis ateitininkų kongreso metu liepos 2 d. Visi prašomi paskubėti siųsti medžiagą redaktorei Laimai Svėgzdaitei. Paskutinė data: birželio 26 d. Visų vyresniųjų moksleivių pareiga ką nors parašyti.

Kongresan atvyks ne tik sendraugiai, bet daug studentų ir moksleivių. Galį priimti nakvynėn savo amžiaus — jaunuosius prašomi pranešti V. Aušrotui.

Kongreso šūkis: Atvirybė laikui, ištikimybė idealui!

Jaunesnės moksleivės gintarės ir vaidilutės birželio 19 d., 2 val. p.p., renkasi I L.V. Namus uniformuotos.

Sesuo Marija A. Hartmann, kanadietė, vadinamų pilkųjų seserų — Nekalto Prasidėjimo vienuolijos Otavoj narė. Ji pagarsėjo savo paskaitomis jaunimui. Pvz. ji sakė: "Jeigu rožė pirmiausia imtų auginti žiedą, paskui lapus, stieba, tai laikraštiniškai būtų jos fotografuoti, o Kanados sostinėje Otavoj turėtume specialią parlamento sesiją, kurioje p. Diēbenkeris ir p. Pearsonas drąsytų vienas kitą įieškodami priežasties". Telegram nuotrauka

Putvio šaulių kuopos šaudymo komanda per šaudymo rungtynes birželio 6 d. Udora, Ont., laimėjo prieš Toronto suomių komandą 14 taškų skirtumu. Šaudymo komandoje dalyvavo: B. Savickas, Vl. Rukšys, J. Budrevičius, J. Usvaltas.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

QUEBEC — BLOOR — apie \$6,000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas, dvigubas garažas, didelis sklypas.

ELLIS AVE — SWANSEA, apie \$5,000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražūs didelis kiemas.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD DR. — \$5,000 įmokėti, gražūs 5 kambarių bungalavas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, užbaigtas rūsys, viena atvira skola 10-čiai metų.

PARKLAWN — BARNE RD. — \$5,000 ar mažiau įmokėti, apie 12 metų senumo 5 kambarių bungalavas, 2 vonios, užbaigtas poilsio kambarys, garažas su privačiu įvažiavimu.

GLENLAKE — BLOOR, \$8,000 įmokėti, 9 kambarių per du aukštus, rūpių plytų, atskiras namas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, viena atvira skola balansui, graži vieta.

JANE — BLOOR, apie \$10,000 ar mažiau įmokėti, puikus 8 kambarių per du aukštus atskiras namas, didelis poilsio kambarys su atvira ugnia, kuru, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

527 Bloor St. West

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

\$10,000 įmokėti, 4 krautuvės ir įstaigos viršuje; \$9,500 metinių pajamų. Labai mažos išlaidos (šildymas ir mokesčiai). Turi būti parduotos. Zema kaina.

\$10,000 įmokėti, reguliarius dviejų seimų (dupleksas) namas High Park rajone. Abu butai po 6 kambarius. Du garažai ir privatus įvažiavimas. 50 pėdų pločio kiemas.

\$12,000 įmokėti, High Park rajone, naujas trijų seimų pastatas (tripleksas). Didelis kiemas. Garažai ir privatus įvažiavimas.

\$20,000 įmokėti, gražūs 26 butų pastatas, tik 5 metų senumo. Gražūs butai, parketo grindys, kilimai, koridoriuose, "intercome" sistema. 85x308 kiemas ir privatus įvažiavimas. Neaugšta kaina.

\$25,000 įmokėti, puikus 15 butų namas (dupleksas) vijoje Bloor-Jane rajone. \$22,300 metinių pajamų; investuoti pinigai atneš 16% gryno pelno apmokėjus išlaidas ir morkiūšius.

\$30,000 įmokėti, tik 4 metų senumo modernus 20 butų pastatas. Prestižiam Bayview rajone. Virš \$28,000 metinių pajamų.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543.

VASARNAMIS — MAGNETOWAN, ONT.

DUNDAS — RUSHOLME

\$17,900 pilna kaina; atskiras, mūrinis duplexas, 2 atskiri butai, vandeniui alyva apšildomas, 8 dideli kambariai. Įmokėti apie \$3,000.

HOWARD PARK — HIGH PARK

\$20,900 — 8 dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės, didelis žemės sklypas; gali būti atiteities apartamentų projektas.

BERESFORD — ANNETTE

\$33,900 "Fourplex" 4 butų pastatas, plius užbaigtas rūsys, su visais įrengimais ir baldais, geras įvažiavimas, 2 garažai. Įmokėti apie \$10,000.

PALMERSTON BLVD.

\$70,000 — 8 butų apartamentas, su balkonais, visi butai po 5 kambarius. Pajamos \$11,000 per metus. Įmokėti \$15,000.

Del tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos
2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759
• Įvairios medžiagos namų taisymams
• Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
• Grindų ir lubų plytelės, insuliacija
• Atliam visus statybos darbus
• Statome priestatus, fabrikus, krautuves, namus

Sav. B. Saulėnas

DEIMANTAI — LAIKRODŽIAI — TAIŠYMAS — MONOGRAMOS
Latviška brangenybių krautuvė (Jeweller)
964½ BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. TEL. 533-2837.
Kviečia atsilankyti... Lietuviams duodama nuolaida.

SUPERTEST SERVICE STATION
Savininkas VYTAUTAS (Vic) DOBILAS
KVALIFIKUOTAS AUTO MECHANIKAS
2395 Bloor St. W. • Toronto • RO 9-6237

SUPERTEST ALL CANADIAN GAMINIAI
GAZOLINAS, TEPIMAS, ALYVOS KEITIMAS IR VISI ĮVARIŲ RŪŠIŲ AUTO MECHANINIAI PATAISYMAI. VISI APYLINKES LIETUVIAI MALONIAI KVIECIAMI PASINAUDOTI SAVŲJŲ PATARNAVIMU.

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8458; LE. 4-8450
Namų telefonas: BE. 3-5396
Nios virtuvės, įvažiavimas, vienas morkiūšius balansui.
15 metų, priverstas parduoti, 45 vietos, nerūdijancio plieno įrengimai, \$1,000 apyvarta per savaitę, gyvenimui kambariai, prieinama nuomos kaina.
BLOOR — JANE, \$5,000 įmokėti, plytinis, atskiras, 7 kambarių per du aukštus, vienas morkiūšius, šilto vandens šildymas, garažas. VIENAAUGŠTIS (bungalow), įmokėti \$8,000, plytinis, atskiras, 6 dideli kambariai, poilsio kambarys, atskiras garažas, savininkas išsikėles I kitą miestą.
DUNDAS — OSSINGTON, \$1,000 įmokėti, 6 kambariai, 2 modernios virtuvės, namas, vasarinė, hotelis, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų-morkiūšius.
Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

SPORTAS

Tarptautinės varžybos Toronte.

AUSROS ŽINIOS

Birželio 10 d. Toronto Varsity stadione įvyko plataus masto tarptautinės atletikos varžybos. Šiose varžybose labai gerai pasirodė Vankuverio lietuvių Irena Piotrowski-Birutė Macijauskaitė. Birutė 100 jė. bėgime buvo antra. Ją teįveikė Olimpijados nugalėtoja W. Tyus iš JAV, pakartodama pasaulio rekordą 10,3. Birutės laikas — 10,7. Taip pat pakartotas Kanados rekordas. 200 jė. bėgime ji irgi buvo antroji — 24,4, pralaimėjusi kitai amerikietei E. McGuire — 23,7. Šiose rungtynėse susilaukta didelės staugmenos. Torontieškos B. Crothers 880 jė. bėgime 1:48,4 įveikė pasaulio rekordininką ir olimpijados laimėtoją nenugalimą zelandietį P. Snell 1:48,6.

Kanados pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės prieauglio klasioms (8-9 m., 10-11 m., 12-13 m. ir 14-15 m.) įvyks birželio 27 d. Udoroje, Ont. Pirmenybes organizuoja Kanados Pabaltiečių Sporto Federacija. Lengvosios atletikos treniruotės — kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį 6 v.v. Swansea parke. Treniruoja A. Malinauskas ir A. Žaliauskas. Visi lengvaatlečiai prašomi reguliariai lankyti treniruotes, nes pirmenybės jau čia pat.

Lauko teniso treniruotės — kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį 7 v.v. Dufferin parko aikštelėse. Treniruoja O. Rautinis, talkinamas A. Sapijonytis ir A. Grigaitis.

Toronto CYO plaukymo pirmenybės A. Kučinskaitė išsikovojo I v. 25 jė. I s. 14,1 sek., ir I v. 25 jė. nu-gara 16,3 sek.

Toronto Transmission & Gear Co. Ltd.

850 Richmond St. W.

Tel. 363-3834

Visų rūšių transmisijų ir diferencialų taisymo specialistai.
Kainos — pigiausios visame Toronte.
Skubus patarnavimas. Garantuotas darbas.

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROŠNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKESTI KURO ALYVOS BENDROVE
Biudžet ir patarnavimo planai. Išimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės
tel. RO 7-9088 kiekvieno metu.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Sešt. 9-12

Sėkm. 930-1

MOKA: 4%—5%

Už depozitus apskaičiuojama kas 3 mėn., už šėrus — kas metai.

ASMENINĖS PASKOLOS duodamos iki

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ •
VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NEILAIMINGŲ ATSIKIMŲ •
VAGYSCIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ
VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPY-
MAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA

MEMBER LVA (13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIUS SUDETTES MAISTO
SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33
SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI
MŪSŲ NAUJŲ MAISTO
KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo
mašinos, motociklai, dviračiai, stu-
vamos mašinos, televizijos aparatai,
pianiniai, automobiliams padangos,
foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turite nesėkmingai, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, niekada nepaškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 Res. tel. RO 3-2032
K. STRIAUPIS P. JONIKAS

Lietuvių LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

TEL. LE 3-5116

71 BEATY AVE. TORONTO
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, siūbinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, telefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. steno stamos ir taisomos.

Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi

Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batrės. Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ

BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių "PARAMA" Kredito Kooperatyvė

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas — morkičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydį, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariai gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną. Bakrys skaidiniais; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

TRADICINĖS JONINĖS

WELLANDE, ONT., ST. STEPHAN'S HALL,
East Main St. ir Port Robinson Rd. kampas,
šį šeštadienį, birželio 26 d., 6 valandą vakaro

Meninę dalį išpildys:

* Klevelando neolituonai - studentai:
D. Vadopolaite, A. Nasvytytė, V. Stankevičius, V. Eimutyte, V. Mockutė ir kiti
* Gros V. Babecko orkestras iš Hamiltono

* Baras su minkštais ir kietais gėrimais
* Virtuvė su šaltais ir karštais valgiais nuo 3 val. vakaro
* Loterija ir laimės staliukai
* Specialus pagerbimas Jonų, Petrų ir Povilų

PRAŠOME VISUS GAUSIAI DALYVAUTI!

Rengia KLB Wellando apylinkės valdyba

TRŪKSTA DARBININKŲ

Kanados aukso kasyklose darbininkų trūkumas toks didelis, kad kai kurios kasyklos rimtai galvoja sumažinti savo darbus. "Pickle Crow Gold Mines Ltd." kasyklų prezidentas metinėje apžvalgoje pranešė, kad, imant procentiškai, šių kasyklų darbininkai per praėjusius metus pasikeitė tris kartus. Kasyklos turėjo \$324.000 nuostolio. Darbininkų judėjimo priežastis yra ta, kad kitokių spalvotų metalų kasyklose ir prie statybų galima uždirbti daugiau. Tik tos aukso kasyklos laikosi gerai, kur šalia aukso iš tos pačios rūdos dar gaunamas

varis, cinkas, švinas, sidabras ir kiti spalvoti metalai, kurių kainos kasmet nuolat kyla.

Pažymėtina, kad 1947-50 m. laikotarpy "Pickle Crow Gold Mines Ltd." (Ontario šiaurėje, netoli nuo Manitobos) kasyklose dirbo daug lietuvių, atvykusių iš Europos kaip imigrantai. Tada jie ten negaudavo nei dolerio į valandą. Tose kasyklose dirbo rašyt. J. Kralikauskas, dr. A. Valadka, M. Pranyš, S. Jarašiūnas, St. Stulpinas, P. Tudyš, V. ir A. Geležiniai, S. Normantas, Vyt. Kastytis ir kt. Dar ir dabar ten dirba vienas kitas lietuvis.

Latvių dainų šventė ir koncertas

Atkelta iš 7-to psl.

dainų bei tautinio meno ir tėti latviška kultūrinė tradicija.

Modernizmo bruožai

Instrumentinės muzikos koncertas buvo skirtingas. Jo uždavinys — grynai muzikinis: duoti progą latvių kompozitoriams ir instrumentalistams išreiti į viešumą su savo kūriniais. Čia muzika nebuvo pagrįsta liaudies motyvais ir nesijautė tautiniai bruožai. Koncertas buvo pradėtas piano sonata, neįprasto klasikinės formos ir harmonijos, bet 20-to amžiaus "modernišką" formą. Toliau sekė, išskyrus dar vieną pianinį kūrinį, kiti instrumentalistai — oboe, smuikininkė, čelistas ir styginis orkestras. Nors latviai kompozitoriai įieško naujų harmonijų, ritmiškų įvairių, bet yra dar per daug konservatyvūs, imant tarptautines viešumos masių. Oboe sonata — melodinga, pastorališka, akademiška savo formoje; pianinas — antroji eilė. Antras numeris eksperimentavo ritme ir "percussive" pianino tone. Čelistas meistriškai grojo ir preciziškai išpildė savo dalį. Pianinas čia taip pat turėjo sudėtingą ir lygiai svarbią dalį. Reikia pa-

girti styginį orkestrą, kuris sugebėjo savo uždavinį gerai atlikti, nors dirigentas nebuvo reikiamoje augstumoje. Paskutinis dalykas smuiku, čelo ir styginiams orkestrui skambėjo komplikuotai, bet po vieno klausymo nepaliko ypatingo įspūdžio.

Galima pasigėrėti publika. Koncertas įvyko puikioj Massey salėje. Sienos nesugriuvo dėl ovacijų, nors programa nebuvo taikoma masei, o publikai, kuri yra susipažinusi su klasikine muzika. Matėsi gana daug jaunimo ir visi klausėsi atidžiai. Lietuviai tokių koncertų Toronto nėra turėję. O jų turėtų būti daugiau, nes per juos tiek kompozitoriai tiek artistai įgyja praktikos ir su laiku gali stengtis siekti pripažinimo tarptautinėje arenoje. Aplamai pamėmus, reikia sveikinti ir linkėti, kad rengėjai bei išpildytojai ir toliau rengtų panašias šventes, koncertus. Tik per kultūrinis pasirodymus tęsim latvišką ar lietuvišką kultūrą, ugdysim tautinius bruožus. Tuo būdu ne tik neužmiršim turimo lobia, bet ir toliau puoselėsime savo tautinį meną jaunesnėm ateinančiom kartom. D. S.

Halliday

FUELS LIMITED

4143 DUNDAS ST. W., TORONTO 18, ONT.

Vienintelė alyvos šildymo b-vė, pristatanti kuro alyvą su "KLEEN-FLO" priedu. • Skubus krosnių taisymas. • Mechanikai pasitūčiami radijo centrinės, kai tik gaunamas užsakymas.

NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ VALYMAS.
DABAR PATS LAIKAS KEISTI KURO ALYVOS BENDROVE!
Susitarkite DABAR dėl krosnių valymo su mūsų atstovu:

H. ROZAITIS

Tel. Versio: 763-3874 namų: LE 3-4908

Geriausieji pailsėsit per savo atostogas

garsiam CAPE COD—OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo — gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės vietoje.

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass., 02655, U.S.A. Tel. (Area 617) 428-8425.

• Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvis kambariai, rami ir jauki aplinka.
• Visai arti šilto srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.
• Todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

Visa tai suteiks jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Atidaryta vasarą, nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.

Iš anksto kreiptis: ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST. BOSTON, MASS. 02-124, U.S.A. TEL. 288-5999, O PO BIRŽELIO 15 D. TIESIAI Į VILIA AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cetrara varymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

NAUDOKITĖS PATARNAVIMAIS TŲ, KURIE SKELBIASI

"TĖVIŠKES ŽIBURIUOSE"

BALTIC MOVERS

Baldų pėvežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreal, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

SYPSENOS

Ligonio čekis

Gydytojas: Man labai nemalonu, bet turiu pasakyti, kad Jūsų čekis, kurį man išrašėte, grįžo iš banko atgal.

Ligonis: Keista, tikrai keista, daktare! Man irgi labai nemalonu, bet turiu pasakyti, kad mano lumbago taip pat grįžo.

Lengvi darbai

Jurgaitis, apsilankęs pas sergantį Jonaitį, taria:
— Maniau, kad tu dar lovoji! Kaip matau, nebeguli ir net spėjai savo vaikus prilupti.

— Na, mat, gydytojas lengvus namų darbelius jam leido dirbti, — paaiškino Jonaitis žmonai.

Raudonojo Bulgarijo

Bulgarijos kompartija išleido įsakymą bausti 15 dienų kalėjimo už politinius anekdotus. Naujasis bulgarų anekdotas:

— Petrai, jeigu atidarytų sieną, ar tu čia liktum?
— Ką tu, Jonai! Ką gi aš veikiu tada Bulgarijoje vienui vienas?

Geras balsas

Būsimoji dainininkė, pajėgianti mokėti stambias sumas už dainavimo pamokas, klausia savo privatų mokytoją:

— Pone profesoriau, aš manau, kad mano balsas yra gražus ir galingas. Kada nors jis turbūt tiks patraukti plačiosios visuomenės dėmesį, ar ne?

Mokytojas: Galimas daiktas, tik gal ne dažnai, pvz. kilus gaisrai...

Studentas ir mokslas

Jei sovietinis studentas ko nors nežino, tai reiškia arba dar nebuvo egzaminas iš to dalyko, arba egzaminas jau išlaikytas.

Krautuvėje

Du jauni vyrukai, kuriems nusibodo būti darbininkais, susitaupe pinigų isigijo mėsos krautuvę. Krautuvės langas atidarymo dieną iš tolo švietė ir viliojo praeivius.

Krautuvėn užsuko moterėlė ir tarė:

— Ei, jū! Jū no... Myt, myt. Kriū-kriū-kriū...

— O! — nudžiugęs ir supratęs šuktelėjo pardavėjas, — tamstelė norite pigiau mėsos?

— O iš kur gi pats moki lietuviškai kalbėti?

— Taigi, aš lietuvis, kaipgi nemokėsi.

— Matai, — susigėdus tarė moterėlė, — bučiau žinojus, angliškai nebūčiau nė pradėjus...

Vaiko logika

— Antanukas varto knygą su paveiksiais.

— Kas čia, tėveli, klausia jis.

— Tai liūtas.

— Ar tu bijai liūto, tėveli?

— Visai ne, visai ne.

— O kas tas yra?

— Tai dramblys.

— O ar tu bijai dramblio?

— Aišku, kad ne.

— Tai tu, tėveli, bijaisi tik mašinos, ar ne? — Parinko Pr. Al.

D R A U D I M A I

233 - 3323 a r b a
RO 6-0811

P. BARAUSKO AGENTŪRA

Naujas adresas: 38 CEDARCREST DRIVE,
Islington (kampas Dundas ir Royal York)

W. A. LENCKI,
B.A., LL.B.

Teisininkas -
advokatas,
notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO

ISTAIGA —

NEIMAN,
BISSETT &
SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO
(arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-8501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas
notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas
notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis:
V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, morkičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
TORONTO: 220 Roncesvalles Ave., Antrą, penktadieniais 6-8 v.v.
Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE 7-1708
HAMILTON: 21 Main St. E., JA 7-5575, FU 3-8928

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Kabinetas uždarytas

iki liepos 5 dienos.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

Telefonas LE. 4-4451

BATHURST

DENTAL CLINIC

794 Bathurst St.
(Bloor a. Bathurst)

Tel. 534-8814

Dr. N. Novosickis

Dr. A. J. Vaughan-Vaichulis

Dr. P. Vytė

HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

BIRŽELIO 20 DIENĄ, SEKMADIENĮ, ŠVENTINĄ

LIETUVIŲ JAUNIMO CENTRĄ

— naujai pastatytus rūmus, 48 Dundurn N. gatvė.

Programa:

5 val. vakaro Šv. Mišios, kurias laikys J. E. vyskupas Brizgys
Namų šventins J. E. Hamiltono vyskupas J. F. Ryan
Po oficialių iškilnių Lietuvių Jaunimo Centro salėje
iškilmingas banketas su menine programa.

Kviečiami dalyvauti lietuviai iš visų parapijų ir apylinkių.

Pakvietimus į banketą galima gauti:

Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonijoje

Toronto: pas J. R. Simanavičių "Dainos" krautuvė,
111 Roncesvalles Ave;
pas F. Senkų, 1997 Dundas St. W., Real Estate;
Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve.

Aušros Vartų parapijos komitetas

TORONTO

Toronto kronika, ateitininkų, skautų ir studentų žinios — 8 psl.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Artėja dvi didelės iškilnės birželio 27 d. — 11 val. pamaldų metu J.E. vysk. Pr. Brazys, MIC, teiks Sutvirtinimo sakramentą. Ši antradienį įvyko parengiamoji pamoka. Visiems sutvirtinamiesiems, išskyrus suaugusius, yra užsakyta iškilnėms skirta uniforma, kuria sutvirtinamieji pasi-
puos iškilnės proga. Kun. L. Januškos primicijos įvyks 4 v. p.p. parapijos bažnyčioje, o po pamaldų — primicijanto pagerbimas parapijos salėje. Pakvietimai į vaikes gaunami abiejų parapijų knygynuose ir J. R. Simanavičiaus krautuvėje.

— Ispūdingai praėjo 25 metų Lietuvos laisvės netekimo pamaldos bažnyčioje: po Mišių prie paminklinės lentos už tautos didvyrius pasimelsta ir sugiedotas Lietuvos himnas. Pamaldose su vėliavomis organizuoti dalyvavo Toronto skautai ir šauliai.

— Visi dalyvaukime šį ketvirtadienį Massey Hall liudnosios sukakties paminėjime.

— Pamaldos Springhurst Georojo Ganytojo stovyklavietės koplyčioje — šį sekmadienį 11 val.

— Gerojo Ganytojo stovyklos reikalais rūpinasi kun. J. Staškevičius. Stovykla veiks nuo liepos 10 iki rugpjūčio 8 d. Pirmąsias savaites (liepos 10-24) stovyklaus gimnazijos amžiaus jaunimas, o nuo liepos 24 d. iki rugpj. 8 d. — pr. mokyklos mokiniai. Registruotis klebonijoje.

— Šį ketvirtadienį iš kanadičių kapinių į lietuviškas Port Credit perkelti a.a. Juozapo Mickevičiaus ir a.a. Sergijaus Paulionio palaikai.

— Šią savaitę reorganizuoja Šv. Augustino seminariją Scarbore atlieka kun. J. Staškevičius.

— Šį šeštadienį, 8 v.r., gedulingos pamaldos už a.a. Placidą Stripienę, velionės 10 metų mirties sukaktį.

— Sutuokta: Arūnas Ališauskas ir Carol A. Cummings.
Ona Radevičiūtė iš Suvalkų trikampio birželio 11 d. atskrido į Torontą iškilnė St. Kiršino.

Gražių rankdarbių iš Suvalkų trikampio yra atsivežusios į Torontą pūnsketės, kurios ištiekė už Kanados lietuvių. Vienas idomiųjų rankdarbių — baltas rankšluostis, kurame įraštas visas Lietuvos himnas. Taip pat jos turi rankšluostį, kuriuose yra įraštos patriotiškos dainos: "Kur bėga Šešupė" ir kitos.

V. STOCKUS

LE 5-4183

WEST TORONTO BODY

WORKS — 27 EDWIN AVE.

Ivaziavimas iš kiemo.

Atlieka visus viršutinius

autovežimų taisymo darbus.

Taip pat — mechaninis taisymas.

ISNUOMOJAMAS izoliuotas švietus vasarnamis Springhurst; sekanti gatvė nuo lietuvių bažnyčios. Skambinti Toronte nuo 2 val. iki 6.30 v.v., tel. LE 1-5982.

ALGIS E. DRAGAŠIUS

ATSTOVAS

CANADIAN GAS AND ENERGY FUND

• REGISTRUOTAS PENSIJOS PLANAS. • MENESINIS TAUPYMO PLANAS. • INVESTAVIMO PROGRAMA

Sėras jau paaugo 114% (nuo \$4.48 iki \$9.60 per trumpesnį laiką nei 5 m.). Norintieji asmeniškai gauti daugiau informacijos užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir pasiuskite nurodytu adresu arba skambinkite telefonu

9-5 val. 487-4691

Po 5 val. 532-9586

To: Canadian Security Underwriters Ltd. 2200 Yonge St., Toronto 12, Ont.

ATTN: A. E. DRAGAŠIUS

I wish to have information concerning the Canadian Gas and Energy Fund.

Phone number

Name

Address

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums suruoštą pobūvį dvidešimt penkių metų vedybinio gyvenimo sukakties proga: gerb. kun. klebonui P. Azubalui už atlaikytą ta intenciją šv. Mišias, už pasakytą ta proga gražų pamokslą, už atsilankymą vaiese ir tartą žodį; Prisikėlimo parapijos T. Pauliui, OFM, už atsilankymą ir tartą gražų žodį; visoms ruošėjoms ir šeimininkei už taip gražiai suruoštą vaiesį; visiems vieniškiams ir kitokiui būdu prisidėjusiems prie pobūvio surengimo; gimnėms, draugams, dalyviams už dovanas bei gėles; visiems prisituntusiems sveikinimams ir telegramoms; P. Juozapavičiui už gražiai pravestą pobūvį ir palaikymą geros nuotaikos; ypač daug pastangų ir rūpesčio idėjusiems brolienei Laurai ir Česlovui Rickevičiams, p.p. VI. ir D. Simonaičiams ir p. V. Paškauskui.

Liekame visiems Jums dėkingi —

Marija-Elena ir Bronius Rickevičiai

Pasitarimas primicijų reikalui. Šv. Jono Kr. par. klebonijoje įvyko kun. L. Januškos primicijų reikalui iniciatorių posėdis, kuriame dalyvavo par. klebonas, komiteto nariai, kultūrinio vienetų, kuriuose naujas kunigas gyvendamas Toronte, aktyviai dirbo, atstovai. Primicijų iškilnės įvyks birželio 27 d., sekmadienį, 4 v. p.p., Šv. Jono Kr. bažnyčioje, o vaikes tos pačios par. salėje. Posėdyje aptarta iškilnių programa, pas dail. H. Zmuidzinienę užsakyta nupiešti Dievo Motinos paveikslas, pagal primicijanto gimosios Simonų parapijos stebuklingojo paveikslą idėja. Primicijų pakvietimai gaunami parapijų knygynuose, "Dainos" krautuvėje ir pas komiteto narius. Primicijos rengti komitetas pageidauja, kad pakvietimai būtų apsiųsti dar prieš birželio 27 d. Reng.

Sibirinių trėmimų ir Lietuvos okupacijos dvidešimt penkių metų paminėjimas — šį ketvirtadienį, birželio 17 d., 8 val. vakaro, Massey salėje.

Kalbės Kanados krašto apsaugos ministeris Paul Hellyer.

Dalyvauš Lietuvos, Latvijos, Estijos konsulai, organizacijų atstovai ir visa eilė kvietinių svečių — žymių kanadičių. Meninėje programoje dalyvauš jungtiniai visų trijų tautų chorai. Lietuvių jungtinį chorą sudarys: "Varpas", Prisikėlimo, Šv. Jono Kr. ir Hamiltono Aušros Vartų parapijų chorai. Jungtinis choras su solistais atliks St. Simkiaus kantatą — "Atsiveikimas su tėvyne".

Paminėjimo rengėjai — Baltų Federacija kviečia visą Torontą lietuvių visuomenę dalyvauti taip svarbiame akte. Mūsų visų pareiga prabilti viešu žodžiu ir atskleisti mums padarytą ir tebedaromą skriaudą. Tad dalyvaukime visi!

— Wasagos stovyklavietės pagerinimo darbai eina prie galo. Jau pastatyta ligoninė ir 3 namukai. Galį pagelbėti savaitės dienomis ar savaitgaliais prašomi pasikambinti parapijos raštinėi. Darbo yra visiems: suaugusiems ir jaunimui! Pr. savaitę talkino: A. Baltrušaitis, J. Raškauskas, P. Grigas, J. Vaškevičius, J. Vaškevičius Jr., Z. Revas, J. Tamošiūnas, M. Sostakas, A. Garbas, A. Dilkus, K. Dilkus, J. Karalius, M. Karalius, J. B. A. Baltrušaitis, K. Baltrušaitis, R. Tamulionis, E. Starutis, J. Kvederys, A. Tamošiūnas, V. Jurevičius, M. Valiulienė, A. Vaškevičienė ir S. Dilkuvienė. Visiems nuoširdus ačiū.

PAMINKLAS KOVOTOJAMS

K.L. Bendruomenės Toronto apyl. valdybos iniciatyva organizuojamas komitetas statyti lietuvių kapinėse paminklui, kuriuo būtų pagerbti Lietuvos laisvės kovotojai, žuvę per pastaruosius 25 metus. Apyl. valdyba šiam sumanymui vykdyti yra įgaliota pirm. Aug. Kuolų ir kun. P. Azubalį. Paminklo reikalui yra susirūšta su lietuvių organizacijomis ir šį antradienį sukvietė pirmąsias posėdis. Vieni pirmųjų atsiliepė kūrėjai-savanoriai, ats. kariai ir šauliai. Sumanymas vertas didelio dėmesio ir lietuvių visuomenės pritarimo. A.

Padėka

Šių metų gegužės 5 d. Lietuvoje mirė mūsų mylima mamytė A. A. SALOMEJA OZALINĖ; palaidota tėviškės kapinėse greta savo vyro Karolio, tragiškai mirusio 1918 metais.

Gilią padėką reiškiamė Tėvams, pranciškonams Toronte ir lietuvių parapijos klebonui Delhi už atlaikytą gedulingas Mišias ir pamaldas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems šioje skausmo valandoje mums pareiškusiems užuojautas spaudoje, laiškais ir žodžiu. Dėkojame visiems atsilankiusiems į gedulingas Mišias Toronte ir Delhi.

Nuliūdę sūnūs — Petras ir Kazys su šeimomis

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus paskutinis prieš vasaros atostogas susirinkimas įvyko birželio 6 d. Nors pavasaris viliojo visus iš miesto, tačiau susirinkimas buvo gana gausus dalyvėmis ir įdomus savo darbotarke. Skyriaus pirmininkė A. Kuolienė, pasveikinus esamas ir naujai įstojusias nares, trumpai apžvelgė 1-jo šių metų pusmečio veiklą, pasidžiaugdama narių glaudžiu bendradarbiavimu. Ypač įdomi buvo skyriaus dvasios vado T. Placido paskaita. Kalbėdamas apie moterį, jis nušvietė jos paskirtį, savybes, kurios yra charakteringos kiekvienai moteriai. Paskaita sukėlė nemažai diskusijų, nes ši tema buvo visoms taip artima ir suprantama. Užbaigiant skyriaus pirmininkė ir dv. vad. linkėjo visoms gero poilsio per atostogas, kad sugrįžusios rudenį vėl su naujomis jėgomis stotų į darbą.

Narė

Ateitininkų kongresas Toronte įvyks liepos 3-4 d. Jo platioje programoje galės dalyvauti ir Toronte lietuviškoji visuomenė. Pakvietimai į didžiulius kongreso rengimus nuo šio sekmadienio gaunami: Šv. Jono Kr. parapijos knygynė, Prisikėlimo I augšto presialy, Prisikėlimo bankelyje ir pas rengėjų komiteto išdėtininką K. Manglicą — 34 Waller Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 763-1957. Pakvietimų bus galima gauti ir kongreso metu prie įėjimų, bet norint užsitikrinti geresnes vietas savo svečiams ir sau patiems, patogiau išgityti pakvietimus iš anksto. Be to, tai palengvins rengėjams organizacinį darbą. Pakvietimai kainuos: literatūrai ir muzikos vakarui — \$3 arba \$2 asmeniui; šokių vakarui — \$2; banketui — \$5, studentams — \$3. Gyvenantieji ne Toronte gali rezervuoti sau pakvietimus pas K. Manglicą augščiau nurodytu adresu.

Tradicinė Katalikų Federacijos ruošiamą maldininkų kelionę į Midlando kankinių šventovę prie lietuviško kryžiaus bus sekmadienį, rugpjūčio 29 d. Mišios — 12 val.

Joninių laužas. Pranešame lietuviškai visuomenei ir nariams, kad Ontario valdžia sutiko inkorporuoti Toronto lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubą. Naujas jo vardas yra Medžiotojų ir Meškeriojų Klubas "Tauras". Ta proga klubo valdyba birželio 26 d. rengia savo ūkyje Joninių laužą, į kurį kviečiami visi. Klubu nuosavybė pasiekama važnuojant 69 kelių iki Parry Sound, po to į šiaurę 124 kelių ir į vakarus 520 kelių. Dvieju augštu pastatas yra prie pat kelio, dešinėj pusėj, apie 4 mylias prieš Ardberg vietovę. Šeštadienį, dienos metu, bus prarūšta "trap" — lėkštelių šaudymo varžybos su tradiciniais kumpių prizais, dėl kurių rungsis Toronto, Sudbury ir Hamiltono medžiotojai (kas tik pajėgia pakelti medžioklinį šautuvą). Žūklautojai nenuobodžiaus apylinkės ežeruose. Nakvynėi yra daug vietos namie sulaukiamai lovai arba lauke palapinė pastatyti. Taip pat galima nebrangiai pernakvoti kaimyninėse vasarvietėse, ypač atvykusiems su šeima.

Informacijų teirautis pas pirm. J. Juodikį tel. LE 5-4438.

Valdyba

Jieškau kambario lietuvių šeimose su teise šiek tiek pasinaudoti virtuve. Skambinti Pranui po 6 val. vak. tel. LE 5-3329.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai įsū namuose arba mokykloje turintiems laikinus leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartinėmis ar automatinėmis mašinomis. 572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst) TEL. LE 2-3656

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Parapijos piknikas įvyks birželio 20 d. Vektorio vasarvietėje. Važiuoti 18 kelių į St. Henry, paskui pasukti prie Mascuche. Visiems piknikautojams atvirame ore bus atlaikytos Mišios 11.30 val. Komitetas kviečia parapijiečius ir bičiulius gausiai dalyvauti.

— Parapijos salės svetainėje birželio 13 d. įvyko labai puikus priešvestuvinis pokylis. Jį surengė jaunosios C. Kreivis draugės. Užsirašė apie 350 moterų, bet dėl autobusų streiko šiek tiek mažiau atvyko, tačiau popietė praėjo labai gražioje nuotaikoje. Jaunoji yra mokytoja, buvo apdovanota nepaprastai gausiomis dovanomis.

Birželio liūdnieji mūsų tautai įvykiai pr. šeštadienį buvo prisiminti bendru lietuvių - latvių - estų rengtu minėjimu. Šmet rengėjai buvo latviai ir minėjimas vyko latvių naudojamoji bažnyčia. Lietuvių atstovavo ir atitinkamą žodį tarė Seimelio prez. pirm. agr. K. Andruskevičius. Meninėje dalyje iš lietuvių pusės pasirodė sol. G. Capkauskienė. Nors 3 tautybės rengė minėjimą, bet dalyvių nebuvo daug. Rodos skaudūs įvykiai laiko tekėję užmirštami ir beatsimenami tik asmeniškai paliestant. Lietuviškasis radijo birželio įvykius taip pat paminėjo. Šeštadienį per radijo šiuo reikalo gražiai kalbėjo buvęs KLB Krašto valdybos prmininkas Steponas Kęsgaila.

Vaikų choras gražiai giedantis A.V. bažnyčioje per 10 val. Mišias, ateinantį sekmadienį giedos paskutinį kartą prieš vasaros atostogas. Choru ir jo globėjomis N. P. seserimis per pamokslą dėkojo parapijos klebonas Tėv. K. Pečys, S.J. primindamas, kad choras gieda nuo pat parapijos pradžios, daug kartų jau yra pasiekę, tačiau suaugusiųjų choras

— Dievo Kūno šventė — birželio 17 d. Mišios bus ir vakare 8 val. su procesija. Tai viena didžiųjų švenčių paminėti Šventiausio Sakramento įsteigimui.

— Primenama, kad sekmadienį vakarais 5 val. nebebus laikomos Mišios; sekmadienį Mišių tvarka iš ryto: 9, 10 ir 11 val.

— Birželio 13 d. pakrikštyta Petro ir Julės Adomonių dukrelė šiais vardais: Marija, Rūta, Zita. Krikšto motina buvo Zina Piečaitienė.

— Sunkiai serga Albinas Niuara St. Mary's ligoninėje. Padaryta nugaros operacija. Tikimės, kad greit pasveiks. ir vėl galės grįžti prie savo darbo televizijos srityje.

Kun. J. Gaudzė

dar vis tos pačios sudėties. Ragino jaunimą, išėjusi iš vaikų choro, įsijungti į vyresnųjų chorą. Vaikų choras tikrai maloniai nutiekia pamaldų dalyviams naujom lietuviškom giesmėm. Chora veda ir vargonais palydi ses. M. Bernadeta, Montrelio vyresnioji.

Baltijos stovyklos pagrindinis pastatas jau baigiamas, likę tik vidaus išbaigimo darbai ir dažymas. Stovyklos statybos vykdytojas archit. J. Ladyga ketina pastatą perduoti Bendruomenei jau Joninėms.

Vytauto Didžiojo Klubu naujųjų patalpų statyba jau pradėdama, jau pasirašyta sutartis su rangovu. Pastatas su įrengimais kainuos virš ketvirčio milijono dolerių. Tai didelis užsėjimas ir didelė suma mūsų kolonijoj. Pažymėtina, kad statybos finansavimas vykdomas sutelkus pinigus iš pavienių tautiečių, be bankų ar kitokios pagalbos. Tai rodo gražų klubičių pritarimą naujo projekto įgyvendinimui, apie kurį tiek daug buvo kalbėta, diskutuota, ruošiasi, o ir dabar dar įvairiai atsiliepiama.

Kanados Lietuvių Fondo vajas

Nauji Fondo nariai ir įnašai:
103. Dr. M. ir dr. A. Ramūnai-Paplauskai \$100
104. Inž. P. Povilaitis \$100 (Montreal)
105. Ateitininkai sendraugiai (Toronto) \$ 50 (pasidėdėjo vėliau papildyti iki \$100)

Be to, nutarė įstoti į Fondą su \$1,000 inasu Toronto liet. b-vė "North Sylva Ltd.", imokant kasmet \$200. Visiems aukotojams Fondas nuoširdžiai dėkoja.

Birželio 13 d. Fondo pirm. dr. A. Pacevičius ir ižd. V. Balsys Fondo vajas reikalui buvo nuvykę į Hamiltoną.

KLB Sudbury apyl. pirm. P. Venskėvičius paprašytas laikinai eiti Fondo įgaliotinio pareigas Sudbury.

Fondo įgaliotinis Vankuveryje vet. gyd. J. Sakalauskas išrinktas vietos LB apylinkės pirmininku.

KL Bendruomenė ir KL Fondas, nors atskiros organizacijos, bet tampriai surištos, nes siekia to paties tikslo — lietuvišbės išlaikymo. Todėl visų apylinkių pirmininkai prašomi padėti Liet. Fondui rasti daugiau narių ir įnašų.

P. Lelis, KLF reik. ved.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street

Montreal 20, Que., tel. 766-5827

4.5% už indėlius

4.0% už ein. s-tas

Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000.

7.6% už asmen. paskolas

6.5% už nekiln. turto pask.

Visos paskolos atviro.

Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskyrus pirmadienius ir trečiadienis — penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadienis, trečiadienis ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.